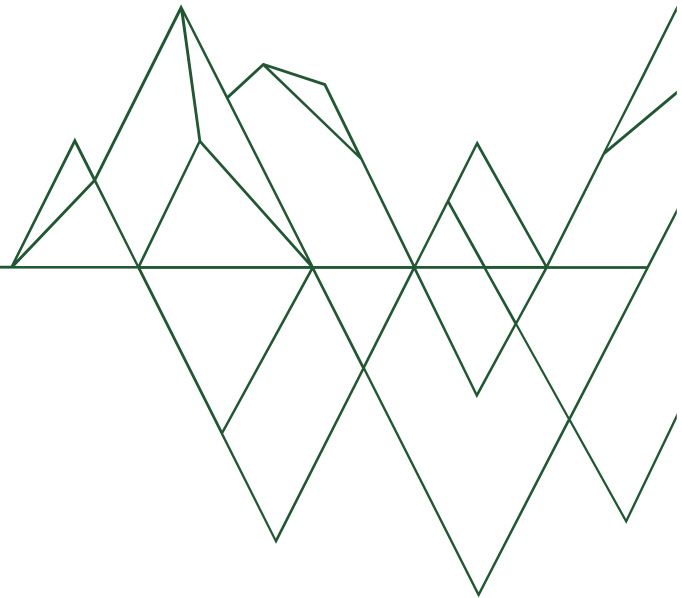

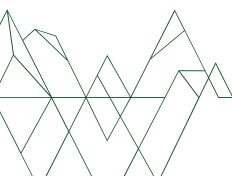
Sunndal kommune

Årsberetning og årsregnskap 2024

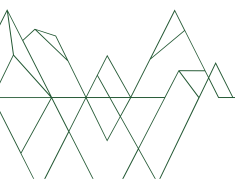

Innhold

Kommunedirektørens innledning.....	4
Ordførerens kommentar.....	5
Den politiske virksomheten	8
Politisk organisering og sammensetning.....	8
Møter og behandlede saker	8
Organisasjon og medarbeidere.....	10
Organisasjon og medarbeidere	10
Årsverk pr tjeneste og stab.....	11
Heltidskultur	11
Rekruttering.....	12
Likestilling	12
Inkludering og mangfold	13
Verdigrunnlag og etikk	13
Sykefravær per tjenesteområde	14
Sykefravær.....	15
Miljø og samfunnsansvar	16
Klimaarbeid og naturmangfold.....	16
Innkjøp og samfunnsansvar	18
Klimabudsjett.....	19
Internkontroll og avvik.....	22
Internkontrollrapport	22
Statlige tilsyn.....	23
Samfunns- og befolkningsutvikling.....	27
Befolkningsutvikling samlet.....	27
Rapportering på kommunens hovedmål	31
Hovedmål 1 - En attraktiv og mangfoldig kommune med stabilt folketall rundt 7 000 innbyggere i 2030	31
Hovedmål 2 - Bærekraftig og variert næringsliv – opprettholde høy arbeidsplassdekning rundt 3 800.....	37
Hovedmål 3 - Bærekraftig forvaltning av natur og verneområder – reduserte klimautslipp	41
Hovedmål 4 - God helse, trivsel og livskvalitet for alle.....	43
Hovedmål 5 – Samfunnssikkerhet gjennom kompetanse og godt samarbeid	50
Hovedmål 6 – Kompetent og omstillingsdyktig - sunn kommuneøkonomi i samsvar med nasjonale anbefalin	52
Oppfølging av vedtak og oppdrag	58
Status politiske saker.....	58
Status økonomi	65
Finansielle måltall	65
Status drift for kommunen	68
Status drift for tjenesteområdene	70
Investeringer.....	71
Kommunens tjenesteområder	74
Kommunedirektørens stab.....	74
Politisk virksomhet.....	81
Innvandrer-tjenesten	82
Grunnskole-tjenesten.....	85
Barnehage-tjenesten.....	89
Helsetjenesten	94
NAV Indre Nordmøre	98
Helse-og omsorgstjenesten	101
Kulturtjenesten	106
Tekniske tjenester.....	111
Tekniske tjenester - Selvkost.....	115
Sentrale inntekter og utgifter	117
Årsregnskap 2024	118
DEL 1 - DRIFTSREGNSKAPET	118
Bevilgningsoversikt etter § 5-4 1. ledd i regnskapsforskriften	118
Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner i driftsregnskapet etter § 5-9 1. ledd i regnskapsforskriften	119

Bevilgningsoversikt etter § 5-4 2. ledd i regnskapsforskriften	120
Økonomisk oversikt etter art - etter § 5-6 i regnskapsforskriften	122
DEL 2 - INVESTERINGSREGNSKAPET	123
Bevilgningsoversikt etter § 5-5 1. ledd i regnskapsforskriften	123
Bevilgningsoversikt etter § 5-5 2. ledd i regnskapsforskriften	124
Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner i investeringsregnskapet etter § 5-9 2. ledd i regnskapsforskriften	125
DEL 3 – BALANSEREGNSKAPET	126
Balanseregnskap etter § 5-8 i regnskapsforskriften	126
DEL 4 – NOTER	128
Note 1 - Regnskapsprinsipper og vurderingsregler	128
Note 2 - Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp og regnskapsestimater og vesentlige korrigeringer av tidligere års feil	129
Note 3 - Endring i arbeidskapital	129
Note 4 – Kapitalkonto	130
Note 5 – Varige driftsmidler	131
Note 6 – Aksjer og andeler i varig eie	131
Note 7 – Finansielle omløpsmidler	132
Note 8 – Utlån	132
Note 9 – Langsiktig gjeld	133
Note 10 – Avdrag på lån	134
Note 11 – Kommunens garantiansvar	134
Note 12 – Pensjonsforpliktelser	135
Note 13 – Ytelser til ledende personer	136
Note 14 – Godtgjørelse til revisor	137
Note 15 – Bundne og ubundne fond	137
Note 16 – Selvkostområder	139
Note 17 – Skattepliktig aktivitet knyttet til håndtering av næringsavfall	139
Note 18 - Spesifikasjon av vesentlige poster og transaksjoner	140
Note 19 - Investeringsprosjekter	140
Note 20 – Vertskommunesamarbeid	140

Kommunedirektørens innledning

Det store løftet i 2024 var innføringen av Helseplattformen i hele helse- og omsorgstjenesten og helsetjenesten. Arbeidet var godt planlagt og ledet, både når det gjelder oppsett av systemet, overføring av data fra gamle til nye systemer og gjennomføring av opplæring av alle ansattegrupper. 9. november ble det hele satt i gang uten store utfordringer og feil. Det er krevende å skulle skifte systemer man har brukt daglig i mange år og jeg er meget godt fornøyd med innsatsen til alle som har vært involvert i prosjektet. En særlig takk til instruktører, superbrukere og ledere.

En ny sentrumsbarnehage er under oppføring. Det vil bli en ny hverdag for både barn, foreldre og ansatte om ett år tid. Når den er på plass har vi en høy og god standard på alle barnehagene våre. Dette vil gi et godt grunnlag for de aller yngste og gode arbeidsplasser for våre medarbeidere i Holten og Tredal barnehage som har arbeidet under kår vilkår i mange år.

Et nytt helsetun begynner å ta form på tegnebrettet. Arkitekter og plankomite har nylig lagt fram et godt og gjennomarbeidet skisseprosjekt. Tegninger og planer har vært omarbeidet i mange runder med en stor grad av involvering av tillitsvalgte, verneombud, ledere og brukerrepresentanter. Jeg er overbevist om at dette er en riktig satsing og prioritering for å møte noen av de utfordringer vi som kommune vil stå overfor i årene som kommer innen omsorgsfeltet.

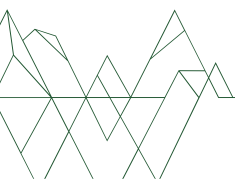
Sunndal kommune skal være en tilrettelegger og en sentral aktør i utviklingen av lokalsamfunnet vårt. En ny samfunnsplan med langsiktige mål ble vedtatt før nyttår. Den skal være styrende for våre prioriteringer i årene framover. Det har videre vært arbeidet med utvikling av Sunndalsøra som tettsted, med vernområder i Trollheimen, med tiltak for å bevare villreinstammen, en ny plan som skal sikre naturmangfoldet og mye tilrettelegging for ny boligbygging i kommunen for å nevne noe. Ikke noe av dette blir av seg selv og det ligger mye arbeid bak dette fra våre fagfolk og folkevalgte.

Kommunen tok også i 2024 mot mange flyktninger. Tilsammen ble det 79 flyktninger og vi har dermed bosatt 477 flyktninger de tre siste årene. Rundt 60 har flyttet, så over 400 av disse har blitt boende i kommunen. Det har medført at vi har hatt et økende folketall disse årene. Uten flyktningebosettingene ville vi trolig har blitt færre innbyggere. Bosettingene har vært krevende for mange deler av virksomheten vår, men har også vært til en stor berikelse for lokalsamfunnet. Og vi har bidratt til at personer som har levd med krig og konflikt har fått en trygg plass å fortsette sine liv. Jeg er stolt over sunndalssamfunnet som har ønsket alle disse velkommen og bidratt til at de har blitt integrert hos oss.

Kommunen gikk med et underskudd på ca 23 mill kr i 2024. Det skjedde etter noen år med gode overskudd. Mange kommuner har en krevende økonomi og sliter med å få endene til å møtes. Bakgrunnen er en kraftig vekst i renteutgifter, lønnskostnader og generell prisstigning. Og at inntektene våre ikke har fulgt tilstrekkelig etter. Behovene øker også, særlig innen omsorgssektoren. Og vi blir gradvis færre i yrkesaktiv alder. Rekruttering av fagfolk og arbeidskraft generelt har blitt vanskeligere. Dette er forhold som vi må forberede oss på vil vare framover og som vil kreve store omstillinger i måten vi leverer våre tjenester på. Og det vil kreve prioritering av midlene vi har til rådighet. Sunndal kommune har alle forutsetninger til å lykkes i dette arbeidet.

Som ny kommunedirektør vil jeg takke alle medarbeidere og folkevalgte for arbeidsinnsatsen i 2024. Jeg ser fram til samarbeidet med dere alle i det nye året.

Bjørn Flemmen Steinland, kommunedirektør

Ordførerens kommentar

Som det står i Kommuneloven: «*Kommunestyret ansetter selv en kommunedirektør, som skal være leder av kommunens administrasjon*». Dette er den eneste ansettelsen vi folkevalgte gjør, og den eneste kommunalt ansatte som har vi direkte lønns- og personalansvar for. En viktig folkevalgtoppgave, for driften av kommunen er avhengig av en dugelig kommunedirektør.

Da Randi Dyrnes sa opp sin stilling som kommunedirektør i Sunndal, satte kommunestyret straks i gang arbeidet med å rekruttere en etterfølger. Arbeidet ble delegert til et ansettelsesutvalg. Etter en grundig prosess med eksternt bistand, innstilte utvalget Bjørn Flemmen Steinland som ny kommunedirektør til kommunestyret i desember. Steinland ble enstemmig ansatt, og tiltrådte umiddelbart. Med det, er jeg trygg på at Sunndal kommune har fått en faglig flink og dyktig administrativ toppleder. En kommunedirektør vi folkevalgte kan samarbeide godt med om å videreutvikle kommunen i årene som kommer.

Men – det politiske arbeidet i en kommune omfatter langt mer enn styring av og prioritering innen den kommunale drifta. Det handler også om politisk arbeid opp mot sentrale og regionale myndigheter for sikre gode rammebetingelser for lokalsamfunnet vårt. I så henseende har 2024 vært et aktivt år, og jeg vil mene at vi har lyktes med mye.

For ordføreren i Sunndal, står alltid gode rammebetingelser for prosessindustrien høyt på dagsordenen. Om dette er det nært samarbeid mellom ordførerne i industrikommunene, LO og Norsk Industri. For meg er samarbeidet spesielt godt med Sunndal kjemiske fagforening og Hydro Sunndal. I 2024 lykkes vi med å få på plass en ny, forutsigbar og godt innrettet CO₂-kompensasjonsordning. En ordning som sikrer at industrien fortsatt slipper å betale for CO₂-kvotene til polske og tyske kull- og gasskraftverk når de kjøper norsk, fornybar industrikraft. I den nye ordningen, er 40% av den totale kompensasjonen øremerket investeringer for å kutte utslipp av klimagasser. Dette legger til rette for nødvendig omstilling til utslippsfri teknologi ved Sunndal verk, og produksjon av aluminium med lavt karbonavtrykk i mange tiår framover.

Samtidig planlegges det store investeringer i kraftsystemet i og rundt Sunndal. Aura kraftverk skal renoveres, og er én av Statkrafts fem prioriterte store investeringer. Det mest sannsynlige er at det bygges et nytt kraftverk med betydelig høyere effekt. Statnett dobler sin 420 kV linjekapasitet fra Trollheim til Sunndal, og planlegger ny trafostasjon på Sunndalsøra. Dette krever god samfunnsplanlegging og samordning fra kommunen. Det krever også politisk arbeid for å bidra til nødvendig framdrift, at investeringene kommer, og sikre kommunens framtidige kraftinntekter. I den forbindelse, inviterte vi Energiministeren på besøk i mars, og det var også tema under Statsministerens besøk i Sunndal i mai. Målet er å bygge et regionalt kraftsystem som balanserer uregulerbar vindkraft med økt effekt fra vannkraft, til bruk i lavutslipps kraftforedlende industri. Ambisiøst men nødvendig.

I revidert statsbudsjett fikk vi jobbet på plass 10 millioner til en ekstra klorbehandling av Driva sommeren 2024. Dette var viktig for å sikre at gyroen i vassdraget blir utryddet, slik at Driva igjen kan bli en av Norges beste lakseelver. Til glede for laks, elveiere, fiskere og hele Sunndal.

Ny Nasjonal transportplan (NTP) for 2025-2036 ble vedtatt i juni. Nordmøre Interkommunalt politisk råd (IPR) hadde lenge jobbet for å få viktige samferdselsprosjekter på Nordmøre inn i planen. Nordmøre IPR består av ordførerne i de åtte Nordmørskommunene. Regionrådet hadde blant annet flere møter på Stortinget, og møtte Samferdselsministeren om saken. Arbeidet bar frukter. I den nye

NTP'en er ny Fale bru, ny Romfo bru og ny veg fra Ålvundfossen mot Furuneset tatt inn som tiltak på rv 70 i første seksårsperiode.

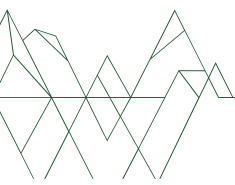
Så har mange ordførere med meg jobbet med det nye inntektssystemet for kommunene. Målet for oss kommuner som har avgitt store naturressurser til næringsformål, var å sikre inntektene som kommunene får som kompensasjon for dette. Det nye inntektssystemet ble behandlet i Stortinget i juni sammen med Kommuneproposisjonen for 2025. Her fikk vi gode gjennomslag. Det nye inntektssystemet øker utjevningen av kommunenes skatteinntekter, erstatter formue- og utbytteskatt med inntektsskatt, og skjermer kommunenes kraft- og havbruksinntekter. For Sunndal, betyr dette 12,7 millioner i ekstra inntekter i overgangsåret 2025, og deretter 10,6 millioner i årene etter. Ved nysalderingen av statsbudsjettet i november, fikk vi i så 5,7 millioner ekstra i 2024, og disse midlene blir videreført i 2025. I tillegg fikk vi 1,4 millioner ekstra til bemanning i barnehager og SFO i 2025 etter budsjettforliket mellom regjeringspartiene og SV. Slik kom Sunndal godt ut av endringene i inntektssystemet for kommunene.

Det politiske arbeidet overfor Møre og Romsdal fylkeskommune har i stor grad dreid seg om Togbussen mellom Sunndalsøra og Oppdal, Todalsfjordprosjektet og videregående opplæring. I april, foreslo flertallet i fylkestinget å legge ned Togbussen. Sunndalsamfunnet og Nordmøre mobiliserte, og vi vant fram i kampen for den kollektive tilbringertjenesten til Dovrebanen og busstilbudet i halve Sunndal. I juni videreførte fylkestinget Togbussen ut 2024, og i desembertinget ble driften av bussen sikret ut 2027. Da valgte også fylkestinget å sette av 38 millioner til arbeidet med reguleringsplan for Todalsfjordprosjektet de kommende fire årene, etter først å ha foreslått å utsette dette arbeidet. Sunndal og Surnadal sa oss villige til å delta i et spleiselag for å bidra til tilstrekkelig finansiering av reguleringsarbeidet, for å sikre nødvendig framdrift i planleggingen av et fergefritt indre Nordmøre. Ved Sunndal vidaregående skole fikk Sunndal gjennomslag for å videreføre tilbudet om VG2 Barne- og ungdomsarbeiderfag (BUA). Etter en del purring, ble også oppgraderingen av uteområdet ved skolen finansiert og igangsatt.

Nordmøre IPR har som nevnt jobbet med Nasjonal transportplan. I møter med Mørebenken på Stortinget, har vi også tatt opp den generelt svake kommuneøkonomien, den store bosettingen av flyktninger, og utfordringer dette skaper i kommunene. I møter med Helse Møre og Romsdal har vi tatt opp tilbudet ved det nye Sykehuset Nordmøre og Romsdal (SNR). Vi har blant annet krevd at den planlagte barneavdelingen ved SNR blir etablert, og at ambulansetilbudet på Nordmøre ikke blir svekket. Nordmøre IPR har også utarbeidet Nordmørsstrategien, som er en overordnet strategi for å fremme samarbeidet på Nordmøre. Et bærekraftig og attraktivt Nordmøre der «Vi løfter Nordmøre – sammen». Som del av regionrådets plansamarbeid, gir Nordmørsstrategien føringer for kommuneplanens samfunnsdel i alle kommunene.

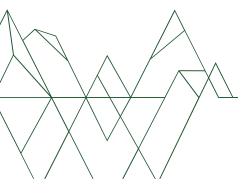
Ordføreren er valgt som medlem i representantskapene for ReMidt IKS, Nordmøre og Romsdal brann og redning IKS (NORBR) og Kristiansund og Nordmøre havn IKS. I 2024 var ny brannordning oppe til behandling i NORBR og eierkommunene. Bakgrunnen var behovet for å omprioritere ressurser til nødvendig beredskap på Hjelset som følge av etableringen av SNR. Sunndal kommune valgte å beholde dagens beredskap ved Sunndal brannstasjon, og betale økt driftstilskudd til NORBR for dette. Kommunestyret ba samtidig kommunedirektøren vurdere hva som gir best og mest kostnadseffektiv beredskap innen brann og redning i Sunndal kommune, herunder også uttreden fra NORBR. Dette vil vi komme tilbake til i 2025.

Sist, men ikke minst: I 2024 har Klima- og miljødepartementet (KLD) søkt innspill fra berørte kommuner til arbeidet med tiltaksplan for villrein i Snøhettaområdet. Som respons på dette, ble saken lagt fram for kommunestyret, som ga en foreløpig, enstemmig tilbakemelding fra Sunndal til KLD. Tiltaksplanen kommer på høring i 2025. Da skal kommunen gjennomføre en grundig lokal

prosess før kommunestyret tar endelig stilling til de foreslåtte tiltakene. For å sikre gode levekår for villreinen, men også tilgang til fjellheimen vår og bruk av fjellet for oss som bor her.

Ståle Refstie
ordfører

Den politiske virksomheten

Politisk organisering og sammensetning

[Kommunestyret](#) er det øverste besluttede organet i kommunen.

[Formannskapet](#), [oppvekst- og omsorgsutvalget](#) og [teknikk-, miljø- og kulturutvalget](#) er likeverdige utvalg med vedtaksmyndighet og innstillingsrett til kommunestyret, alle med 11 representanter.

[Kontrollutvalget i Sundal](#) forestår det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning.

På kommunens hjemmesider Under Styrer, råd og utvalg finnes mer informasjon om oppgaver, medlemmer, innkallinger og protokoller til kommunestyret, hovedutvalgene, [eldrerådet](#), [rådet for personer med funksjonsnedsettelse](#), [ungdomsrådet](#).

Den politiske sammensetningen i kommunestyret etter valget 2024 er som følger:

Parti	Repr.
Ap	11
Frp	3
H	5
KrF	1
Rødt	1
Sp	3
SV	2
V	1
Totalt	27

Møter og behandlede saker

Kommune-TV

Alle politiske møter overføres på nett, og ligger også tilgjengelig som opptak. Dette bidrar til økt innsikt i saksbehandling og den politiske aktiviteten i Sunndal og bidrar således til en styrking av lokaldemokratiet.

Interpellasjoner

Interpellasjoner er forespørsel fra en folkevalgt til ordføreren som gjelder prinsipielle spørsmål, krever et omfattende svar og gir muligheten for debatt og vedtak. Det var fremmet 3 interpellasjoner i 2024 (11 i 2023).

Åpne spørsmål til kommunestyret

Alle som er bosatt i Sunndal kommune kan på vegne av seg selv eller andre innbyggere stille spørsmål i kommunestyret. Det ble ikke fremmet noen innbygger spørsmål i 2023 eller 2024.

Møter og saker i 2024

Kommunestyret og utvalg	Leder	Antall møter 2024	Antall saker 2024	Antall saker 2023
Kommunestyret	Ståle Refstie (AP)	7 ordinære og 1 ekstraordinært I tillegg 2 samlinger med folkevalgtopplæring	104	111
Formannskapet	Ståle Refstie (AP)	8	78	54
Oppvekst- og omsorgsutvalget	Bjørn Røkkum (AP)/Oddny Hafsås Oldervik	7	33	35
Teknikk-, miljø- og kulturutvalget	Hilde Furre (AP)/Roald Negård (AP)	7	47	49
Valgstyret	Ståle Refstie (AP)	1	1	12
Ungdomsrådet	Pernille Reiten	6	12	7
Eldrerådet	Arne Drøpping/Jorunn Ellinor Silseth	5	7	6
Rådet for personer med funksjonsnedsettelse	Lill-Elin Vangen/Ole-Anders Andreassen	5	8	7
Kontrollutvalget	F.o.m 07.02.2024 - Tone Hustad/Edel Magnhild Hoem (valgt leder Knut Solbu, fritak verv f.o.m 07.02.2024)	6	53	52
Administrasjonsutvalget	Stig Rune Andreassen	3	10	5

Organisasjon og medarbeidere

Organisasjon og medarbeidere

Sunndal kommune sin administrasjon er organisert i 4 stabsavdelinger og 8 tjenesteområder med følgende organisering:

Årsverk pr tjeneste og stab

	2024	2023	2022
Kommunedirektørens staber	34	37	34
Grunnskoletjenesten	154	160	145
Barnehagetjenesten	113	104	103
Innvandrertjenesten	25	29	21
Kulturtjenesten	25	25	22
Helsetjenesten	108	113	94
Helse- og omsorgstjenesten	213	190	192
NAV Indre Nordmøre	19	16	14
Tekniske tjenester	65	66	59
Totalt	756	740	684

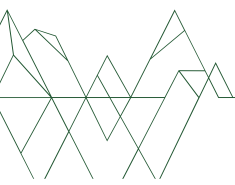
Ansatte		Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	
Andel kvinner	Andel menn	Kvinner	Menn
80,8 %	19,2 %	89,8 %	91,8 %

Heltidskultur

Heltidskultur har vært et prioritert satsningsområde i flere år. Ledere, tillitsvalgte, medarbeidere og stabsfunksjoner har bidratt til endring i hvordan man tenker rundt organisering av tjenester og arbeidstid. Det er skapt en større forståelse for nødvendigheten av heltidskultur. Vi har nå kommet så langt at vi kan si at vi ikke lenger har uønsket deltid.

Ved ledige stillinger bidrar både jobbanalyse og heltidskulturen til at vi får lyst ut hele stillinger. I dagens arbeidsmarked med kamp om både folk og kompetanse er dette også et viktig rekrutteringstiltak som vi ser vi nyter godt av.

Gjennomsnittlig stillingsstørrelse på kommunenivå var pr 1. desember 2024 på 90,2%. Denne er uendret fra samme dato i 2023. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse for den faste arbeidsstokken er i realiteten noe høyere da bl.a. studentstillinger, og nødvendig deltid (bl.a. delvis permisjon) vil trekke i negativ retning.

Rekruttering

Arbeidet med rekruttering er fortsatt omfattende. I 2024 har det totalt vært 69 utlysninger – 30 utlysninger færre enn i 2023. Samlet var det 607 søknader – 183 færre søknader enn året før. Av disse var det 68% kvinnelige og 29,8% mannlige søkere. For de øvrige 2,2% var dette ikke oppgitt. Det har i 2024 vært en nedgang på antall menn som har søkt jobb i kommunen. Det har vært jobbet aktivt med rekruttering – vi har blant annet deltatt på rekrutteringsmesse i Oslo og Trondheim, karrieredag i Surnadal, besøkt Sunndal ungdomsskole i forbindelse med karrierevalg og Sunndal vidaregåande skole sine avgangselever med mer.

Nedgangen i rekrutteringssaker for 2024 kan langt på vei forklares med at oppskaleringen vi har gjort i forbindelse med mottak av flyktninger gjorde seg sterkest gjeldende i 2023.

I Sunndal kommune har vi en lav turnover, noe denne tabellen viser:

2024	Landet	Sunndal	Surnadal	Oppdal
Ikke lenger ansatt i kommunal sektor	12,7%	9,8%	13,9%	16,2%
Ikke samme stillingskode, ikke samme kommune	1,3%	1,2%	1,3%	1,4%
Samme stillingskode, ikke samme kommune	1,4%	1,6%	1,1%	0,6%
Samme kommune, ikke samme stillingskode	5,4%	7,2%	6,5%	7,7%
Samme kommune og samme stillingskode	79,2%	80,2%	77,2%	74,1%

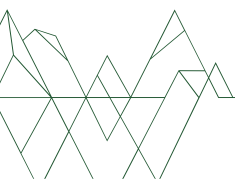
Likestilling

Per 01.12.2024 hadde Sunndal kommune 825 ansatte, som tilsvarte 744 årsverk.

Av disse var 667 kvinner og 158 menn, noe som utgjør en fordeling på omtrent 81% kvinner og 19% menn. Totalt utgjorde menn 145 årsverk og kvinner 599 årsverk. Av de ansatte arbeidet 474 kvinner og 134 menn i heltidsstillinger.

Kvinnens månedsfortjeneste av menns månedsfortjeneste, sortert etter stillingskode og justert etter samme årsverksfordeling, er på 99,3%. Sorterer vi etter stillingskode blir kvinnens månedsfortjeneste 99,6% av menns månedsfortjeneste. Ser man på kvinners grunnlønn etter samme justeringer er kvinners grunnlønn i prosent av menns 98,7% etter stillingsgruppe og 100,4% etter stillingskode. Disse tallene forteller oss at vi langt på vei, kan si at Sunndal kommune har likelønn.

I løpet av 2024 avviklet totalt 45 ansatte foreldrepermisjon, hvorav 8 menn og 37 kvinner.

Gjennomsnittsalderen til ansatte i Sunndal kommune per 01.12.2024 var på 46,1 år hos menn og 44,8 hos kvinner. Nasjonalt er snittalderen i kommunesektoren for kvinner 44,4 og menn 44,5. Snittalderen i Surnadal er 42,8 år for kvinner og 45,8 år for menn, mens Oppdal har en snittalder for kvinner på 45,5 år og menn 44,1 år.

Gjennomsnittlig avgang i Sunndal kommune for menn 66,1 år og for kvinner 62,6 år. Nasjonalt ligger avgangsalderen på 63 år for kvinner og 63,5 for menn. Sammenligner vi oss med Surnadal er avgangsalderen for kvinner 62,2 år og menn 65 år, eller Oppdal hvor avgangsalderen for kvinner er 64,5 år og menn 62,3 år

Vi har altså en forholdsvis høy snittalder på våre ansatte, samtidig ser vi at våre ansatte ikke nødvendigvis pensjonerer seg tidlig. Nasjonalt er avgangsalderen for begge kjønn på 62,9 år, mens Surnadal har en avgangsalder på 62,8 år og Oppdal 64,2 år.

Inkludering og mangfold

Sunndal kommune skal være en attraktiv arbeidsgiver, hvor ansatte trives og leverer gode tjenester til våre innbyggere. Dermed kan også kommunens omdømme og konkurransekraft styrkes.

Kommunen jobber kontinuerlig for å være en inkluderende og mangfoldig arbeidsplass. Alle uavhengig av funksjonsevne, kjønn, religion, politisk ståsted, seksuell orientering eller etnisk bakgrunn skal bli anerkjent, verdsatt og respektert noe Sunndal kommunes verdier gjenspeiler.

Et mangfoldig arbeidsmiljø vil kunne bidra til økt kreativitet og innovasjon i en tid der vi står ovenfor krevende omstillinger i kommunal sektor. I vår ansattgruppe har vi lagt vekt på å skape mangfold. Innenfor kommunens tjenesteområder er det brukere med ulik bakgrunn, og for å ivareta disse er det derfor praksis å rekruttere ansatte med ulik språkkompetanse og erfaring fra ulike kulturer.

Kommunen tar imot både språkpraksis og arbeidspraksis for omskolering. Vi har arbeidet systematisk med å få flyktninger inn i jobb, via blant annet Helseprosjektet som nå er inne i runde 2.

Vi er også med i et nettverk som heter «Inn i jobb». Nettverket arbeider med å kvalifisere unge i alderen 16-30 år som ikke er i jobb, utdanning eller opplæring til jobber i kommunen.

I tillegg har vi tilrettelagte stillinger/arbeidsplasser.

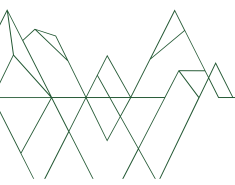
Verdigrunnlag og etikk

Sunndal kommunes visjon er *Kraftsenteret mellom fjord og fjell*

Visjonen har sin bakgrunn i vår vakre og ville natur og den sentrale rollen kraft har for oss både før og nå.

Oppbyggingen av Sunndal kommune er tuftet på vannkraftutbygging rundt 1913. I dag er vi fortsatt en kraftkommune som både forbruker og produserer mer kraft enn de fleste andre kommuner.

Visjon vår speiler dermed både historien, vår særegne natur, kulturen og vårt mål om å være et kraftsenter for folk og næringsliv i regionen.

Sunndal kommunes verdier er:

Respekt

Vi skal vise respekt for hverandre og være lojale mot beslutninger.

Omsorg

Vi skal ha omsorg for våre kolleger og brukere.

Ansvar

Vi tar ansvar for at oppgavene våre løses slik at det skaper tillit til kommunen.

Lover, regler og interne rutiner skal sikre at kommunen forvalter sitt samfunnsansvar på en god måte. Gjennom å forvalte samfunnsansvaret fornuftig, kan folkevalgte og ansatte sikre at beslutninger blir så riktige, rettferdige og gjennomtenkte som mulig, og bidra til den allmenne tilliten til kommunen.

Sunndal kommune har egne etiske retningslinjer for folkevalgte og ansatte vedtatt av kommunestyret første gang i 2007, endret i 2021 og revidert i 2024. I de etiske retningslinjene ligger det et refleksjonsverktøy som både folkevalgte og ansatte er oppfordret til å bruke for å sikre gode prosesser og beslutninger. Ved bruk av verktøyet skal du svare på disse spørsmålene: Er det lovlig? Er det i samsvar med verdiene våre? Er det riktig? Beholder vi vår troverdighet? Lønner det seg? Lar det seg begrunne?

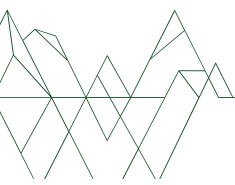
Nyansatte blir gjort kjent med retningslinjene, og de er også et tema under folkevalgtopplæringen. Ellers skal også andre lover, forskrifter og reglement bidra til høy etisk standard.

Ledelse i Sunndal kommune er basert på fire grunnverdier: ansvar, medvirkning, brukerorientering og helhet. Ledere i Sunndal kommune har et overordnet ansvar for å skape en kultur for etisk refleksjon og bevissthet blant de ansatte. HMS-gruppene skal sørge for å sette av tid til diskusjon om etikk og etiske dilemmaer i sine avdelinger.

Både som myndighetsutøver og tjenesteyter skal enhver ansatt ta hensyn til innbyggernes interesser, tilstrebe likebehandling, være imøtekommende og opptre med respekt for den enkelte, uavhengig av hvordan den enkelte selv opptre. Den enkeltes integritet og menneskeverd skal respekteres og seksuell, religiøs, etnisk eller annen form for diskriminering eller trakassering skal ikke forekomme.

Gjennom et godt partssamarbeid, stor grad av medvirkning og godt samarbeid mellom administrasjon og folkevalgte, ønske Sunndal kommune å støtte opp under en god ytringskultur. En god ytringskultur vil også kunne bidra til å beholde en høy etisk standard.

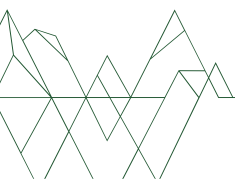
Sykefravær per tjenesteområde

Tjenesteområde	Fravær 2024			Fravær 2023		
	Korttid i %	Langtid i %	Samlet %	Korttid %	Langtid i %	Samlet %
Kommunedirektørens stab	1,60 %	1,50 %	3,10 %	1,21 %	0,29 %	1,51 %
Politisk virksomhet	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Innvandretjenesten	1,77 %	1,69 %	3,45 %	1,75 %	1,46 %	3,22 %
Grunnskoletjenesten	1,80 %	4,19 %	5,99 %	2,26 %	3,19 %	5,44 %
Barnehagetjenesten	3,66 %	9,24 %	12,90 %	4,04 %	6,64 %	10,68 %
Helsetjenesten	2,01 %	4,86 %	6,87 %	2,36 %	4,95 %	7,31 %
NAV Indre Nordmøre	0,79 %	2,05 %	2,85 %	1,59 %	2,40 %	3,98 %
Helse-og omsorgstjenesten	3,23 %	9,33 %	12,56 %	4,05 %	8,25 %	12,30 %
Kulturtjenesten	1,51 %	3,21 %	4,72 %	1,16 %	4,41 %	5,57 %
Tekniske tjenester	1,89 %	4,13 %	6,02 %	2,61 %	3,52 %	6,13 %
Tekniske tjenester - Selvkost	1,86 %	0,09 %	1,95 %	1,50 %	1,87 %	3,37 %
Sum tjenesteområder	2,44 %	6,04 %	8,48 %	2,91 %	5,16 %	8,07 %

Sykefravær

Fraværet har økt noe fra 2023 til 2024 og endte opp på ca 8,5%. Dette er relativt lavt i kommunal sammenheng, men likevel høyt og krevende for driften av organisasjonen. Det er særlig innenfor de relasjonelle yrkene hvor fraværet er høyest. Vi ser det innen barnehage og helse- og omsorg. Arbeidet med økt nærvær og tilrettelegging, samt fokus på arbeidsrelatert fravær er stort og omfattende i organisasjonen. Og det arbeides med mange ulike tiltak i denne sammenhengen.

Miljø og samfunnsansvar

Klimaarbeid og naturmangfold

Kommunedelplan for naturmangfold

Kommunestyret vedtok kommunedelplan for naturmangfold i desember 2024. Denne planen er et godt kunnskapsgrunnlag i alt planarbeid og saksbehandling i årene framover. Kommunedelplan for naturmangfold er også et verktøy med politiske prioriteringer på spesifikke tiltak som skal forbedre tilstanden for kommunens naturmangfold og gir føringer på konkrete oppgaver som kommunen skal gjøre i årene framover. Dette er blant annet informasjonsarbeid knyttet til landbruk og fremmede arter, samt restaurere Pollen som naturområde. Flere av tiltakene er kommunen godt i gang med og vil rapportere i tredje tertial som vedtatt i saken.

Bekjempelse av gyro i Drivaregionen

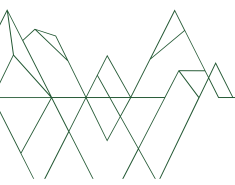
Prosjektet for bekjempelse av gyro i Drivaregionen pågikk for fullt i 2024. Drivaregion gikk gjennom fullskala kjemisk behandling i 2022-2023. I 2024 gjennomførte man ei føre-var supplerende behandling i Driva. I Driva og Litldalselva er det brukt klor som hovedkjemikalie, mens i Usma er det brukt rotenon. På lokasjoner hvor det ble brukt rotenon, ble det foretatt evakueringsfiske på forhånd. Det ble videre innsamlet rogn og melke til genbank fra Drivalaks, Litldalsørret og Usmalaks- og ørret. Sjøørreten i Driva blir saltbehandlet og flyttet på oversida av sperra for å gyte. Per i dag er det Usmalaksen står det står dårligst til med, mens de øvrige bestandene har greit belegg på genbanken pr. nå. Perioden med kjemisk behandling er nå formelt avsluttet og det fullt opp med reetablering, med mindre det oppdages re-smitte i noen av vassdraga. Høsten 2024 startet reetableringsarbeidet med yngelutsett i Driva etter supplerende tiltak, dette fortsetter i 2025. Det er planlagt igangsetting av klekkeri i Jordalsgrenda på våren i 2025 og det skal settes ut rogn/yngel eller plommesekkyngel i Driva, Litldalselva og Usma.

Vannforvaltningsarbeidet - Regional vassforvaltningsplan

Sunndal kommune har aktivt deltatt i arbeidet for å bedre vannforekomstene i kommunen gjennom Søre Nordmøre vassområde og Nordre Nordmøre Vassområde. Møre og Romsdal fylkeskommune er administrasjon for arbeidet. Kartlegging og kunnskapsinnhenting har vært og er en viktig del av arbeidet, i tillegg til konkret arbeid med enkeltvannsforekomster eller problemstillinger. Sunndal deltar i et prosjekt om kritiske punkter i vassdrag og skal søke om midler til kartlegging gjennom ei kommunal gruppe som koordineres av MR fylke og Kartverket. I 2025 skal det arbeides med nytt planprogram og hovedutfordringer til ny regional vassforvaltningsplan. Kommunen har fullt fokus på de områdene de har et forvaltningsansvar, herunder landbruk og avløp. I tillegg er kommunens arbeid gjennom gyroprosjektet et viktig tiltak for å forbedre tilstanden hos bl.a de anadrome elevene. Industriforurensning til sjø er også et punkt det arbeides med. Arbeidet henger tett sammen med kommunedelplan for naturmangfold.

Tiltaksplan for villrein:

Tiltaksplan for villreinen i Snøhetta er et arbeid som har pågått i lengre tid, og har sammenheng med kvalitetsnorm for villrein som fant at status for villreinen i Snøhetta er dårlig av flere årsaker. Resultatene er forskningsbaserte og et faktagrunnlag for det videre arbeidet. Arbeidet med tiltaksplaner har også grunnlag i stortingsmelding for villrein: «Ein forbetra tilstand for villrein». Det er KLD som håndterer arbeidet.

I 2024 deltok Sunndal kommune på et fysisk møte med KLD, dette på Toftemo ved Dombås, her presenterte KLD sine planer og åpnet for innspill. Kommunen deltok med miljøforvalter og ordfører. Senere samme år deltok kommunen på et digitalt møte med KLD. 31. oktober leverte Sunndal kommune sine første innspill til KLD om hva vi i Sunndal ser for oss av tiltak i vår kommune for å sikre bevaring av villreinstammen som er sårbar og truet. Etter dette har innspill fra blant annet kommuner og DNT kvernet hos KLD som 4. mars 2025 offentliggjorde sine forslag til tiltak for å bevare villreinen i Snøhetta. I forslagene til tiltak påpeker KLD at tiltakene er for svake for å nå målsetningen i stortingsmeldingen om å snu den negative utviklingen innen 2030. Sunndal kommunestyre skal levere sitt innspill i april.

Klima- og energibudsjett og -regnskap

Sunndal kommune la fram sitt første klimabudsjett høsten 2022. Klimabudsjettet var i starten kun gjeldende for den kommunale driften som et styringsverktøy som ville systematisere arbeidet med klima. Fokusområdet var energiforbruk, kjøretøy/maskiner, drivstoff, transport og andre smarte løsninger. Fokusområdet er fortsatt det samme, men nå har vi i større grad gått over til å se på hele Sunndal kommune. Arbeid med CO₂-ekvivalenter kun internt i organisasjonen er veldig begrenset og sier lite om den totale situasjonen i industrikommunen Sunndal. Den nye metoden fra 2024 ser på CO₂-utslipp samlet for kommunen, men også delt på ulike sektorer, f.eks. transport, sjøfart osv. På den måten fanges det i større grad opp spennende arbeid på dette området av de høyteknologiske, men også utslippstunge bedriftene i kommunen. I tillegg er det også nytt av året å se mer på praktiske løsninger og tiltak for de ulike avdelingene i kommunen. Hvert år rapporterer tjenestelederne inn deres gjennomførte, planlagte og ønskede tiltak for å redusere bruk av natur og redusere CO₂-utslipp. Vi mener denne metoden er mer hensiktsmessig for kommunens klimafokus inn i framtiden.

Arealregnskap

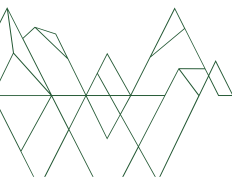
I planprogrammet til kommuneplanens arealdel legges det opp til at vi skal utarbeide et arealregnskap. Dette vil gi informasjon om hvilke arealer som er tilgjengelig for framtidig utbygging. Arealregnskapet vil også vise hvilke nye utbyggingsarealer som videreføres, nye utbyggingsarealer som innføres, og hvilke som tas ut. I regnskapet tas det også en gjennomgang på hvilke typer arealer (myr, skog, dyrket mark osv.) som er foreslått omdisponert til utbygging.

Fylkeskommunen har utarbeidet et arealregnskap, men for Sunndal kommune sin del er dette misvisende og vi kan derfor ikke bruke dette i vårt arbeid med arealdelen. Dette fordi vi har en del gamle papirplaner og i fylkeskommunens arealregnskapskalkulator blir hele planområdet i disse områdene vist som utbyggingsareal. Dette er gjerne i allerede utbygde områder, hvor det ikke er aktuelt med ytterligere nedbygging. Resultatet viser derfor ikke det reelle bildet for planlagt arealbruk i Sunndal.

Klimanettverk Nordmøre

Sunndal er en av åtte kommuner som er med i nettverket, i tillegg til representanter fra Statsforvalteren og fylkeskommunen. Nettverket jobber for å oppnå klimagassreduksjoner i kommunene, bidra til økt kompetanse om klimatiltak og dele problemstillinger, erfaringer, kunnskap, gode ideer og praktiske løsninger i sammenheng med dette. Etter innspill fra blant annet Sunndal, kalles nå nettverket Natur- og klimanettverket fra 2025. Dette for å sette arbeid med klima og naturmangfold i sammenheng, da disse er avhengige av hverandre.

Klimasnu- og klimasatmidler:

I 2023 søkte kommunen om midler gjennom ordningen «Nasjonale turiststier» for å gå til innkjøp av to persontellere i Innerdalen. Kommunen fikk tilslag og tellerne står i dag ved stiene inn til Innerdalsporten, og Innerdalstårnet. Tellerne gir viktige data for arbeid med besøksforvaltning i Sunndal kommune, dette i tett samarbeid med forvalterne i Trollheimen og Innerdalen.

Bibliotek og bærekraft

Biblioteket legger FN's bærekraftsmål til grunn for alle arrangement vi har. Bærekraftsmål 17 samarbeid for å nå målene er bærende for vår aktivitet og gjennom samarbeid med frivilligheten sørger vi for å være en relevant møteplass med lav dørterskel.

Som følge av «Bibliotek og Berekraft» i 2023 bygget elever fra VGS en egen bærekraftshems. Veggene er utformet med 17 hyller som nå rommer vårt egen bærekraftsbibliotek. Hemsen blir brukt til formidling av bærekraftsmålene.

Innkjøp og samfunnsansvar

Samfunnsansvar og bærekraft er ett av hovedmålene i Sunndal kommunes innkjøpsstrategi. Som delmål defineres vår rolle med blant annet å nå FN's bærekraftsmål og velge løsninger som i sin helhet både minimerer klima- og naturkonsekvenser og fremmer gode sosiale vilkår.

Kommunen har høyt fokus på å gjennomføre miljøvennlige innkjøp. Kravene er med i alle relevante anbudsrunder og rammeavtaler som kommunen inngår i.

Gjenbrukskanalen ble etablert i 2022 og er fortsatt i bruk. Dette er en teamskanal for enkelt å kunne omfordele utstyr internt i kommunen. Det er noe mindre aktivitet i 2024 enn tidligere, dette kan skyldes at tjenestene har det de trenger av utstyr. Utstyr som kan gjenbrukes tas vare på.

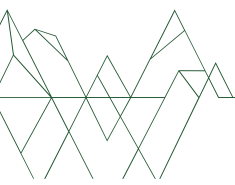
I Innvandrertjenesten er det stor aktivitet når det gjelder gjenbruk. Det kan nevnes bruk av Marys venner, intern omplassering av utstyr og tilgang til dødsbo. Videre bidrar Røde Kors i arbeidet med å skaffe brukt utstyr. Tjenesten ser alltid på muligheten for å reparere utstyr og møbler før eventuell kassering.

Restaurering av møteromsmøbler og kontorstoler ble bestilt i desember 2024.

I løpet av året har tekniske tjenester kjøpt brukt varebil, personbil og en beredskapshenger som beskrives som gode kjøp som ga både miljø- og kostnadsgevinst.

Det er kjøpt inn flere elsykler for bruk i sentrumsnære områder slik at man raskt kan komme seg til og fra uten bil. Ansatte er oppfordret til bruk av elsykkel. Dette er formidlet på kommunens ansattportal.

Miljø og samfunnsansvar synes i mange ulike dimensjoner i kommunen. Alt fra deltakelse i Inkluderende Arbeidsliv (IA), omfattende seriøsitetsskrav i innkjøpsprosesser for å hindre arbeidslivskriminalitet og sosial dumping, rutiner for etterlevelse av lov og forskrift i ulike sammenhenger, eierskapsmelding som gir retningslinjer for kommunens eierskap og samarbeid mv. Som et offentlig lokalt forvaltningsorgan vil samfunnsansvaret alltid være en vesentlig del av kommunens formål og aktivitet.

1. januar 2024 trådte skjermede krav for å vektlegge klima og miljøhensyn i offentlige anskaffelser i kraft.

Norgesmodellen skal sikre at anskaffelser gjennomføres på en bærekraftig måte. Det er innført nasjonale seriøsitetskrav i offentlige anskaffelser. Kravene gjelder i første rekke anskaffelser av bygge- og anleggsarbeider og renholdstjenester.

Sunndal kommune hadde tilsyn knyttet til lønn- og arbeidsvilkår innen tjenester og bygge- og anleggsarbeid. Tema var blant annet hvilke kontroller som ble gjort og innholdet i kontraktene knyttet til lønns og arbeidsvilkår. Tilsynet medførte en stor gjennomgang av våre rutiner. Sunndal kommune hadde mye på plass. Som følge av tilsynet fikk vi en god gjennomgang av vårt system innen dette feltet.

Klimabudsjett

Miljøtiltak sentrumsbarnehage:

Arbeidet med å bygge ny sentrumsbarnehage godkjent under «Svanemerket» er godt i gang. «Svanemerket» innebærer blant annet 15% lavere energiforbruk enn kravet i teknisk forskrift. Det omfatter også strenge reglement innen bruk av godkjente materialer. Det planlegges at barnehagen skal åpne vinteren 2026. Bygging av «Svanemerket» barnehage innebærer at man må sanke et visst antall poeng for å få bygget godkjent for «Svanemerket». Dette betyr at man må bruke materialer som er miljømerket og godkjent. Dette gjelder både utvendige, innvendige samt materialer og underlag på uteområdet. Sement og betong er klimaversting og ved bruk av dette skal det brukes lavkarbonbetong. Det planlegges å bruke mest mulig treverk i bygget.

Skifte til LED-armatur på kommunale vegger:

Tekniske tjenester har skiftet til LED-armaturer ved blant annet biblioteket og kulturhuset. Det planlegges å skifte til LED-armaturer flere steder de kommende årene. Dette vil redusere energiforbruket til belysning gjennom investering i mindre energikrevende LED-armaturer. Investeringen vil gi en besparelse på strøm og bedre strømstyring.

Elsykler og elbiler:

El. sykkel er innkjøpt av flere tjenester i kommunen. Syklene er i begrenset bruk, men det arbeides for å øke oppmerksomheten rundt disse for å få opp bruken. Det er betydelige miljøfordeler av å kjøpe brukt elbil, overgang til elbil er av fokus i hele organisasjonen.

Redusert reiseaktivitet gjennom bruk av IKT-løsninger:

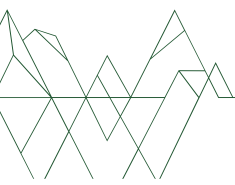
Det er oppnådd redusert reiseaktivitet av ansatte gjennom effektiv bruk av IKT-løsninger. Men dette er et løpende arbeid man alltid kan bli bedre på.

Samkjøring til møter og andre arrangementer:

Løpende arbeid. Ansatte bruker stort sett felles bil når det er mulig.

Utrede bygging av sykkelkur på Øratorget:

Videre vurdering på Øratorget vil ses i sammenheng med tettstedsutviklingsprosjektet.

Ladepunkter for kommunale parkeringsplasser ved Sunndal Rådhus:

Det er etablert ladepunkter for el-bil ved Sunndal legesenter.

Utrede utleieordning av el-sykler til turister og innbyggere:

Status i arbeidet er at representanter fra Sunndal kommune og verneområdeforvaltningen arbeider med dette i arbeidsgruppa "grønn mobilitet" i prosessen "Reiselivsstrategi / masterplan for reisemålsutvikling - SUNS". I besøksstrategien til verneområdestyret for Trollheimen er el-sykler prioritert. Første møte i arbeidsgruppa ble gjennomført 23.01.2025.

Redusere papirforbruk:

Det er et løpende arbeid hele organisasjonen kan bli bedre på.

Vedlikeholdsarbeid:

Løpende arbeid. Det er gjort, og vil bli gjort vedlikeholdsarbeid på kommunale bygninger som har etterslep. Eksempelvis gjelder dette at tekniske tjenester har byttet deler av taket på Ålvundfjord barneskole. Tiltaket øker energieffektivitet og reduserer strømforbruket.

Økologiske tiltak:

Sunndal kommune har flere bestander av fremmede arter. Av arter som får mye oppmerksomhet er parkslirekne. Fremmede arter som parkslirekne bekjemper lokale arter og forringer miljøet. Det brukes gift i arbeidet, men den positive effekten av tiltaket overveier de negative. Sunndal kommune samarbeider også med Statsforvalteren i Møre og Romsdal om bekjempelse av fremmede arter i naturreservat. Utførende aktør er Statens naturoppsyn (SNO) som vil arbeide med dette i samarbeid med kommunen. Tekniske tjenester ønsker også å se på muligheten for å lage blomsterenger på kommunale grøntområder, dette vil ta vare på viktige pollinerende insekter. Opprette egen samleplass for vegetasjonsavfall der man kan lage jord som kan brukes tilbake i driften.

Etablere spyleplass for oljeutskiller:

For å unngå utslipp av olje til miljøet ønsker tekniske tjenester å ha en egen spyleplass på eget lager.

Fortsette bruken av miljøbensin på gressklippere og lignende:

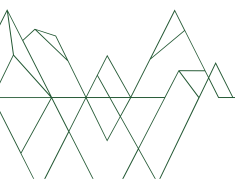
Alkylatbensin, også kalt miljøbensin, har mange fordeler. Den inneholder færre skadelige stoffer enn vanlig bensin, den kan oppbevares lenger, og den gir mindre sot og renere tennplugg i gressklipperen.

Arealreduksjon:

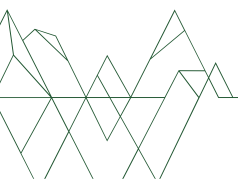
NAV Indre Nordmøre og Innvandrertjenesten spesielt ønsker å se på mulighetene for å se på arealreduksjon for bærekraft, reduksjon av husleie, strøm og renhold.

Ryddeaksjoner og søppel:

Kommunen og skolene arrangerer ryddeaksjoner fra tid til annen. Det er et ønske blant enkelte tjenester å delta på dette når det arrangeres. Skolene ønsker kildesorteringsstasjoner i alle klasserom

for å unngå forsøpling. Sunndal ungdomsskole bruker flere tusen engangsartikler i uken i bespisning da muligheter for oppvask ikke er tilgjengelig, løsninger er utfordrende grunnet strenge regler i Mattilsynet, men man burde se på løsninger her. For å unngå papirsøppel brukes digitale løsninger i skolesektoren, dette burde videreutvikles uten at det går utover skriveferdigheter.

Internkontroll og avvik

Internkontrollrapport

Internkontrollrapportering

Kommunelovens § 25-1 krever at kommunen skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Den skal være systematisk og tilpasses størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Dokumentasjonen av overordnede styrende dokumenter og rutinebeskrivelser er i all hovedsak lagt i kvalitetssystemet Compilo. Kvalitetssystemet er et hjelpemiddel som beskriver arbeidsoppgavene og hvordan disse skal utføres. Gjennomganger og fokus på bruk av Compilo både når det gjelder avviksmeldinger, risikoanalyser og dokumentasjon av arbeidsprosesser har vært tema gjennom året.

Alle stabs/tjenesteledere fyller ut sjekkliste for internkontroll som en del av tertialrapporteringen. Dette som en egenvurdering opp mot punktene i kommunelovens §25-1.

Sjekklisten består av temaene:

- *Etterlevelse av rutiner og kjennskap til lovkrav og rutiner*
- *Innbygger og brukarmedvirkningsprosesser*
- *Medvirkning fra ansatte og 10-faktorundersøkelser*
- *Medarbeidersamtaler, kvalitetsutvalg, vernerunder og HMS-grupper*
- *Opplæring i egen tjeneste og opplæringsplan.*
- *Bruk av Compilo, risiko/sårbarhetsanalyse og risikobildet i egen tjeneste.*

Tertialvis utfylling av sjekklisten viser at det jobbes godt med internkontroll, men at det også finnes forbedringspunkter.

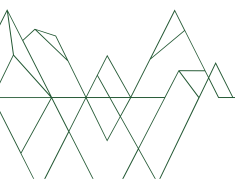
Systemer for internkontroll består både av det systematiske arbeidet og det som gjøres i hverdagen gjennom tjenesteutøvelsen.

Alle enheter har egne superbrukere som fungerer som pådrivere og ressurser innen kvalitetsforbedringsområdet. Dette som støtte til det overordnede ansvaret som ligger på stab/tjenesteleder.

Det ble gjennomført kurs i bruk av Compilo i februar med kursholder fra Compilo. Sunndal kommune inviterte Gjemnes, Surnadal og Tingvoll til å delta på kurset. Fra Sunndal deltok superbrukere og mellomledere.

Kurset besto av en gjennomgang av modulene:

- Avvik
- Dokument
- Årshjul
- ROS

Det avholdes superbrukersamlinger gjennom året. Temaene er daglige problemstillinger. Det er kommet ønske om workshops, som er under planlegging. Det er videre tett samarbeid mellom systemansvarlig for Compilo og superbrukerne.

Arbeidet med internkontroll og forbedringsarbeid krever jevnlig fokus og oppfølging. Dette er en kontinuerlig prosess.

Kvalitetssystemet skal ut på anbud i 2025, arbeidet med dette er startet opp. Anbudet gjennomføres som ett IKT Orkidé prosjekt. En viktig del av dette arbeidet er kartlegging. Dette er gjort gjennom brukerundersøkelse og deltagelse i prosjektgruppe.

Statlige tilsyn

Tilsynsmyndighet	Omfatter tjenesteområde	Tema	Status
Statlig tilsyn:			
Arbeidstilsynet	Grunnskoletjenesten Sunndal ungdomsskole	Muskel- og skjelettplager og psykiske plager - stedlig tilsyn	Utsatt frist til 28.02.25
Arbeidstilsynet	Grunnskoletjenesten Sande skole SFO	Muskel- og skjelettplager og psykiske plager - stedlig tilsyn	Utsatt frist til 28.02.25
Arbeidstilsynet	Grunnskoletjenesten Sande skole	Muskel- og skjelettplager og psykiske plager - stedlig tilsyn	Utsatt frist til 28.02.25
Arbeidstilsynet	Grunnskoletjenesten Skolesjefens kontor	Muskel- og skjelettplager og psykiske plager - stedlig tilsyn	Utsatt frist til 28.02.25
Statsforvalteren	Grunnskoletjenesten	Tilsyn med lærarnorm	Tilsynet er avsluttet - godkjent
Statsforvalteren	Avdeling for Samfunnsutvikling	Tilsyn med kommunal beredskapsplikt	Ikke avsluttet, avventer godkjenning på plan for lukking av avvik
Statsforvalteren	Helsetjenesten	Tilsyn med kommunens systematiske folkehelsearbeid med å fremme god psykisk helse hos barn og unge.	Tilsynet er avsluttet
Statens kartverk	Avdeling for Samfunnsutvikling	Tilsyn matrikkeloven - dokumenttilsyn	Ikke avsluttet, følges opp i 2025
Mattilsynet	Avdeling for Samfunnsutvikling	Kontroll med oppgaver delegert til kommunene. (Plante og plantevernmidler)	Tilsynet er avsluttet
Forvaltningsrevisjon:			
Møre og Romsdal revisjon	Organisasjons- og personalavdeling	Personalforvaltning herunder rekruttere, kvalifisere og beholde kvalifisert arbeidskraft	Pågående
Sunndal kommune/Miljørettet helsevern*	Kulturtjenesten	Tilsyn Sunndal svømmehall-badeanlegg, bassengbad og badstu	Noen avvik lukket. Tilsynet er ikke avsluttet, følges opp i 2025. Det er bedt om utsatt frist til 31.12.25 på noen av avvikene.
Statsforvalteren*	Avdeling for Samfunnsutvikling	Tilsyn med Forurensingsloven - forsøpling	Tilsynet er avsluttet
*står ikke i tilsynskalenderen			

Avviksrapportering

Kvalitetssystemet Compilo

Sunndal kommune bruker det elektroniske kvalitetssystemet Compilo. Compilo består av flere elementer og sikrer blant annet at vi har et system:

- som gir alle medarbeidere og ledere lett tilgang til nødvendige styringsdokumenter, prosedyrer, rutiner og retningslinjer
- for risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS-analyser)
- for rapportering, behandling og oppfølging av avvik

Prosedyrer for avviksmeldinger i Compilo

- Alle ansatte i Sunndal kommune har rett og plikt til å rapportere avvik
- Avvik meldes når man ser brudd på nasjonale og/eller lokale lover, retningslinjer og prosedyrer
- Vi har fire overordnede avvikskategorier: «Tjeneste/bruker», «Organisasjon/internt», «HMS» og «Personvern/Informasjonssikkerhet GDPR». Avvik kan meldes på en eller flere kategorier, og leder kan endre kategori hvis aktuelt.
- Avvik rapporteres på alvorlighetsgradene «Lav», «Middels» og «Høy», alvorlighetsgradene avgjøres etter bestemte kriterier i systemet. Leder skal gjøre en selvstendig vurdering av alvorlighetsgrad og kan omklassifisere.
- Den som rapporterer skal også foreslå tiltak/løsning.
- Alle avvik går automatisk til nærmeste leder. Ved HMS-avvik blir i tillegg verneombudet i det aktuelle verneområdet varslet, og ved GDPR-avvik er det kommunens kontaktperson for personvern som varsles i tillegg.
- Leder skal lese og lukke avviket så snart som mulig og senest innen 21 dager. Avvik som ikke er lukket innen 21 dager går automatisk videre til neste leder.

Avviksrapportering 2024

Alle tjenestene har hatt en økning i antall meldte avvik i Compilo. I 2024 ble det meldt 1779 avvik mot 1422 avvik i 2023.

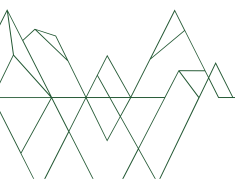
Det er kontinuerlig fokus på avviksmelding og forbedringsarbeid. Opplæring gis etter ønsker og behov fra tjenesten

Det er opprettet maler der det er gjentatte avvik. Dette for å gjøre det enklere og mere effektivt å melde.

Opprettelse av maler antas å ha gitt økning i antall meldte avvik.

Følgende maler er etablert:

- Bruk av privat mobiltelefon i arbeidstiden
- Hærverk på bygning og utstyr
- Ikke samsvar mellom medisinalister og/eller dosett/multidose
- Medisiner ikke gitt
- Orden og renhold i tjenestebil

- Printixproblemer
- Skjeggkre

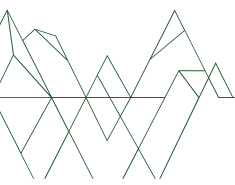
Det jobbes videre med å få på plass flere maler der det er gjentatte avvik.

Antall avvik:

Enhet	Totalt 2022	Totalt 2023	Totalt 2024
Barnehagetjenesten	47	65	46
Grunnskoletjenesten	49	174	176
Helse- og omsorgstjenesten	730	712	1057
Helsetjenesten	218	309	341
Tekniske tjenester*	10	72	94
Innvandrertjenesten	7	9	13
Kulturtjenesten	27	34	27
NAV**	1	2	2
Kommunedirektør m/staber	36	45	23
SUM	1125	1422	1779

*Tekniske tjenester benytter i tillegg til Compilo også et fagsystem for tekniske avvik og driftsoppfølging

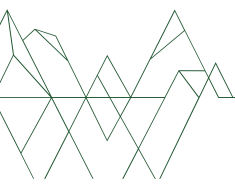
**NAV Indre Nordmøre benytter det statlige rapporteringssystemet for sin avviksrapportering

Rapporterte avvik pr kategori i 2024:

Enhet	Tjeneste/ bruker	Organisasjon/ Internt	HMS	Personvern/ Informasjons-sikkerhet GDPR
Barnehagetjenesten	7	6	37	4
Grunnskoletjenesten	31	48	122	5
Helse- og omsorgstjenesten	695	238	329	15
Helsetjenesten	227	104	63	12
Tekniske tjenester *	10	34	71	3
Innvandrertjenesten	9	3	5	1
Kulturtjenesten	6	9	22	0
NAV**	2	0	0	0
Kommunedirektør m/staber	5	19	6	5
SUM	992	461	655	45

Merknad: et og samme avvik kan meldes på flere kategorier

Samfunns- og befolkningsutvikling

Befolkningsutvikling 4. Kvartal 2024

	2021	2022	2023	2024
Folketall ved inngangen av kvartalet	6 956	6 932	7 110	7 227
Fødte	59	43	49	52
Døde	69	76	84	65
Fødselsoverskudd	-10	-33	-35	-13
Innvandring	57	359	537	413
Utvandring	23	8	44	45
Innflytting, innenlands	178	244	303	201
Utflytting, innenlands	229	381	644	597
Netto innvandring og flytting	-17	214	152	-28
Folkevekst	-24	178	117	-34
Folketallet ved utgangen av kvartalet	6 932	7 110	7 227	7 193

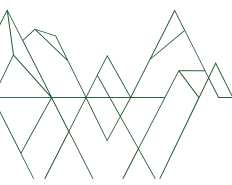
Tabellen viser folketallsutviklingen og endringer etter årsak fra 01.01.2021 og ut 2024. Tallene i tabellen er årlige tall. Som vist ligger fødselstallene på rundt 50 i året i perioden. I samme periode er det i snitt 74 dødsfall i året.

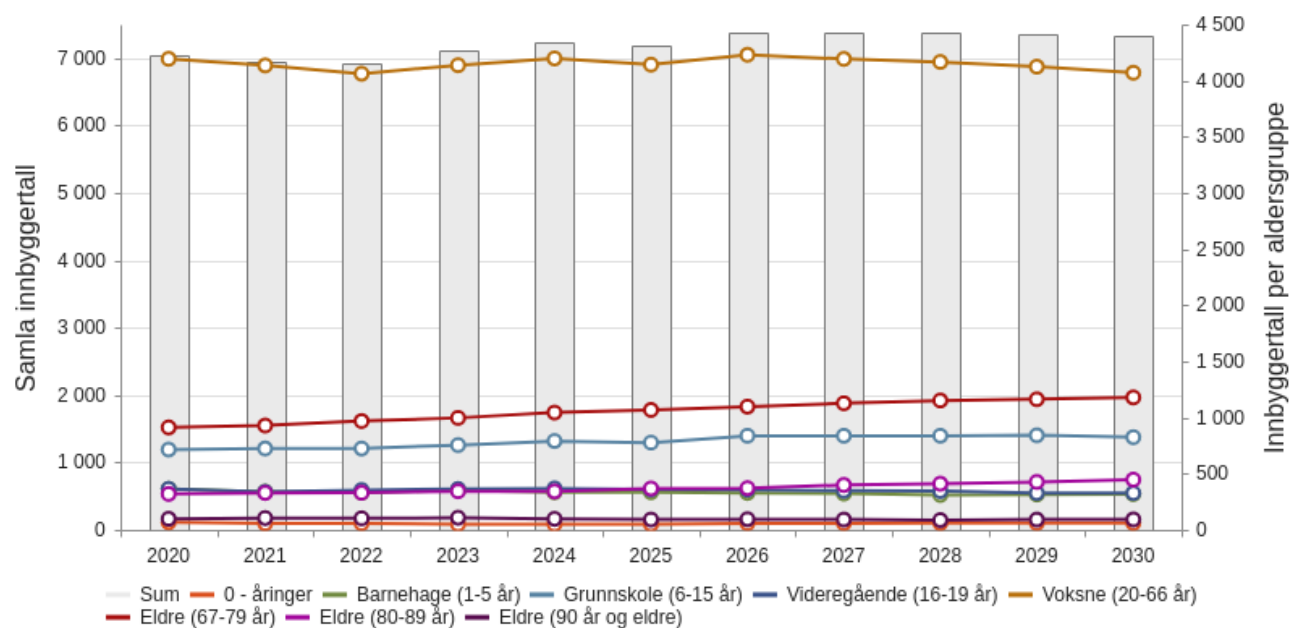
På grunn av flyktningsituasjonen og at vi har hatt et flyktningsmottak med mye ut- og innflytting, er flyttetallene store i perioden. Det er mange som har kommet fra utlandet, men også mange som har flyttet videre i Norge. Inkludert i disse tallene er også mer normal til- og fraflytting.

Totalt er samlet folkevekst i de fire årene som er vist på 237. Uten den spesielle flyktningsituasjonen med både bosetting i Sunndal og flyktningsmottaket ville nok folketallet ha falt i perioden.

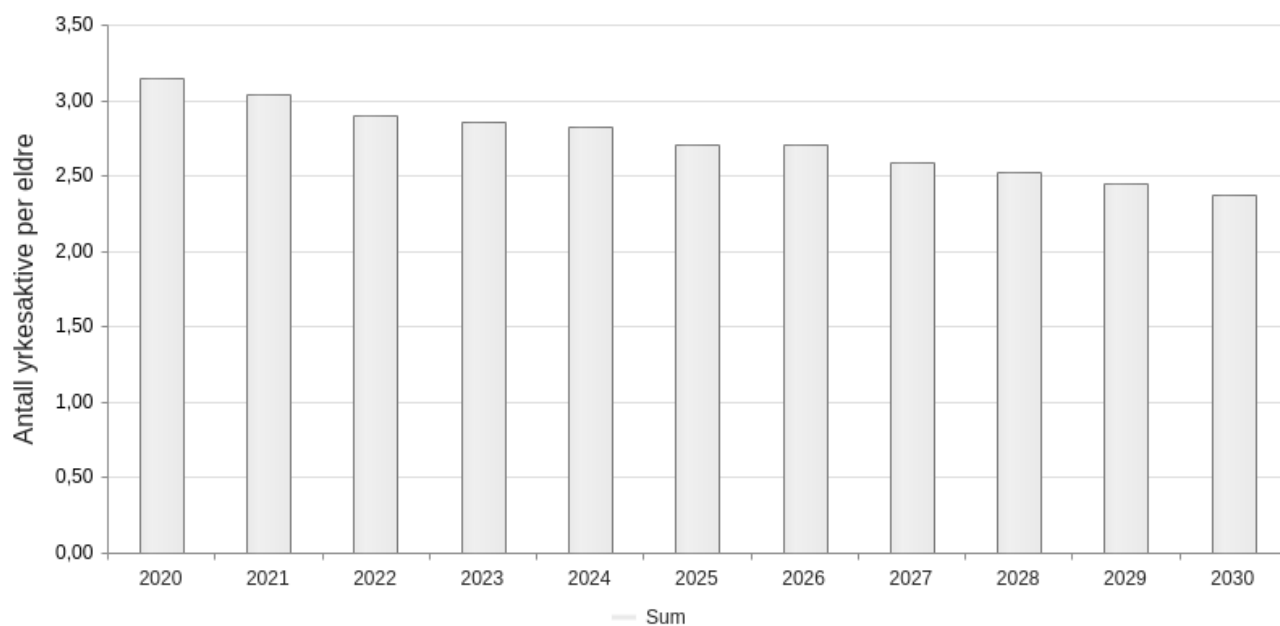
Befolkningsutvikling samlet

Befolkningsutvikling - samla innbyggertall

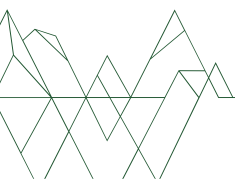
Aldersgrupper	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
0 - åringar	67	56	58	51	51	50	59	59	60	60	60
Barnehage (1-5 år)	364	339	331	354	335	335	329	323	311	315	319
Grunnskole (6-15 år)	715	725	724	755	791	777	838	838	838	842	825
Videregående (16-19 år)	365	338	355	364	369	361	358	348	346	328	328
Voksne (20-66 år)	4194	4135	4061	4137	4197	4142	4230	4193	4166	4124	4070
Eldre (67-79 år)	912	929	969	997	1044	1068	1097	1127	1152	1163	1179
Eldre (80-89 år)	320	329	331	344	342	368	371	400	411	427	447
Eldre (90 år og eldre)	99	105	103	108	98	92	95	92	87	92	93
SUM	7036	6956	6932	7110	7227	7193	7377	7380	7371	7351	7321

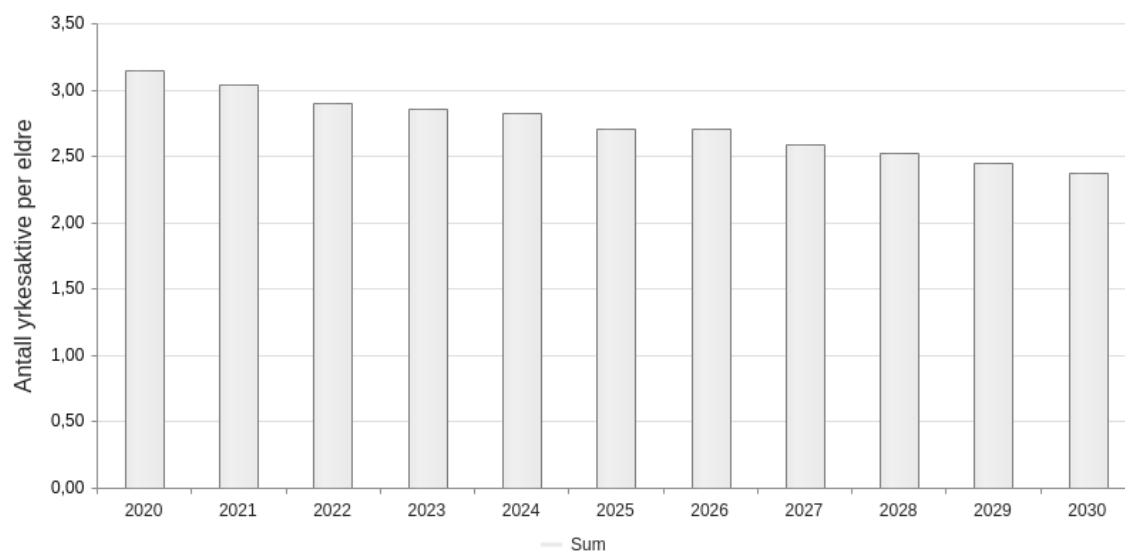
Aldersgrupper	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Voksne (20-66 år)	4194	4135	4061	4137	4197	4142	4230	4193	4166	4124	4070
Eldre (67-79 år)	912	929	969	997	1044	1068	1097	1127	1152	1163	1179
Eldre (80-89 år)	320	329	331	344	342	368	371	400	411	427	447
Eldre (90 år og eldre)	99	105	103	108	98	92	95	92	87	92	93
SUM	1331	1363	1403	1449	1484	1528	1563	1619	1650	1682	1719

Oversikten viser utviklingen både samlet og i aldersgrupper fra 2020 og fram til 2024, samt videre framskriving til 2030.

Framskrivningen tar ikke høyde for den spesielle situasjonen som krigen i Ukraina har medført. Veksten vil skje i de eldste aldersgruppene, mens det særlig for yrkesaktive forventes å bli utfordring med å opprettholde befolkningsnivået.

Befolkningsutvikling - aldersbæreevne

Aldersgrupper	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Voksne (20-66 år)	4194	4135	4061	4137	4197	4142	4230	4193	4166	4124	4070
Eldre (67-79 år)	912	929	969	997	1044	1068	1097	1127	1152	1163	1179
Eldre (80-89 år)	320	329	331	344	342	368	371	400	411	427	447
Eldre (90 år og eldre)	99	105	103	108	98	92	95	92	87	92	93
SUM	1331	1363	1403	1449	1484	1528	1563	1619	1650	1682	1719

Denne statistikken viser forholdet mellom innbyggere over 67 år i forhold til innbyggere i aldersgruppen 20-66 år (yrkesaktive). I 2013 var det ca 3,5 yrkesaktiv pr innbygger over 67 år. Dette sank fram til i år til 2,83.

SSB sin framskriving antyder at dette vil falle ytterligere mot 2030 til 2,4 og videre til 2042 ned til 1,6.

Rapportering på kommunens hovedmål

Hovedmål 1 - En attraktiv og mangfoldig kommune med stabilt folketall rundt 7 000 innbyggere i 2030

Newtonsenteret er populært

Strategier

Prioriterte strategier

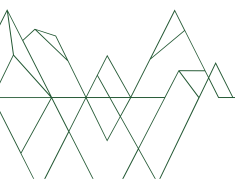
- Legge til rette for trivsel, integrering og inkludering i samarbeid med næringsliv og frivillige
- Markedsføre og framsnakke Sunndal som en god kommune å bo og arbeide i

Øvrige strategier

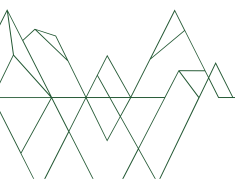
- Gode oppvekstmiljø for alle barn og unge
- Moderne skoler og barnehager med god kvalitet
- En trygg, aktiv og meningsfull pensjonisttilværelse
- Jobbe aktivt for å opprettholde og videreutvikle tilbudet ved Sunndal vidaregåande skole
- Et variert boligtilbud med attraktive tomter og boliger for ulike behov og livsfaser
- Videreutvikle Øratorget som sosial møteplass og med ulike aktivitetstilbud

Rapport i 2024

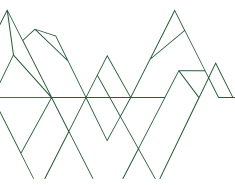
Oppdrag for å nå mål:

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Gjennomføre prosjektet Tettstedsutvikling Sunndalsøra - bærekraftig sentrumsutvikling	Øratorget og området rundt, inkludert kulturhus, ungdomssenter og bibliotek skal utvikles til å bli et attraktivt område og en møteplass. Prosjektarbeidet skal resultere i en beskrivelse av muligheter for utvikling av definert sentrumsområde med en tiltaksplan. Vurdere hensiktsmessig plassering av et offentlig, livssynsnøytralt seremonirom.	Prosjektet er ferdigstilt, sluttrapport utarbeidet og godkjent av Møre og Romsdal fylkeskommune. Følges opp i 2025 som et eget oppdrag.
Legge til rette for trivsel, integrering og inkludering i samarbeid med næringsliv og frivillige	Miljøarbeid inn mot barn og unge tilknyttet innvandrer-tjenesten. Innvandrer-tjenesten, helse- og omsorgstjenesten, helsetjenesten og NAV har startet et prosjekt for å rekruttere elever/ deltagere til å jobbe som ferievikarer sommeren 2024. Voksenopplæringa vil ha egen opplæring for denne gruppa.	Det jobbes kontinuerlig med å få barn og voksne inn i fritidsaktiviteter, og vi søker den kommunale kontantkassa der det er behov. Vi har fokus på informasjon om forventningene til de voksne som har barn i fritidsaktiviteter. Mange av flyktningene trenger hjelp til å manøvrere i det nye landet de bor i, og det er mange digitale løsninger de må ha hjelp til. Miljøveilederne bistår mye med dette, selv om våre bosatte også følges opp av andre tjenester. I samarbeid med andre kommunale tjenester, SUNS, det lokale næringsliv og NAV jobber vi for å få nybosatte ut i ordinært arbeid. Vi har lyktes bra hos noen lokale bedrifter, og håper prosjektet sammen med SUNS skal åpne for at flere lokale bedrifter gir innpass. Helsprosjektet som var et samarbeid mellom Innvandrer-tjenesten, helsetjenestene og NAV fikk mange ukrainere ut i feriearbeid. Mange fikk forlengelse, og noen har også fått fast jobb. Språk er en av utfordringene for å få jobb, og det å være ute i jobb er en viktig arena for å utvikle språket videre. At de har vært i jobb i en norsk bedrift bidrar til at de blir mer attraktive på det norske arbeidsmarkedet seinere. Mange av de med kollektiv beskyttelse har ønske om å få bli i Norge og er engstelige for å måtte returnere. Vi prøver derfor å finne en jobb relatert til utdanning. Dette er en utfordring, og det viktigste

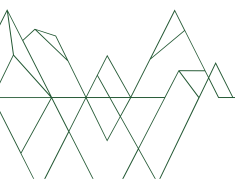
		er å få en fast inntekt i første omgang. En fast inntekt er viktig hvis de må søke om opphold på individuelt grunnlag seinere.
Utfartssteder	Få på plass endelig struktur og nye avtaler for drift av utfartssteder og friluftsområder. Gjelder hele kommunen.	Arbeidet er noe forsinket pga kapasitetsutfordringer i tjenesten i 2024. Arbeidet vil bli videreført i 2025.
Etablering av ny sentrumsbarnehage	Ny sentrumsbarnehage med plass til 132 barn ferdigstilles i løpet av 2025. Barnehagetjenesten forbereder nedlegging av Tredal og Holten barnehager for å skape en god overgang til oppstart i ny barnehage, høsten 2025. Fortsatt drift i Tredal barnehage dersom sentrumsbarnehagen viser seg å bli for liten.	Arbeidet med ny sentrumsbarnehage er i rute og forventes ferdigstilt vinteren 2025/2026. Tredal og Holten barnehage skal avvikles, og barn og personale ved begge barnehagene skal flyttes over til den nye barnehagen. For å forberede flytting, har barnehagene avholdt flere personalmøter felles, og alle personalmøter fra mars 2025 vil avholdes på tvers. Det skal utarbeides en ROS-analyse for å sikre god overgang til ny barnehage. HMS-gruppene ved Tredal og Holten barnehager vil ha felles arbeidsmøter for å planlegge og overvåke prosessen fram mot sammenslåing.

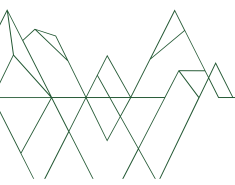
Ta godt imot våre nye bosatte flyktninger	Legge til rette for gode prosesser rundt boligløsninger for nyinnflyttede.	Den første boligen tilbys på bakgrunn at den informasjonen vi får av IMDi. Tilgang på bil, barn og alder på barn, muligheter til å kunne klare seg økonomisk blir vurdert i hvert enkelt tilfelle. Bosatte med kollektiv beskyttelse har gitt en ekstrapfordring på grunn av returer hos deler av en familie eller at det kommer nye familiemedlemmer som hører til i samme kjernefamilie. Dette har endret på behov og økonomi, og har ført til at vi har flyttet familier til nye boliger. Det har også vært utfordringer ved leie av private boliger der huseiere avslutter leieforholdet og vi må bistå med å finne ny bolig. Dette påvirker også tjenesten økonomisk da vi får perioder med doble husleier og tomgangsleie. Deltagere i introduksjonsprogrammet som tilbys barnehageplass utenfor sentrum får tilbud om transport til og fra barnehage. Dette for å unngå at nybosatte blir gående hjemme lengre enn nødvendig. Dette belaster sosialbudsjettet, samtidig som hverken barn og voksne blir integrert i det norske samfunnet. Nybosatte oppmuntres til å starte opp i norskopplæring umiddelbart etter bosetting for å komme raskt i gang med opplæringen. Dette gjør også at vi får utnyttet introduksjonsprogrammet mer effektivt da de har fått litt lengre til med opplæring før de skal ut i praksis i bedrift.
---	---	--

Verbalforslag fra kommunestyrets behandling:

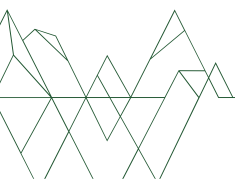
Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Bestillingstransport	Grendabutikker leggjast ned, reduserte kollektivtilbud samt redusert TT ordning gjer at mange, både eldre og unge, har problemer med å kome seg til butikk, dokter,	Oppdraget er ikke tatt tak i fra avdeling samfunnsutvikling i 2024, da dette er en tjeneste som leveres av fylkeskommunen sitt kollektivtilbud. For 2025 er dette oppdraget flyttet til kulturtjenesten og frivilligsentralen, for

	arrangement etc. Sunndal Senterparti ber admintrasjonen arbeide ut eit forslag på organisering/etblering av bestillingstransport.	å løse transportering av blant annet eldre til aktuelle arrangementer.
Fleirbrukshall	Idrettsaktiviteten i Sunndal er stor. Kapasiteten i Sunndal Sportshall er sprengt. Det er for lite plass og trangt for oppbevaring av utstyr. Det må vurderast korleis ein kan få til betre sambruk, mellom anna for å betre tilhøva for turn og andre aktivitetar. Eventuelt vurdere ombyggjing/påbyggjing. Sunndal Senterparti ber administrasjonen vurdere dette.	Dette arbeidet er ikke startet opp pga for liten kapasitet i tjenesten til slike prosjekt i 2024. Plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv skal revideres i 2025. Innspillet vil tas med inn i dette arbeidet.
Breiband/mobilforhold	Senterpartiet ber om at det fortsatt blir fokus på å betre mobildekning og breibanddekning i heile kommunen. Enno er det det områder med ustabil/mangelfull dekning. Til dømes Litldalen. Velfungerande digitale nett/mobilforhold er viktig for å gjera kommunen attraktiv, i sentrum og ikkje minst på bygda for busetjing og næringsverksemd.	I følge nasjonal kommunikasjonsmyndighet er det kun 33 eiendommer som gjenstår som tilskuddsberettiget i Sunndal kommune. Sunndal kommune har sendt inn søknad på alle disse, som er spredt over hele kommunen. De områder som ikke er tilskuddsberettiget nå, som f.eks. Mulvik og Drøpping og oppover Litldalen (sør for grustaket), er områder hvor leverandører har meldt inn planer om kommersiell utbygging innen 2 – 3 år. Det har ikke vært mulig å få mer nøyaktig svar fra leverandører eller fylkeskommune om videre utvikling i saken. Det planlegges ikke videre utbygging av fiber i regi av den lokale leverandøren pr. i dag.
Trygg kryssing for myke trafikanter av fylkesvei 670 Ålvundfjord	Fylkesvei Ålvundfjord: Trygg kryssing for myke trafikanter av fylkesvei 670 i Ålvundfjord. Administrasjonen bes kontakte vegeier for å få etablert gangfelt/sikker kryssing og 40 til 50-sone i området rundt	Kommunen gjennomfører dialogmøter med Statens vegvesen. Møte gjennomført 3. april 2024. Det vises til reguleringsplan for Furulia med planid. 20230310, der følgende rekkefølgebestemmelse følger planen i punkt 5.2 a), Kryss fv670 x kv Jostuvegen opparbeides iht. I tekniske krav i N100. Dette innbefatter

	Handlarstuhamrane boligfelt. Tilsvarende som i Tingvoll og Eidsvåg sentrum. Sykkelveier ut fra Sunndalsøra: Se på mulighetene for å få etablert trygge sykkelveier ut fra Sunndalsøra der sykkelmulighetene har forsvunnet, eksempelvis over Svinberget mot Øksendal.	tilrettelagt krysningspunkt for myke trafikanter med forsterket belysning og venteareal på begge sider av fylkesvegen og sikt ifølge krava i N100 og tilrettelagt krysningspunkt i V127. Prosjektet med boliger ble ikke realisert, og kommunen har jobbet videre med saken, via sak til formannskapet, høringsuttale fra Sunndal kommune til investeringsprogram for fylkesveg 2026-2035, høringsfrist 7. februar 2025.
Utredning rullerende barnehage tilbud	Vi ønsker at alle skal kunne få barnehageplass når de trenger det, uansett når på året barnet er født. Rullerende barnehageopptak er et viktig virkemiddel blant annet mot barnefattigdom og særlig kvinners deltakelse i arbeidslivet. Administrasjonen bes om å begynne arbeidet med å utrede innføring av rullerende, evt. kvartalsvise barnehageopptak, med mål om et vedtak i kommunestyret før 3. tertial 2024. Av hensyn til bemanning og ressursbruk kan dette selve innføringen gjøres trinnvis.	Sunndal kommune har praktisert løpende barnehageopptak i mange år. Det vil si at det tildeles barnehageplass for søkere som ikke har rett til barnehageplass. Retten til barnehageplass gjelder etter søknad innen frist for hovedopptaket for barn som fyller ett år innen utgangen av november det året barnet starter i barnehage. I Sunndal kommune har vi utvidet fristen til å gjelde også for barn som fyller ett år i desember. Erfaringsvis har vi tildelt barnehageplass for 10-15 barn uten plass hvert år. Dette kan være familier som kommer flyttende til Sunndal kommune i løpet av året, og for barn som får fosterhjemsfamilie i vår kommune. Dette inkluderer også noen barn som fyller ett år etter nyttår. Det tildeles barnehageplass løpende så langt vi har fysisk og bemanningsmessig kapasitet. Barnehagebruksplanen har planlagt for ca 320 barnehageplasser. Med bakgrunn i fremskriving av fødselstall, inkludert moderat innflytting, vil dette åpne for muligheten til å tilby barnehageplass for barn uten rett til barnehageplass. Den største utfordringen vil være knyttet til rekruttering av kompetent personale i en tid med høy sysselsetting og lave ledighetstall. Årlig kostnad ved å ha en slik overkapasitet utgjør en om lag kr. 4 000 000.

Hovedmål 2 - Bærekraftig og variert næringsliv – opprettholde høy arbeidsplassdekning rundt 3 800

Sunndalsøra panorama

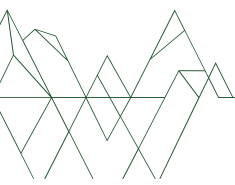
Strategier

Prioriterte strategier

- Satse på regionalt samarbeid for å sikre eksisterende og utvikle nye arbeidsplasser
- Bidra til realisering av Todalsfjordprosjektet
- Styrke Sunndal som helårs reisemål under paraplyen Fossenes rike

Øvrige strategier

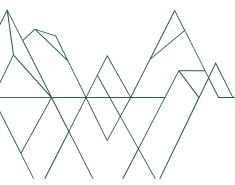
- Være en pådriver for ansvarlig produksjon og lavere klimagassutslipp lokalt og regionalt
- Bidra til et godt regionalt vegnett
- Bidra til videreutvikling av den digitale infrastrukturen i alle deler av kommunen
- Opprettholde en høy andel lærlingeplasser
- Jobbe aktivt for å opprettholde og videreutvikle tilbudet ved Sunndal vidaregåande skole
- Fastsette framtidig organisering av nærings- og reiselivsarbeidet i Sunndal
- Utarbeide ny 5-åring næringsplan for en bærekraftig næringsliv i Sunndal og i regionen
- Jobbe aktivt for oppgradering av Elverhøy bru, Fale bru og Romfo bru på rv. 70.
- Legge til rette for havneutvikling

Rapport for 2024

Oppdrag for å nå mål:

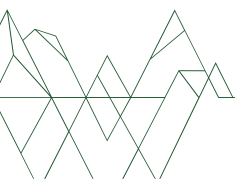
Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Legge til rette for boligbygging	Regulere nytt areal og revidere eldre reguleringsplaner med mål om fortetting for å legge til rette for boligbygging. Det skal vektlegges muligheter for ulike boligtyper med god utnyttelse av areal.	Dette er gjennomført på flere områder i 2024, og er løpende arbeid for avdelingen. Det er regulert med tanke på fortetting, og vektlagt boliger som inneholder flere etasjer og bruksenheter. Det er jobbet med endringer i parkeringsbestemmelser, med tanke på fortetting, i kommuneplanens arealdel. Nye bestemmelser legger til rette for mer boligareal og mindre bil-areal i sentrum og i næringsparken. Det er gjennomført en stedsanalyse i sentrum, med fokus på fortetting, trivsel og åpne fasader.
God oppfølging av lærlinger i Sunndal	Sunndal kommune ønsker, i samarbeid med Hydro og opplæringskontoret, å utvikle felles oppfølging for alle lærlinger i Sunndal. Målsetting om at lærlingene skal bosette seg i kommunen etter avsluttet læretid	Det er satt ned ei arbeidsgruppe bestående av opplæringskontoret, Sunndal kommune og to fra Hydro. Det er også utviklet et årshjul for arbeidet med flere tiltak til alle lærlingene i kommunen, uavhengig av hvilken arbeidsgiver de tilhører. Kommunen har tilbudt og gjennomført Livsmestringskurs, i samarbeid med psykisk helse, for alle lærlinger. Mange bedrifter har gjort tilbudet obligatorisk for sine lærlinger, mens noen er mer avventende. Kurset får gode tilbakemeldinger. Arbeidet rundt lærlinger forsetter og ligger inne med nytt oppdrag for 2025
Utvikle nytt næringsareal	Det er knapphet på tilgjengelig næringsareal i Sunndal. I arbeidet med Todalsfjordprosjektet skal kommunen kartlegge muligheten for å utvikle og etablere nytt næringsareal tilknyttet etablering av ny infrastruktur for RV 70 i Ålvundfjord. Allerede etablert næringsareal skal gjennomgå med hensyn til	Kommunen starter arbeidet med revidering av kommuneplanens arealdel tidlig 2025, med mål om sluttbehandling i 2026. Kartlegging og utvikling av næringsareal vil være viktig i dette arbeidet. Det har vært gjennomført et arbeid med endring av parkeringsbestemmelser på Håsøran næringspark med tanke på fortetting av tilgjengelig areal. Kommunen har tett dialog med aktuelle prosjekteiere av store utbyggingsprosjekter som vil

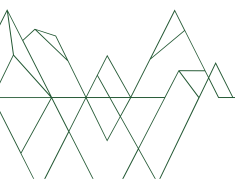
	reguleringsplaner for å se på muligheter for fortetting.	gi større mengder masse, herunder Statkraft og Møre og Romsdal fylkeskommune. Sunndal kommune har jevnlig dialog med Sunndal Næringseiendom.
Bidra til realisering av Todalsfjordprosjektet	Kommunens prosjektressurs skal sørge for god framdrift i prosjektet. Arbeidsoppdraget er knyttet til kommunens leveranser inn i prosjektet og å jobbe med utviklingspotensialet for kommunen i forhold til etableringen av fergefri forbindelse mellom Sunndal og Surnadal. Arbeidet gjøres i samarbeid med Møre og Romsdal fylkeskommune som er prosjektansvarlig.	Kommunen har fulgt opp prosjektet ved å delta i møter initiert av vegeier fylkeskommunen og Todalsfjordprosjektet AS. Det er krevende økonomi i fylkeskommunen, og det er derfor utarbeidet og vedtatt en politisk sak om at kommunene kan gå inn og delta i medfinansiering av kostnader knyttet til reguleringsplanarbeidet. Dette arbeidet fortsetter også i 2025.
Styrke Sunndal som helårs reisemål	Kommunen skal starte arbeidet med å revidere Reiselivsstrategien. Fram til ny reiselivsstrategi/plan er vedtatt skal det jobbes i tråd med vedtatte Reiselivsstrategi. I 2024 skal det jobbes målrettet for å styrke Sunndal som reisemål under paraplyen Fossenes Rike.	Arbeidet med ny masterplan for reiselivet i Sunndal ble vedtatt 27.08.2024 i sak 51/24 i Sunndal formannskap etter søknad fra Sunndal Næringsselskap. SUNS koordinerer arbeidet med planen, jamfør Tjenestekjøpsavtalen. 2469 reiselivsutvikling står for utviklingen av masterplanen, og arbeidet startet opp i 3. tertial 2024. Oppstartsmøte ble gjennomført 28.10.2024. Det er etter dette etablert styringsgruppe og flere arbeidsgrupper i arbeidet med planen. Det er mål om vedtak av masterplan for reiselivet i Sunndal i løpet av 2025.

Verbalvedtak fra kommunestyrets behandling:

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
---------	-------------	--------------------

Næringsareal	Det er stor mangel på næringsareal i Sunndal. Vi ber om at arbeidet med å kartlegge nye areal får prioritet. Det bes om statusoppdatering senest i desember 2024. Dette er viktig for å komme i posisjon til å utnytte masse fra planlagte store utbyggingsprosjekt som for eksempel Todalsfjordprosjektet og fornying av Statkrafts anlegg. Dagens arealer på Håsøran har svært lav utnyttelse, fortetting samt utvidelse av areal mot fylkesveien bør vurderes. Dette i samarbeid med eksisterende næringsaktører, SNE og Sunndal kommune.	Kommunen starter arbeidet med revidering av kommuneplanens arealdel tidlig 2025, med mål om sluttbehandling i 2026. Kartlegging av næringsareal vil være viktig i dette arbeidet. Det har vært gjennomført et arbeid med endring av parkeringsbestemmelser på Håsøran næringspark med tanke på fortetting av tilgjengelig areal. Kommunen har tett dialog med aktuelle prosjekteiere av store utbyggingsprosjekter som vil gi større mengder masse, herunder Statkraft og Møre og Romsdal fylkeskommune. Sunndal kommune har jevnlig dialog med Sunndal Næringseiendom.
----------------------------	---	--

Hovedmål 3 - Bærekraftig forvaltning av natur og verneområder – reduserte klimautslipp

Klimaregnskapgruppa i Sunndal kommune

Strategier

Prioriterte strategier

- Utarbeide eget klimaregnskap og –budsjett for den kommunale driften
- Delta aktivt i en kunnskapsbasert forvaltning av verneområdene i kommunen
- Bidra i arbeidet for å få mer sjøaure og frisk laks i vassdraga med anadrom fisk

Øvrige strategier

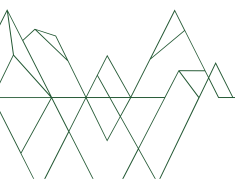
- Utarbeide egen klimaplan
- Prioritere tiltak med gunstig miljø-, energi- og klimaprofil, eksempelvis hydrogenproduksjon
- Stimulere til utvikling og bruk av fjernvarme og fornybar energi
- Skånsom utbygging av ny vannkraft
- Delta i prosjektet «Bærekraftfylket Møre og Romsdal»
- Legge til rette og stimulere for mer gange og sykling
- Fornye vår status som nasjonalparkkommune
- Revidere kommunens kulturminneplan
- Arbeide for å gjenskape vassdraget i Litldalen

Rapport for 2024

Oppdrag for å nå målene:

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
---------	-------------	--------------------

Øke kunnskap om naturbaserte løsninger for klimatilpasning	Mer ekstremvær krever økt kunnskap om naturbaserte løsninger for forebygging i forhold til flom, ras og overvann. For at forebyggende planlegging skal fungere godt, er det viktig at naturbaserte løsninger tas i bruk.	Flere ansatte på avdeling samfunnsutvikling og tekniske tjenester har deltatt på en serie webinar i regi av Møre og Romsdal fylkeskommune med naturbaserte løsninger for forebygging av ekstremvær som tema.
Vedta kommunedelplan for naturmangfold	Kommunedelplan for naturmangfold skal legges ut på høring og vedtas i 2024.	Kommunedelplan for naturmangfold ble vedtatt av Sunndal kommunestyre 11.12.2024, i sak 101/24.
Vedta klima og energiplan	Arbeidet med å revidere klima- og energiplan startes opp igjen. Planen skal bygge på Møre og Romsdal sin fylkesstrategi fylkeskommunen sin strategi for miljø, klima og energi. Planen vedtas i løpet av 2024 eller tidlig 2025.	Dette arbeidet skal startes opp i løpet av 2025 med mål om sluttbehandling innen utgangen av 2025. Følger oppsatt plan i Planstrategi 2024 - 2027 for Sunndal kommune.

Hovedmål 4 - God helse, trivsel og livskvalitet for alle

Strategier

Prioriterte strategier

- Tidlig innsats og gode oppvekstmiljø for alle barn og unge uavhengig av sosial bakgrunn
- Planlegge for et aldersvennlig samfunn
- Sikre et godt og verdig liv for sårbare grupper

Øvrige strategier

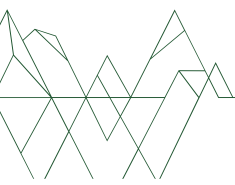
- Trafikksikre skoleveier
- Utvikle Sunndal folkebibliotek i samsvar med nasjonale og regionale føringer
- Legge til rette for frivillig innsats
- Gode møteplasser og godt nærmiljø for alle
- Et godt og variert kulturliv i samarbeid med lokale lag og organisasjoner
- Satse på forebyggende og mestringsorientert tilbud
- Fremme universell utforming

Rapport for 2024

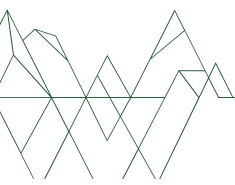
Oppdrag for å nå målene:

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Innføring av helseplattformen	Omfattende forberedelser og opplæring av ansatte i forbindelse med at helseplattformen tas i bruk november 2024.	Helseplattformen er nå innført, og det arbeides videre med gevinstrealisering og gode prosedyrer i drift.

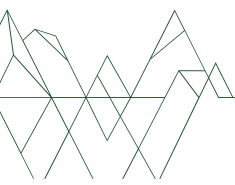
Sikre stabile og gode legetjenester til innbyggerne i Sunndal	Utvikle en legetjeneste for fremtiden som har et godt fagmiljø, er effektive, forutsigbare, bærekraftige og konkurransedyktig. Plan for legetjenesten beskriver tiltak og mål for arbeidet på kort og lang sikt.	Arbeidet pågår. Det starter en ny lege ved Sunndal legesenter juli 2025 i ledig hjemmel etter Mushtak Alsaadi. Det pågår et rekrutteringsarbeid til nyopprettet fastlegehjemmel. I tillegg er det sikret en langvarig avtale med vikar i ledig svangerskaps vikariat ved Sunndal legesenter.
Styrke det tverrfaglige arbeidet gjennom gode samarbeidsstrukturer og -arenaer i laget rundt barnet	Etablere tverrfaglige team og spesialpedagogisk ansvarlig på alle skoler. Styrke kompetansen til sosiallærerne i tema som er aktuelle for sunndalsskolen, f.eks. skolevegring, sunn seksuell helse. Utnytte kompetansen til andre yrkesgrupper i skolen godt, gjennom å arbeide i miljøteam som jobber forebyggende, trivselsfremmende og er godt synlig i skolen. Gjennomføre den statlige satsingen Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis for skoler og barnehager. Ha miljøarbeidere på alle trinn ved Sunndal Ungdomsskole. Ferdigstille tverrfaglig plan for forebygging av omsorgssvikt og adferdsvansker, samt sikre en godt forankret innføringsfase.	Som en del av nettverksamarbeid er vi med i en treårig satsing for å styrke det tverrfaglige samarbeidet. Det er etablert en lokal arbeidsgruppe hvor helse, barnehage- og skole, kultur, barnevern, kommuneoverlege. Vi er i startfasen av arbeidet, som skal gå over tre år. Målet er å utvikle bedre samhandling mellom ulike fagområder for å sikre en helhetlig og effektiv tilnærming i laget rundt barnet.
Re-etablering av Frisklivssentral	Vedtatt helse- og omsorgsplan beskriver reetablering av Frisklivssentral som et viktig forebyggende tiltak. Lærings- og mestringstilbud gjør det lettere for innbyggerne å følge opp egen helse, og i mindre grad bli avhengige av kommunale tjenester i hverdagen.	Frisklivssentralen er etablert og i full drift
Etablering av nye boliger habiliteringstjenesten	Habiliteringstjenesten vokser i omfang de nærmeste årene, dette gjelder både behov for flere barne- og avlastningsboliger, og boliger for voksne med utviklingshemming. Foreslått tiltak i helse- og omsorgsplan: nytt	Arbeidet med etablering av nye boliger i habiliteringstjenesten pågår, og det ses nå på flere alternativer.

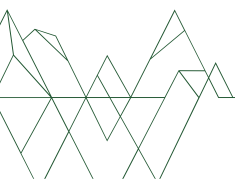
	bofellesskap ved habiliteringstjenesten vurderes.	
Gode matvaner og god helse - rammer rundt barn og kosthold i Sunndal	Vedtak i kommunestyret: Informere kommunestyret om hvordan det jobbes med rammer rundt barn og kosthold. Foreslå en prosess, med bred deltagelse av aktuelle parter, for å jobbe frem rammer rundt barn og kosthold	Det er utarbeidet et utkast til en kostholdsplan som vil være en ramme for barnehagens servering av mat og drikke. Planen bygger på tverrfaglige drøftinger og er i tråd med offisielle kostholdsråd, samt pedagogiske retningslinjer for servering av måltider i barnehagen. Det er ønskelig at planen blir sendt til kommunelege for innspill og at den deretter forankres i barnehagetjenesten før videre politisk behandling. Den ventes ferdigstilt våren 2025 og vil være grunnlag fra nytt barnehageår.
Rehabilitering av Sunndal helsetun	Helse- og omsorgstjenesten samarbeider aktivt med tekniske tjenester i planlegging av nytt helsetun	Arbeidet med utarbeidelse av skisseprosjekt har pågått i hele høst. Underveis i arbeidet har det vært bred involvering av ansatte, ledere, kommuneoverlege, tillitsvalgte og verneombud for å sikre optimale løsninger. Skissetegningen ble presentert for referansegruppen i desember.

Forebygge utenforskap	Ungdomsgarantien skal sikre unge som trenger hjelp til å komme i arbeid, tidlig innsats og tett oppfølging så lenge det er nødvendig. For å sikre god innføring og organisering av ungdomsgarantien må vi: Styrke og utvikle samarbeidet mellom kommune, Sunndal VGS, NAV og lokalt næringsliv. Styrke innsatsen rettet mot ungdommer både i forhold til organisering av arbeidet med ungdomsgarantien og kompetanseutvikling. Kulturtjenesten skal videreutvikles som oppvekst- og integreringsarena ved å: Utvikle nye tilbud på bibliotek, kulturhus og ungdomssenter. Videreutvikle arbeidet i frivilligsentralen. Fordelskort ungdom: For medlemmer i ungdomssenteret. Dette i samarbeid med lokale bedrifter. Markedsføre Kontantkassa i Sunndal og veilede søkere til ordninga. Utgreie kommunal bostøtteordning i Sunndal. Utgreie ordning om kommunal støtte til tannbehandling i Sunndal.	Kulturtjenesten jobber jevnt med å videreutvikle seg som oppvekst- og integreringsarena. Her er Sunndal folkebibliotek i en særstilling. For biblioteket handlet 2024 mye om å utvikle biblioteket som møteplass. Det har de gjort både med å endre rom, male vegger og prøve å skape omgivelser folk kan trives i, men også ved å ha arrangement som skaper litt under overflaten. De har samarbeidet tett med avdeling for psykisk helse i Sunndal kommune og markert dagen for forebygging av selvmord og dagen for psykisk helse sammen med dem og frivilligheten. De har tett og godt samarbeid med Sunndal Røde Kors og Sunndal Mållag. Det gode arbeidet på biblioteket er de mange som har sett, og Sunndal folkebibliotek ble i desember nominert (som et av fire bibliotek) til Årets bibliotek 2024 som er Norges gjeveste bibliotekpris. I nominasjonen vises det til at "Sunndal folkebibliotek setter møter mellom mennesker først. Sunndal er et JA-bibliotek som har blitt en sentral del av folkehelsearbeidet i Sunndal kommune, og har mange samarbeid som kommer lokalbefolkningen til gode." . "Sunndal folkebibliotek er et forbilde når det kommer til inkludering og bærekraft, og tar hele befolkningen på alvor i sitt arbeid. ". Biblioteket har egen barne- og ungdomsbibliotekar som jobber en del sammen med grunnskoletjenesten. Sunndal ungdomssenter er en åpen og inkluderende møteplass for ungdommene fra 8. klasse til 18 år i Sunndal kommune. Ungdomssenteret er åpent fire kvelder i uka, og her møter de dedikerte ansatte som er en trygghet for ungdommene
-------------------------------------	--	--

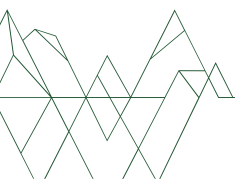
		våre. Sunndal frivilligsentral har kommet godt i gang, og jobber daglig med å legge tilrettelegg for møter mellom mennesker. De har mange gode samarbeide både innad i kommunen og med frivilligheten. Kontantkassa markedsføres jevnt, og får inn mange søknader som er innenfor formålet. Vi kan si at Kontantkassa utgjør en forskjell for de som tildeles tilskudd herifra.
Vi legger til rette for at elever i sunndalskolen skaper og lever meningsfylte liv.	Aktiv deltagelse i Læringsløype inkluderende praksis gjennom Oppvekstnettverk Nordmøre. Styrke realfagene gjennom å videreutvikle undervisningstilbudet ved Newtonsenteret. Tilby læringsarena der elever kan utvikle kreativitet, skaperglede og tro på seg gjennom et samarbeid med Ungt Entreprenørskap. Legge til rette for praktisk undervisning gjennom å delta i etablering, drift og utvikling av aktivitetshuset for ungdom, i samarbeid med lokalt næringsliv. Legge til rette for et «mekkeverksted for ungdom» i aktivitetshuset for ungdom, som et fritidstilbud for ungdom som liker å skru.	Fra 1. januar 2025 deltar vi i en ny læringsløype i matematikk. Dette er den tredje læringsløypen vi deltar i gjennom Oppvekstnettverk Nordmøre. Målet med læringsløypen er å styrke elevenes matematikkferdigheter gjennom innovative undervisningsmetoder og kompetanseheving.

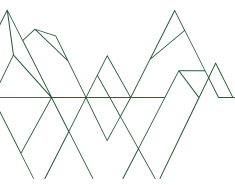
Øke omfanget av velferdsteknologi	Øke antall medisindispensere.Ta i bruk digitale tilsyn i institusjonen og i helsetunet bofellesskap.Skifte ut alle trygghetsalarmer. Ta i bruk flere GPS'er.Planlegge velferdsteknologiske løsninger i rehabilitert/nytt helsetun.	Øke antall medisindispensereDet er god drift av medisindispenserne i hjemmesykepleien. Helsetunet bofellesskap hardde plan om å ta i bruk dispensere i 2024, men har ikke hatt kapasitet til å komme i gang. De vil bli montert i løpet av februar 2025.Ta i bruk digitale tilsyn i institusjonen og helsetunet bofellesskapDigitale tilsyn er oppe og går på alle avdelinger på helsetunet. Vi får i hovedsak gode og pålitelige målinger. Når vi har landet endelige prosedyrer for drift og dokumentasjon, burde vi være klare for å trappe ned fysiske tilsyn på natt. Dette ses i sammenheng med omstillingsarbeid som pågår i forhold til nattevakter. Skifte ut alle trygghetsalarmerSlik det ser ut nå vil alle være byttet ut innen midten av februar 2025.Ta i bruk flere GPS'erVi møtte utfordringer med GPS'er etter bytte til nytt produkt i 2024. Problemer med lading og batteritid gjorde at alle ladere måtte byttes med nye produkter når leverandør oppdaget en sårbarhet på disse. Den nye appen og nettsiden er heller ikke klar for utrulling i større skala. Dette er derfor satt på vent.Planlegge velferdsteknologiske løsninger i rehabilitert/nytt helsetunVelferdsteknologikoordinat or har deltatt i referansegruppe til nytt helsetun. Det har vært kontakt med leverandører for mulige løsninger. Vi er ikke kommet til prosjektering og detaljering av bygget ennå. Av den grunn foreligger det ikke konkrete planer for teknologiske ennå.
---	---	--

Verbalvedtak fra kommunestyret:

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
---------	-------------	--------------------

Gode lekeplasser i hele Sunndal	Legge til rette for tilsyn med, oppgradering og vedlikehold av lekeplasser i hele kommunen.	Teknikk-, miljø- og kulturutvalget vedtok 13.11.24 i sak 42/24 at det skal startes et arbeidet med å innføre avtaler med velforeninger om drift av leke-/møteplasser mot at kommunen dekker kontingent til «Vellenes fellesorganisasjon». En slik ordning forutsettes at det settes av driftsmidler til kostnader med kontingent.
Økt hjemmel til kulturaktiviteter Sunndal helsetun	I dag er det en 20% stilling dedikert til kulturaktiviteter på Sunndal helsetun. Slike aktiviteter fremmer folkehelse og etterspørselen etter slike opplevelser er stor blant brukerne. Men 20% stilling er for lite til å skape gode arrangementer for en institusjon på størrelse med Sunndal helsetun. Vi ønsker at pleie- og omsorgstjenesten utreder en utvidelse av hjemmelen til kulturaktiviteter til 100%. Utrede forslag til løsning skal behandles i Oppvekst- og omsorgsutvalget i løpet av 1. tertial 2024. Inndekning til økt hjemmel hentes fra utvidede midler i 2024-budsjettet.	Det har ikke vært kapasitet til å se på utvidelse av stilling for kulturaktiviteter i institusjonen. Så langt det har vært mulig for driften har det vært avsatt 20 % stilling i uken. Tjenesten har planer om å bli sertifisert som Livsglede hjem, men dette arbeidet er utsatt til nytt helsetun er på plass. Sykefraværet er også så høyt at det ikke er mulig å fri gi tid til dette arbeidet nå.

Hovedmål 5 – Samfunnssikkerhet gjennom kompetanse og godt samarbeid

EgenberedskapFoto: Gaute Gjøl Dahle/DSB

Strategier

Prioriterte strategier

- Revidere ROS-analyser og beredskapsplaner som forankres i nyvalgt kommunestyre
- Sikre god helseberedskap med hensyn til legevakt og ambulanser
- Fysiske sikringstiltak i forbindelse med ras og flom

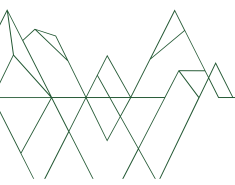
Øvrige strategier

- Informasjon og samvirke mellom offentlige og private beredskapsaktører
- Innføre lokasjonsbasert varslingsystem for personer som oppholder seg i kommunen
- Styrke vår robusthet i forhold til bortfall av kritisk infrastruktur i en kortere periode
- Kunnskap og bevisstgjøring av innbyggernes ansvar for egen beredskap

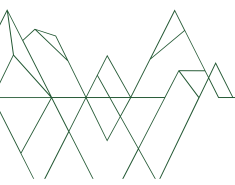
Rapport for 2024

Oppdrag for å nå målene:

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Kartlegge aktuelle boligfelt tilknyttet kritiske punkt i vassdrag og rasutsatte områder	Det registreres flere ekstreme værtypene som leder til negative konsekvenser for kommunens infrastruktur. På bakgrunn av kartleggingen skal det lages en tiltaksplan for forebygging av hendelser.	Kartlegging av kritiske punkt i vassdrag ble initiert som felles prosjekt for kommunene på Nordmøre av Møre og Romsdal fylkeskommune. Kommunen har deltatt i oppstart, og spilt inn områder som skal kartlegges. Arbeidet ble noe forsinket fra fylkeskommunen sin side, men i 2025 kjøres dette arbeidet i gang igjen, og det skal søkes

		midler til gjennomføring av kartlegging. Å kartlegge kritiske punkt er et arbeid som også initieres ved hendelser eller kritiske endringer i forbindelse med eksempelvis nedbør, og er således et løpende arbeid som kommunen har gjennom hele året. i 2024 er det gjennomført kartlegging av kvikkleire ved Førje boligfelt og ved kommunal vei på Fale.
Revidere helhetlig ROS og beredskapsplan for Sunndal kommune	Gjennomføre revidering av helhetlig ROS og beredskapsplan for Sunndal kommune.	Ny helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for Sunndal kommune ble vedtatt 30.10.2024 i sak 84/24 i Sunndal kommunestyre. Beredskapsplan for Sunndal kommune ble endret 24.10.2024, med mål om revidering og vedtak av revidert beredskapsplan første halvår 2025.

Hovedmål 6 – Kompetent og omstillingsdyktig - sunn kommuneøkonomi i samsvar med nasjonale anbefalin

Strategier

Prioriterte Strategier

- Endret driftsnivå tilpasset inntekter og endrede behov
- Utvikle gode tjenester gjennom trepartssamarbeidet, samskapning med frivilligheten, innbyggere og tjenestemottakere
- Etablere heltidskultur

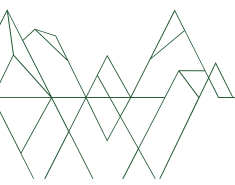
Øvrige strategier

- Økt innovasjon, digitalisering og bruk av velferdsteknologi
- Utvikle kompetente og selvstendige medarbeidere gjennom mestringsorientert ledelse
- Miljøvennlig drift - innarbeide klimakrav i kommunens innkjøpsreglement
- Tilstrebe god kjønnsbalanse ved ansettelse

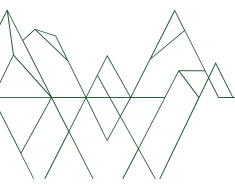
Rapport for 2024

Oppdrag for å nå målene:

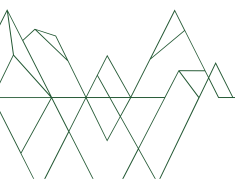
Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Godt partssamarbeid, medvirkning og medbestemmelse	Utvikle rutiner for HMS-gruppene. Utvikle rutiner for partssamarbeid på tjenestenivå. Synliggjøre arbeidet som gjøres i arbeidsmiljøutvalget og administrasjonsutvalget. Revidere "Lønnspolitikk i Sunndal". Felles kurs i hovedtariffavtalen for ledere og tillitsvalgte. Gjennomføre	Rutine for HMS-grupper ble vedtatt i arbeidsmiljøutvalget 04.03.2024. Fra 2024 ble også administrasjonsutvalget innlemmet i forberedende møte i forkant av politisk møteuke. Ny lokal lønnspolitikk for Sunndal kommune ble vedtatt i kommunestyret 12.06.2024. Fra og med august 2024 var Indre Nordmøre PP-tjeneste

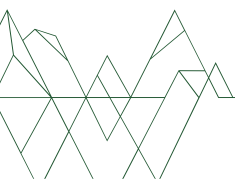
	sammenslåingsprosess mellom PPT i Sunndal, Tingvoll og Surnadal	organisert som et vertskommunesamarbeid med Surnadal kommune som vertskommune.
Sommerjobb for ungdom	Gi tilbud om fire uker, der tre uker gis om sommeren og én uke gis i andre skoleferier eller på helg. Gi ungdom som har fylt 17 år mulighet til å jobbe deltid ved Sunndal Ungdomssenter.	Sommeren 2024 var første gang vi tilbudte fire uker som sommerjobb for ungdom. De fleste av ungdommene valgte å ta ut 4 uker sammenhengende sommeren 2024. Tilbudet vurderes positivt og vi ønsker at dette skal tilbys i 2025.
Sikre og videreutvikle gode arbeidsmiljø i tjenestene	Utvikle samarbeidet med bedriftshelsetjenesten. Gjennomføre medarbeiderundersøkelsen 10-faktor for alle innen sommeren 2024. Systematisk oppfølging av resultatene fra medarbeiderundersøkelsen i partssamarbeid. Sammen med ledere og vernetjenesten, vurdere om vi skal endre noen av dagens verneområder. Innføre større stilling som hovedverneombud og vurdere 100% stilling. Kartlegge behovet for arbeidsklær i de ulike tjenestene innen utgangen av juni 2024	Bedriftshelsetjenesten har i løpet av 2024 blitt en del av Medco dinHMS. Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor, er i løpet av 2024 gjennomført i alle tjenester og alle er godt i gang med etterarbeidet. Det har vært gjennomført ROS-analyse i vernetjenesten, noe som har resultert i 7 nye verneområder og 7 nye verneombud. Kartlegging av hovedverneombudets oppgaver er også satt i gang som utgangspunkt for å vurdere størrelsen på frikjøpet.
Legge til rette for utøvelse av god ledelse	Plan for oppfølging av nytilsatte ledere Følge opp og hente ut erfaringer fra piloten "Lederkandidat" i helsetjenesten Ledersamling for tjenesteledere Samling for alle ledere, tillitsvalgte og verneombud med tema ytringsfrihet/ytringsklima Aktiv deltakelse i lederveiledning og nettverkssamlinger gjennom kommunesamarbeidet Oppvekstnettverk Nordmøre for skoler og barnehager Gjennomføre ledergruppeutvikling med bistand fra IMTEC (Stiftelse som arbeider med endring og utvikling i oppvekstsektoren) for barnehager og skoler	Rutine for oppfølging av prøvetid i Sunndal kommune ble vedtatt i administrasjonsutvalget 11.11.2024. Gjennom piloten "Lederkandidat" i helsetjenesten fikk vi hentet ut en del erfaringer som vi ønsker å bruke videre mtp å kjøre flere forsøk med lederkandidater. Ledersamling for tjenesteledere ble gjennomført i februar 2024, og det har vært gjennomført både nettverkssamlinger og aktiv lederveiledning i skoler og barnehager gjennom Oppvekstnettverk Nordmøre og med bistand fra IMTEC (prosessveiledere).

Fortsatt arbeid med heltidskultur	Sette søkelys på heltidskultur i alle tjenester for å sikre kapasitet, kompetanse og kvalitet i tjenestene som ytes. Kvalitetssikre prosessene rundt arbeidet med årsturnus i samarbeid med tillitsvalgte, ledere og vernetjenesten.	Det lyses, som hovedregel, ut bare hele stillinger. Noe som gjelder for alle tjenester. Det er en fast struktur rundt arbeidet med årsturnus, og samarbeidet mellom partene fungerer bra.
Rekruttere, videreutvikle og beholde kompetanse	Utvikle kompetansestrategi for Sunndal kommune. Samarbeide med voksenopplæringen for å utvikle et tilbud for å styrke ansattes norskferdigheter. Effektivisere og kvalitetssikre administrasjon av rekrutteringssaker. Utvikle ny plan for oppfølging av nytilsatte (onboarding). Systematisere data fra sluttsamtaler (offboarding). Sikre riktig bruk av kompetanse ved å hente ut erfaringer fra TØRN piloten i helse- og omsorgstjenesten og helsetjenesten. Tilby «Traineestillinger» til nye sykepleiere og helsefagarbeidere. Tilby språkpraksisplasser i alle avdelinger i helse- og omsorgstjenesten. Følge opp praksiskandidatløpet ved Sunndal videregående skole. Ferdigstille revidering av vedtekter for utdanningsfondet. Til enhver tid ha minst 22 lærlinger i kommunens tjenester, og ha et allsidig lærlingetilbud. Vurdere et funksjonstillegg for veiledere av lærlinger i kommunens tjenester ved revideringen av lønnspolitikken i Sunndal kommune. Etablere desentraliserte utdanningstilbud som møter kommunens behov for etter- og videreutdanning, i samarbeid med nabokommunene våre og utdanningsinstitusjoner. Gjøre det kjent for kommunens ansatte at det finnes et utdanningsfond og muligheter for videreutdanning i Sunndal kommune. Orienterer Oppvekst- og omsorgsutvalget om TØRN-arbeidet i hvert utvalgsmøte	Utkast til kompetansestrategi har vært behandlet i både AMU og ADM, arbeidet er ivarettatt av en partssammensatt gruppe. Strategien vil bli vedtatt i løpet av 2025. Det er gjort en jobb i forhold til å ta i bruk flere funksjoner i det digitale rekrutteringssystemet Easycruit, noe som bla. har gjort det lettere for tillitsvalgte å få tilgang på søkerlister. I desember 2024 fikk vi endelig tilgang til Dossier, som er et digitalt system for registrering av kompetanse og hvor både pre-, on-, og offboardingsrutiner blir lagt inn. Det bygges nå opp strukturer tilpasset Sunndal kommune. Ledere og ansatte vil aktivt kunne ta i bruk systemet i løpet av 2025. Erfaringer fra TØRN er brukt i flere tjenester, bla barnehagetjeneste som i 2024 har jobbet med rolle- og oppgavefordeling knyttet til endringer i lederstruktur. Vi vil fortsette å tilby traineestillinger til både sykepleiere og helsefagarbeidere også i 2025. Praksiskandidatløpet er gjennomført i samarbeid med Sunndal videregående skole. Det er gjennomført en grundig evaluering av "Helseprosjektet" som var et språkpraksistilbud til flyknitter slik at de, i første omgang, skulle kunne kvalifisere seg til å jobbe som ferievikarer. Utdanningsfondet fikk nye vedtekter vedtatt i administrasjonsutvalget 10.06.2024.

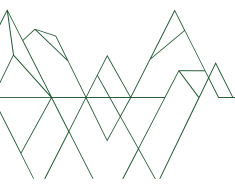
Omstillings- og utviklingsarbeid	Fullføre og sette i drift arbeidet med samordning av hjemmesykepleien og helsetunet bofellesskap. Fullføre og sette i drift ny organisering og oppgavedeling i institusjonen. Gjennomgang og samordning av nattevaktressurser i helse- og omsorgstjenesten. Gjennomgang og utarbeidelse av ny organisering av matombringing til hjemmeboende. Arbeide med riktig ansvarsfordeling i tekniske tjenester for å få best og mest rasjonell drift. Søkelys på organisering av partssamarbeid og ledermøter. Organisasjonsutvikling for framtidens barnehage, analyse av arbeidsoppgaver for å sikre rett kompetanse til rett arbeidsoppgave. Videreutvikle ordningen med tilbringertjeneste for eldre til Sunndal pensjonistsenter og andre aktiviteter i samarbeid med Sunndal pensjonistsenter, Støtteforeninga for pensjonistsenteret og eventuelt fylkeskommunen.	Fullføre og sette i drift arbeidet med samordning av hjemmesykepleien og helsetunet bofellesskap. Arbeidet er ikke sluttført. Det planlegges gjennomført i forbindelse med innføring av sykepleieteam i hjemmesykepleien. Dette arbeidet skal pågå frem til årsplan 2026. Det er et tett samarbeid mellom hjemmesykepleien og helsetunet bofellesskap. Fullføre og sette i drift ny organisering og oppgavedeling i institusjonen. Sykepleieteam ble innført i september 2024. Det jobbes kontinuerlig med tilpassinger og forbedringer i organiseringen både i sykepleieteamet og i avdelingene. Dette er en ganske stor omstilling for alle parter og det krever tid å få dette på plass. Arbeidet med å optimalisere organiseringen vil pågå frem til sommeren 2025. Organisering i sykepleieteam krever mindre sykepleierressurser i institusjonen, men totalt medfører ordningen økte ressurser for å sikre driften i avdelingene. Dette ses i sammenheng med opprettelse av KAD-seng. Ved innføring av sykepleieteam vil en også stå bedre rustet til å håndtere en KAD-seng. Gjennomgang og samordning av nattevaktressurser i helse- og omsorgstjenesten. Det er foretatt en gjennomgang av dagens organisering av nattevaksressursene. Det er innført sensorteknologien Somnofy på alle pasientrom i institusjonen og ved helsetunet bofellesskap. Ansatte i avdelingene har fått opplæring i bruk av systemet og skal gjøre seg kjent og trygg på teknologien. Neste steg for å se på ny organisering av nattevaksressursene er ikke påbegynt på grunn av innføring av helseplattformen og innføring av sykepleieteam. Gjennomgang og utarbeidelse av ny organisering av matombringing til hjemmeboende. Arbeidsgruppen
--	---	--

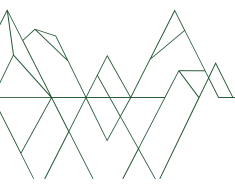
		foreslår innføring av kok/kjøl metoden som hovedprinsipp for hjemmeboende. Innføring av kok/kjøl metoden medfører behov for nytt utstyr og litt ombygging på kjøkkenet. På grunn av planene som pågår med nytt helsetun har vi utsatt denne investeringen til vi vet mer om muligheter i midlertidig bygg.
--	--	--

Verbalvedtak fra kommunestyret:

Oppdrag	Beskrivelse	Beskrivelse status
Generasjon M	Generasjon M er et ideelt selskap som skaper jobb for unge og aktivitet for eldre. Ved hjelp av brufinansiering gjennom sparebankstiftelsen DNB tilbys ungdommer arbeid med å besøke eldre i omsorgsboliger og på sykehjem. Oppdrag: omstillings- og utviklingsarbeid: Utrede muligheten for å starte et samarbeid med Generasjon M om arbeidsplasser for ungdom i helse- og omsorgssektoren. Sak legges frem for kommunestyret for politisk behandling.	Generasjon M ble vurdert i 1.tertial, og ble tatt opp i kommunestyret med enighet om at det skulle satses på "Inn i jobb".

Tiltak knyttet til ferieavvikling og innleie av vikarer	Innleie av helse- og omsorgspersonell er kostbart. Høy bruk av innleid personell vil over tid også redusere tjenestens kvalitet. I administrasjonens forslag til budsjett for 2024 foreslås 6,8 mill. avsatt til tiltak knyttet til ferieavvikling og innleie av vikarer. Vi foreslår at det åpnes for å bruk av disse midlene mot egne ansatte for å redusere behovet for innleid arbeidskraft fra bemanningsbyrå. Økonomisk kompensasjon for å flytte hovedferien fra de hardt pressede sommermånedene kan være eksempel på slik bruk. Det forutsettes at alle tiltak er forankret i trepartssamarbeidet.	Det har vært avholdt møte med helse- og omsorgssjef, hovedtillitsvalgte, kommunedirektør og personalsjef for å drøfte muligheter. Det har vært avholdt tre møter med plasstillitsvalgte og verneombud i tjenesten. Kommunedirektør og personalsjef har også deltatt på disse møtene. På disse møtene har vi diskutert følgene;turnover i tjenestetilgang på ferievikarer avlønning i vikarbyråplaner for sykepleieteam i institusjonønske om F4 dager - medfører økt vikarbehovovertid - hvem jobber mest overtidssentral sommeravtale i NSF om planlagt overtid gjennomgang av "stjerneavtale" - avtale for reduserte stillingerhva andre kommuner har av ordninger for ferieavviklingVi konkluderer med at det ikke mulig å erstatte vikarbyrå med egne ansatte. Målet vårt er å benytte vikarbyrå i minst mulig grad, men på sommeren vil det ikke være mulig å unngå det. Også gjennom året ellers vil det i perioder med mye fravær være behov for bruk av vikarbyrå.
---	--	---

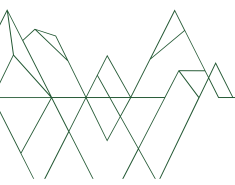

Oppfølging av vedtak og oppdrag

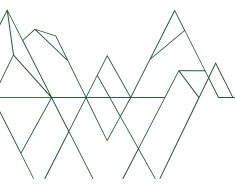
Status politiske saker

Her kommer en oversikt over vedtak i hovedutvalg, formannskap og kommunestyre som på rapporteringstidspunktet ikke er avsluttet:

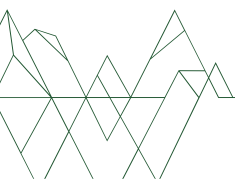
Møte dato	Or gan	Sakstype	Utv.s aksnr	Sakstittel	Dokum entnr	Vedtak	Vedtaksopp følgning
13.03. 2024	K	PS	24/24	Norske Kjernekræftkommuner - invitasjon til medlemskap	24/003 44-2	Sunndal kommunestyre ønsker ikke at Sunndal kommune blir medlem i Norske Kjernekræftkommuner. Kommunestyret ber om informasjon om kjernekræft, for å gi oss bedre forståelse for hvordan vi vil løse fremtidig kræftbehov. Dette skal være en inngang til en politisk diskusjon om temaet som er meget viktig, spesielt i vår kræftkrevende region	Ikke fulgt opp så langt

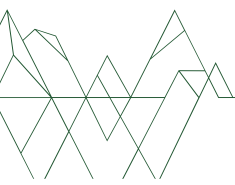
16.10. 2024	TM K	Oversendels esforslag til administrasj on	32/24	Tertialrapport 2. tertial 2024	24/007 17	OVERSENDELSE SFORSLAG TIL ADMINISTRASJ ONEN: Busstilbudet internt i Sunndal kommune er meget dårlig. Flere har gått til valg på at vi må bedre dette. Det står også i samarbeidsavtal en mellom AP, SV og Rødt. En løsning er en subsidiert minibuss som har noen ruter med bestilling/tilkalli ngsordning. Vi vil at det bosettes folk i hele kommunen, da må vi legge til rette for det. Det bygges eldreboliger, de som bosetter seg i disse kommer seg ikke til butikk, lege o.l. Kombinert med skolebussene også for andre enn elevene, rutebussen og en form for kommunal transport kan lette hverdagen for mange ute i kretsene. Vil at dette utredes og legges frem i	Busstilbud er et fylkeskomm unalt ansvar. Arbeid videre med løsning for skyss ut over fylkeskomm unalt busstilbud følges opp i 2025 av kulturtjenes ten ved Frivilligsentr alen.
-------------	------	--	-------	-----------------------------------	--------------	---	---

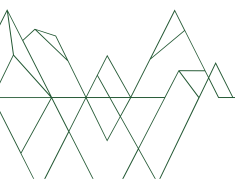
						budsjettbehand linga.	
17.10. 2024	FSK	PS	62/24	Finansiering av reguleringspla n for Todalsfjordpro sjektet	19/027 21	Sunndal formannskap stiller seg positiv til initiativet fra Todalsfjordprosj ektet AS om å etablere et spleiselag for å sikre finansieringen av reguleringsplan arbeidet av Todalsfjordprosj ektet, og vil sette av midler til planarbeidet i Økonomi- og handlingsplan for 2025-2028. Sunndal formannskap ber styret i Todalsfjordprosj ektet AS starte arbeidet med en plan for finansiering og mobilisering av et spleiselag for medfinansiering av reguleringsplan arbeidet. Endelig forslag	Avventer initiativ fra Todalsfjordp rosjektet AS.

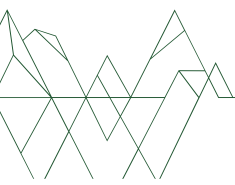
						til plan for finansiering sendes kommunen når denne er klar og i god tid til å bli innarbeidet i kommunens økonomi- og handlingsplan for 2025-2028.	
30.10. 2024	K	PS	81/24	Informasjon om tilstanden i opplæringa	24/014 89-1	Sunndal kommunestyre tar informasjon om tilstanden i opplæringa skoleåret 2023-2024 til orientering og ber administrasjonen om å jobbe videre med: 1. Å følge opp dagens undervisningspraksis og læringsmiljø. Jobbe med tiltak som kan forbedre læringsresultatene, trivsel og læringsmiljø.	Skolepolitisk sak etter nasjonale prøver og elevundersøkelsen i OO 09.04.25.
12.11. 2024	OO		30/24	OVERSENDELS ESFORSLAG TIL ADM	24/014 47	OO ber administrasjonen kartlegge tilgjengelighet for personer med funksjonsnedsettelse ved alle kommunale bygg og anlegg. Ber om at planleggingen av dette	Internt notat sendt Jan Erik Holthe 15.11.2024

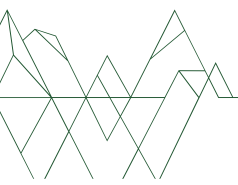
						kommer tilbake som sak i OO.	
12.11. 2024	OO		30/24	OVERSENDELS ESFORSLAG TIL ADM	24/014 47	Sunndal kommune skal være et foregangseksempel som "Et demensvennlig samfunn". OO ber administrasjonen arbeide for at alle kommunale kundemottak gjennomfører kurset	Internt notat sendt Merete Storholt Linseth 15.11.2024
13.11. 2024	TM K	PS	42/24	Leke- og møteplasser, kartlegging og drift	24/003 31	Teknikk-, miljø- og kulturutvalget vedtar at det skal startes et arbeidet med å innføre avtaler med velforeninger om drift av leke-/møteplasser mot at kommunen dekker kontingent til «Vellenes fellesorganisasjon». En slik ordning forutsettes at det settes av driftsmidler til kostnader med kontingent.	

11.12. 2024	K	PS	98/24	Sunndal Alpinsenter AS - årlig driftstilskudd	23/014 97-7	1. Sunndal kommunestyre bevilger et tilskudd til driften av Sunndal Alpinsenter AS på kr 650 000 i 2025. Økningen innarbeides i Økonomi- og handlingsplan for 2025 – 2028. 2. Kommunestyret ber om at vedtaket i kommunestyres ak 37/23 følges opp i 2025: «Administrasjon en bes vurdere organisering, økonomi, driftsmodell, eierskap og ansvar for anlegget, og komme tilbake med en sak om dette. Hensikten er å sikre at anlegget har en trygg framtid. Det skal spesielt vurderes om kommunen bør overta eierskapet til og ansvaret for det tekniske anlegget, mens driften kan organiseres gjennom et eget selskap. Målet er å ha en ny driftsmodell	Tilskudd utbetalt. Utredning ikke startet
----------------	---	----	-------	--	----------------	---	---

						på plass til sesongen 2024/2025.	
--	--	--	--	--	--	--	--

Status økonomi

Finansielle måltall

Kommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivarettatt over tid. For å kunne si noe om dette er kommunene fra 2020 pålagt å utarbeide **finansielle måltall**. Kommunestyret vedtok 16.12.2020 nytt Økonomireglement for Sunndal kommune. Her er det også et Reglement for utarbeidelse av finansielle måltall. Reglementet sier bl.a.:

Kommunens finansielle måltall er:

- Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter
- Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter
- Gjeldsgrad/Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter
- Egenkapitalkrav til investeringer

De finansielle måltallene skal utarbeides i forbindelse med kommunens økonomiplan og budsjett.

Hvilke krav som skal stilles til de enkelte finansielle måltallene bestemmes hvert år i forbindelse med arbeidet med økonomiplan og budsjett.

I Økonomi- og handlingsplan for 2024-2027 har kommunen utarbeidet sine måltall for 2024 og perioden framover. Disse er igjen fornyet i planen for 2025-2028.

NETTO DRIFTSRESULTAT I % AV BRUTTO DRIFTSINNTEKTER:

Netto driftsresultat

	Sunndal 2021	Sunndal 2022	Sunndal 2023	Sunndal 2024	Kostragruppe 05 2024	Møre og Romsdal 2024	Landet uten Oslo 2024
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekt (B) (Konsolidert)	3,7 %	3,9 %	0,5 %	-2,3 %	-0,8 %	-1,5 %	-0,5 %

) Inflasjonsjustert med deflator) Justert for utgiftsbehov*

Dette er den viktigste indikatoren for å vurdere kommunens økonomiske tilstand. Denne gir et bilde av hva kommunen sitter igjen med til investeringer og framtidige avsetninger. Denne bør være positiv slik at kommunen kan opprettholde verdiene i bl.a. bygg og anlegg.

Målsettingen for netto driftsresultat i 2024 i Økonomi- og handlingsplan 2024-2027 var satt til -0,9%. Resultatet ble -2,3%, dvs 1,4%-poeng svakere enn budsjett. Den langsiktige målsettingen er 1,5%, men det har ikke vært ansett som mulig i løpet av økonomiplanperioden.

Det er stor spredning i resultatene i kommune-Norge i 2024. Men resultatene har samlet falt mye og mange har negative resultater i år. Både Kostragruppen, fylkesgjennomsnittet og landsgjennomsnittet viser negative tall.

Oppnådd resultat er lavt og burde vært høyere. Det var planlagt med et underskudd på omlag 8,5 mill kr, bl.a. pga engangskostnader knyttet til innføringen av Helseplattformen. Samlet underskudd ble på ca 23 mill kr. Mye av årsaken er at det har vært en kraftig utgiftsvekst generelt pga økte renter og høy lønns- og prisvekst. I tillegg har flyktningebosettingen blitt noe kostbar. Mye av inntektene knyttet til bosettingen har vi imidlertid fått i de foregående år, med gode resultater disse årene.

DISPOSISJONSFOND/FRI EGENKAPITAL:

Disposisjonsfond

	Sunndal 2021	Sunndal 2022	Sunndal 2023	Sunndal 2024	Kostragruppe 05 2024	Møre og Romsdal 2024	Landet uten Oslo 2024
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter (B) (Konsolidert)	20,2 %	22,2 %	21,8 %	18,2 %	13,2 %	7,3 %	10,9 %

*) Inflasjonsjustert med deflator**) Justert for utgiftsbehov

Måletallet i Økonomiplanen er knyttet til andel disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter, men nå brukes ofte begrepet «Fri egenkapital drift». Dette er midler som kommunen disponerer fritt inn i driftsregnskapet og som må benyttes inn i framtidige driftsregnskap hvis disse ikke går med overskudd. Midlene kan også benyttes til å finansiere investeringer istedenfor lån.

Langsiktig mål for disposisjonsfond er at denne skal ligge over 10% av brutto driftsinntekter. Målet for 2024 var satt til 21,5%. Oppnådd resultat var 18,2% (konsoliderte tall) , dvs 3,3%-prosentpoeng svakere enn budsjett. Det henger naturlig sammen med underskuddet på 23 mill kr. Vårt disposisjonsfond har blitt redusert med 23,6 mill kr fra 2023 til 2024 og er ved utløpet av 2024 på ca 189 mill kr.

Kommunen er i en vesentlig bedre situasjon enn både landsgjennomsnittet og ikke minst fylket mht frie midler.

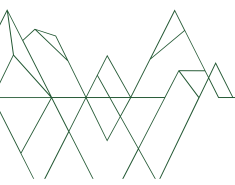
NETTO LÅNEGJELD/GJELDSGRAD:

Netto lånegjeld/gjeldsgrad

	Sunndal 2021	Sunndal 2022	Sunndal 2023	Sunndal 2024	Kostragruppe 05 2024	Møre og Romsdal 2024	Landet uten Oslo 2024
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter (B) (Konsolidert)	62,1 %	59,2 %	61,5 %	63,9 %	78,4 %	106,1 %	89,7 %

*) Inflasjonsjustert med deflator**) Justert for utgiftsbehov

Å ha kontroll på gjeldsutviklingen og holde denne lav gir kommunen handlingsrom. Særlig nå når rentenivået har steget kraftig. Da vil effekten av en renteøkning ikke være for belastende for driftsregnskapet til kommunen. Kommunen har gjennom flere år hatt den laveste gjelden i fylket og ligger også lavt sammenlignet med resten av landet.

Måltallet er satt til maksimalt 90% av brutto driftsinntekter, som tilsvarer landsgjennomsnittet. I økonomiplanen er vedtatt måltall for 2024 satt til 78 %. Resultatet endte på 63,9 % (konsoliderte tall). Dette er en liten økning fra 2023, men fortsatt godt under måltall og budsjett, samt godt under både landsgjennomsnitt og fylket.

Nivået skyldes delvis et nøkternt investeringsnivå de siste årene med få store investeringsprosjekter. Dette vil endre seg de nærmeste årene pga flere større prosjekter som er under gjennomføring. Med det vil gjeldsgraden stige.

Netto lånegjeld per innbygger har økt til fra 85 485 (2023) til 94 210. Landsgjennomsnittet er på 102 652.

EGENFINANSIERING AV INVESTERINGER:

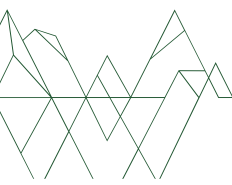
Egenfinansiering

	Sunndal 2021	Sunndal 2022	Sunndal 2023	Sunndal 2024	Kostragruppe 05 2024	Møre og Romsdal 2024	Landet uten Oslo 2024
Egenfinansiering av investeringene i prosent av totale brutto investeringer (prosent)	24,8 %	20,0 %	7,9 %	18,2 %	34,6 %	27,4 %	33,8 %

) Inflasjonsjustert med deflator) Justert for utgiftsbehov*

Dette måltallet setter krav til at ikke alle investeringer skal dekkes av lån, men finansieres av andre kilder. Måltallet ble i Økonomi- og handlingsplanen satt til 28,7% for 2024 og den langsiktige handlingsregelen ble satt til 20%.

Resultatet i 2024 ble 18,2%. Det er en økning fra 2023, men fortsatt under måltallet og godt under landsgjennomsnittet. I budsjettrevideringen høsten 2024 gikk en bort fra å overføre midler fra drift til investering. Bakgrunnen var å bevare så mye som mulig av disposisjonsfondet til framtidige driftsunderskudd og heller lånefinansiere så mye som mulig av investeringene.

Status drift for kommunen

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Regnskap 2024	Rev.bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Rammetilskudd	-266 190	-292 616	-280 166	-285 516	-5 350	-1,9 %
Innteks- og formuesskatt	-242 061	-253 571	-271 914	-268 571	3 343	1,2 %
Eiendomsskatt	-79 769	-77 300	-78 507	-78 500	7	0,0 %
Andre generelle driftsinntekter	-117 464	-114 500	-126 687	-122 400	4 287	3,5 %
Sum generelle driftsinntekter	-705 483	-737 987	-757 273	-754 987	2 286	0,3 %
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	667 595	704 773	738 702	727 972	-10 730	-1,5 %
Avskrivninger	39 587	43 000	42 832	43 000	168	0,4 %
Sum netto driftsutgifter	707 181	747 773	781 533	770 972	-10 561	-1,4 %
Brutto driftsresultat	1 698	9 786	24 261	15 985	-8 276	-51,8 %
Renteinntekter	-14 191	-14 470	-18 603	-17 670	933	5,3 %
Utbytter	-8 116	-7 400	-8 413	-8 400	13	0,2 %
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-650	0	-1 798	-1 800	-2	-0,1 %
Renteutgifter	25 055	32 670	36 201	36 170	-31	-0,1 %
Avdrag på lån	30 694	31 000	34 000	34 000	0	
Netto finansutgifter	32 792	41 800	41 387	42 300	913	2,2 %
Motpost avskrivninger	-39 587	-43 000	-42 832	-43 000	-168	-0,4 %
Netto driftsresultat	-5 096	8 586	22 815	15 285	-7 530	-49,3 %
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	3 000	6 000	0	0	0	
Avsetninger til bundne driftsfond	2 811	0	2 772	0	-2 772	0,0 %
Bruk av bundne driftsfond	-11 569	0	-2 047	0	2 047	0,0 %
Avsetninger til disposisjonsfond	10 854	0	0	0	0	
Bruk av disposisjonsfond	0	-14 586	-23 541	-15 286	8 255	54,0 %
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	5 096	-8 586	-22 815	-15 286	7 530	49,3 %
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	-1	-1	-100,0 %

Skatteinntekter:

Skatteinntektene økte med 30 mill kr sammenlignet med fjoråret. De ble 18 mill kr høyere enn opprinnelig budsjett, og ca 3 mill kr høyere enn revidert budsjett. Det var en betydelig bedre skatteinngang i Sunndal kommune enn resten av landet i 2024. Vi endte opp på ca 104% av landsgjennomsnittet, mens vi har ligget på 92-95% i tidligere år. Det ordinære forskuddstrekket (på lønnsinntekt) økte mest. Men også andre skattearter økte betydelig. Noe skyldes trolig skatt på gevinster.

Utfordringen er at slike merskatteinntekter skal fordeles ut på resten av kommune-Norge etter gitte kriterier. Så fra å få en inntektsutjevning på ca 5 mill kr i 2023 (når vi hadde et snitt på ca 95% av landet) måtte vi nå i 2024 gi fra oss ca 9 mill kr. Disse postene ligger på linja for rammetilskudd.

Rammetilskudd:

Rammetilskuddet endte opp på 280 mill kr. Dette er ca 12 mill kr lavere enn opprinnelig budsjett og 5 mill kr lavere enn revidert budsjett. Hovedårsaken er den nevnte inntektsutjevningen av skatt. Noe av skattesvikt i kommunesektoren samlet ble kompensert av regjeringen med ca 6 mill kr økt rammetilskudd på slutten av året.

Eiendomsskatt:

Eiendomsskatten endte på budsjett, og ca 1 mill kr over opprinnelig budsjett. Skatten på "verk og bruk" har blitt faset ut med ca 4,5 mill kr årlig og 2024 var siste året vi fikk denne. Dette ble noe kompensert med økt skatt på kraftverk.

Andre statlige overføringer:

Samlet endte inntektene på denne posten ca 4 mill kr over revidert budsjett. Det er ca 12 mill over opprinnelig budsjett og 9 mill kr bedre enn fjoråret. Det er i hovedsak integreringstilskuddet knyttet til bosetting av flyktninger som har økt. Bakgrunnen er en noe større bosetting enn budsjettert.

Finanspostene:

Samlet er resultatet av finanspostene ca 1 mill kr lavere enn revidert budsjett og omtrent på opprinnelig budsjett. Finansutgiftene er økt med ca 9 mill i forhold til fjoråret. Det er renteinntektene som har blitt noe høyere enn budsjett. Realisert rente i 2024 har dermed økt i forhold budsjettet rente og ikke minst rentenivået i 2023.

Tjenesteområdene samlet:

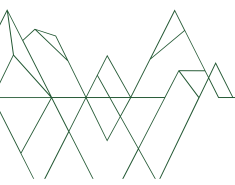
Opprinnelig budsjett for tjenesteområdene var 705 mill kr. Dette har gjennom to budsjettreguleringer blitt justert opp til 728 mill kr. Hovedårsaken er knyttet til økt bosetting, samt økte utgifter til økonomisk sosialhjelp, introlønn og merutgifter innen grunnskolen. Regnskapsresultatet endte opp ca 10 mill kr over revidert budsjett, på 738 mill kr. Det er i hovedsak innvanderttjenesten og grunnskoletjenesten som har et merforbruk, mens helse- og omsorgstjenesten har et betydelig mindreforbruk.

Netto driftsresultat:

Opprinnelig ble det budsjettert med et negativt netto driftsresultat (underskudd) på 8,6 mill kr. Hovedbegrunnelsen var knyttet til innføringskostnader for Helseplattformen. Budsjettet ble revidert til et økt underskudd på 15,3 mill kr. Sluttresultatet har endt på et samlet underskudd på 22,8 mill kr, dvs 7,5 mill kr svakere enn revidert budsjett.

Årsaken er nevnt i avsnittet over, justert for litt økt inntekt og redusert finanskostnad.

Opprinnelig var det budsjettert med bruk av ca 15 mill fra disposisjonsfond, mens regnskapet nå avsluttes med ca 23 mill kr i bruk av disposisjonsfond.

Status drift for tjenesteområdene

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Kommunedirektørens stab	57 239	65 103	65 329	65 103	-226	-0,3 %
Politisk virksomhet	7 102	6 309	7 137	7 109	-29	-0,4 %
Innvandertjenesten	50 936	44 041	51 711	48 041	-3 670	-7,6 %
Grunnskoletjenesten	112 552	110 024	126 049	119 024	-7 025	-5,9 %
Barnehagetjenesten	61 867	65 789	69 242	67 789	-1 452	-2,1 %
Helsetjenesten	123 901	123 128	132 292	130 728	-1 565	-1,2 %
NAV Indre Nordmøre	18 276	21 098	30 437	31 098	661	2,1 %
Helse-og omsorgstjenesten	168 604	188 865	186 898	192 865	5 966	3,1 %
Kulturtjenesten	20 138	20 382	21 866	21 982	115	0,5 %
Tekniske tjenester	62 329	62 138	62 299	62 138	-161	-0,3 %
Tekniske tjenester - Selvkost	-7 916	-9 403	-7 765	-9 403	-1 639	-17,4 %
Sentrale inntekter og utgifter	-16 930	7 300	-7 688	-8 500	-812	-9,6 %
Finansposter	0	0	0	0	0	
Sum bevilgninger drift, netto	658 099	704 773	737 808	727 972	-9 836	-1,4 %
Herav:						
Netto renteutgifter og -inntekter	1	0	0	0	0	
Avsetninger til bundne driftsfond	2 811	0	2 772	0	-2 772	0,0 %
Bruk av bundne driftsfond	-11 569	0	-2 047	0	2 047	0,0 %
Avsetninger til disposisjonsfond	278	0	0	0	0	
Bruk av disposisjonsfond	-1 017	0	-1 619	0	1 619	0,0 %
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	667 595	704 773	738 702	727 972	-10 730	-1,5 %

Investeringer

Status investering og finansiering (2A)

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Investeringer i varige driftsmidler	99 572	154 400	108 628	45 772	114 800	6 172	5,4 %
Tilskudd til andres investeringer	560	620	720	-100	720	0	0,0 %
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	6 799	2 500	2 334	166	2 500	166	6,7 %
Sum investeringsutgifter	106 931	157 520	111 682	45 838	118 020	6 338	5,4 %
Kompensasjon for merverdiavgift	-4 683	-26 800	-18 231	-8 319	-20 730	-2 499	-12,1 %
Tilskudd fra andre	-3 138	-9 400	-1 652	-7 749	-9 400	-7 749	-82,4 %
Salg av varige driftsmidler	-6 342	-3 000	-3 090	90	-3 000	90	3,0 %
Salg av finansielle anleggsmidler	-113	0	0	0	0	0	
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0	
Bruk av lån	-92 311	-111 320	-89 471	-22 099	-93 890	-4 419	-4,7 %
Sum investeringsinntekter	-106 587	-150 520	-112 444	-38 076	-127 020	-14 576	-11,5 %
Videreutlån	11 877	20 000	7 684	12 316	20 000	12 316	61,6 %
Bruk av lån til videreutlån	-9 314	-20 000	-7 684	-12 316	-20 000	-12 316	-61,6 %
Avdrag på lån til videreutlån	3 034	5 000	3 441	1 559	5 000	1 559	31,2 %
Mottatte avdrag på videreutlån	-3 226	-5 000	-8 396	3 396	-5 000	3 396	67,9 %
Netto utgifter videreutlån	2 372	0	-4 955	4 955	0	4 955	
Overføring fra drift	-3 000	-6 000	0	-6 000	0	0	
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	5 336	-5 336	0	-5 336	
Bruk av bundne investeringsfond	-2 070	0	0	0	0	0	
Avsetninger til ubundet investeringsfond	2 354	0	381	-381	10 000	9 619	96,2 %
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0	
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0	
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-2 716	-6 000	5 716	-11 716	10 000	4 284	42,8 %
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	1 000	0	1 000	1 000	1 000	100,0 %

Samlede investeringsutgifter endte på 112 mill kr. Dette er ca 46 mill kr mindre enn opprinnelig budsjett, og ca 6 mill lavere enn revidert budsjett.

Kostnadene knyttet til Sentrumsbarnehagen har blitt noe forskjøvet til 2025. Prosjektet Nytt Sunndal Helsetun er under prosjektering og kostnadene er så langt noe lavere enn forutsatt i denne fasen. I tillegg var det avsatt et betydelig beløp til kjøp av kommunale boliger, men det har blitt kjøpt få boliger i året som har gått.

Lavere investeringsutgifter medfører lavere investeringsinntekter, samt lavere bruk av lån. Samlet bruk av lån i 2024 endte på 89 mill kr mot opprinnelig planlagt 111 mill kr.

Status investeringer (2B)

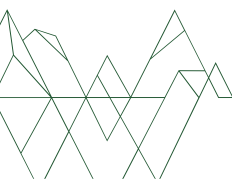
1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Kommunedirektørens stab						
IKT Orkide, investeringer	1 000	0	1 000	0	0	
Helseplattformen	18 000	18 567	-567	18 600	33	0,2 %
Tettstedsutvikling	1 000	0	1 000	0	0	
Sum Kommunedirektørens stab	20 000	18 567	1 433	18 600	33	0,2 %
Grunnskoletjenesten						
Sande skole - ombygging/tilpasninger	12 200	17 819	-5 619	20 400	2 581	12,7 %
Sum Grunnskoletjenesten	12 200	17 819	-5 619	20 400	2 581	12,7 %
Barnehagetjenesten						
Ålvundeid barnehage - utstyrslager	400	400	0	400	0	0,0 %
Sentrumsbarnehage	50 000	32 241	17 759	30 000	-2 241	-7,5 %
Sum Barnehagetjenesten	50 400	32 641	17 759	30 400	-2 241	-7,4 %
Helsetjenesten						
Nytt bofellesskap i habilitering	2 000	0	2 000	0	0	
Sum Helsetjenesten	2 000	0	2 000	0	0	
Helse-og omsorgstjenesten						
Nytt Sunndal Helsetun	15 000	3 500	11 500	3 000	-500	-16,7 %
Uststyrsfornying Sunndal Helsetun	500	0	500	500	500	100,0 %
Velferdsteknologiske løsninger i Helse- og omsorgstjenesten	1 100	1 324	-224	1 100	-224	-20,3 %
Sum Helse-og omsorgstjenesten	16 600	4 823	11 777	4 600	-223	-4,9 %
Kulturtjenesten						
Sunndal Kulturhus - oppgradering tekniske anlegg	1 500	832	668	1 500	668	44,6 %
Toalettanlegg Nerdalen	0	280	-280	350	70	20,0 %
Tettstedsutvikling Sunndalsøra	6 000	0	6 000	0	0	
Oppgradering av tribunene i Sunndal sportshall	4 000	1 965	2 035	4 000	2 035	50,9 %
Kunstgressbanen - LED-lys	1 000	943	57	1 000	57	5,7 %
Oppgradering av Sande stadion	1 000	0	1 000	0	0	
Sum Kulturtjenesten	13 500	4 020	9 480	6 850	2 830	41,3 %
Tekniske tjenester						
Grytøyvegen - utvidelse VA	0	1 493	-1 493	1 500	7	0,5 %
Flomvoll Furu - kommunal egendel	5 400	4 017	1 383	5 400	1 383	25,6 %
Strømskap Børsetlauvet	0	87	-87	0	-87	
Rammebevilgning kommunale veger og bruer	7 000	7 036	-1 286	7 000	-36	-0,5 %
Rammebevilgning trafiksikkerhetstiltak	1 500	1 500	0	1 500	0	0,0 %
Rammebevilgning kommunale bygg	3 000	3 022	-22	3 000	-22	-0,7 %
Rammebevilgning boliger	10 000	1 031	8 969	3 000	1 969	65,6 %
Rammebevilgning maskiner og utstyr	1 000	985	15	1 000	15	1,5 %
Sum Tekniske tjenester	27 900	19 170	7 480	22 400	3 230	14,4 %
Tekniske tjenester - Selvkost						
Rammebevilgning Vann og Avløp	11 800	11 589	1 461	11 550	-39	-0,3 %
Sum Tekniske tjenester - Selvkost	11 800	11 589	1 461	11 550	-39	-0,3 %
Investeringer i varige driftsmidler	154 400	108 628	45 772	114 800	6 172	5,4 %

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Rammebevilgning Kirkelig Fellesråd	620	720	-100	720	0	0,0 %
Tilskudd til andres investeringer	620	720	-100	720	0	0,0 %

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Egenkapitaltilskudd KLP	2 500	2 334	166	2 500	166	6,7 %
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 500	2 334	166	2 500	166	6,7 %

4. Utlån av egne midler

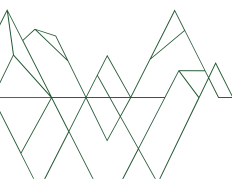
Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0,0 %
Sum del 1-4	157 520	111 682	45 838	118 020	6 338	5,4 %

Av de ulike investeringstiltakene kommenteres kun de vesentligste:

- Helseplattformen ble anskaffet i 2024 og er ihht budsjett, kun regulert med ordinær prisstigning
- Både tettstedsutviklingsmidler og IKT-investeringene er vurdert til å være driftsutgifter og ikke investeringsutgifter. Disse er derfor flyttet til driftsbudsjettet.
- I forbindelse med ombygging av Sande skole ble det avdekket behov for å støtte opp konstruksjonen etter tidligere ombygginger. Tilleggs kostnadene ble vesentlig lavere enn antatt.
- Byggeprosjektet for Sentrumsbarnehagen ble startet høsten 2024 og vil pågå resten av 2025. Samlet budsjett er fortsatt 150 mill kr, hvorav 32 mill ble benyttet i 2024.
- Skisseprosjektet for Nytt Sunndal Helsetun har blitt gjennomført høsten 2024 og inn i 2025. Det vil bli lagt fram for politisk behandling i februar/mars. Eventuell byggestart vil ikke skje før i slutten av 2026. Så langt er det påløpt prosjekteringsutgifter på 3,5 mill kr.
- Prosjektet med å skifte ut tribunene i Sunndal Sportshall ble startet høsten 2024. Leveransen har vært kritikkverdig og det pågår nå avklaringer om kjøpet skal oppheves eller om leverandøren er i stand til å levere ihht til kravene.
- LED-lys på kunstgressbanen er levert ihht til budsjett
- Prosjektet med plan for oppgradering av Sande Stadion er under utarbeidelse og har så langt ikke pådratt kostnader
- Deler av Flomvoll-prosjektet på Furu vil bli skjøvet over til 2025.
- Opprinnelig ble det avsatt 10 mill kr til kjøp av boliger. Det har vært lite tilbud på aktuelle objekter og det har kun blitt kjøpt en bolig, samt noen tilleggs kostnader for kjøp i 2023.
- Øvrige rammebevilgninger har endt opp på budsjett.

Oppsummert har prosjektene landet på eller under budsjett såfremt de ikke har blitt skjøvet noe fram i tid, slik som Sentrumsbarnehagen.

Kommunens tjenesteområder

Kommunedirektørens stab

Tjenesteområdebeskrivelse

Stabene samlet:

Tjenesteområdet omfatter kommunedirektørens virksomhet, en del fellesfunksjoner samt følgende stabsområder :

Service- og informasjon (SIA):

Det har i løpet av året vært skifte av ledere på Service- og informasjonsavdelingen, samt at det har kommet ny konsulent på arkiv og dokumentforvaltning. Vi er et godt sammensatt team som har fullt fokus på å levere gode tjenester. Det er 11 ansatte på avdelingen. På grunn av langtidssykefravær har vi en vikar i 60 % stilling i publikumsmottaket.

Vi er en avdeling som består av mange fagområder i rask utvikling. Avdelingen består av IKT, arkiv og dokumentforvaltning, politisk sekretariat, informasjonsrådgivning, og publikumsmottak.

Samfunnsutvikling:

Avdelingen har levert gode tjenester i definerte ansvarsområder. Det har vært en stor oppdragsmengde, og avdelingen har levert i henhold til forventninger og krav. Avdelingen har ansvar for et bredt fagfelt, herunder plan, byggesak, oppmåling, næringsutvikling, landbruk, skogbruk, klima, miljø, forurensing, viltforvaltning, vannforvaltning og beredskap. Det er 10 ansatte på avdelingen. Siste halvår i 2024 har avdelingen ansatt en vikar i engasjement på landbruk på grunn av avvikling av permisjon. I oktober startet ny byggesaksrådgiver på avdelingen etter at forrige saksbehandler gikk over i ny stilling i august.

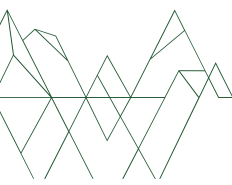
Organisasjon- og personal:

Avdelinga leverer tjenester innenfor hele lønns- og personalområdet i tillegg til at vi har ansvar for overordnet organisasjonsutvikling og rekruttering. Avdelinga har prioritert en ressurs på utadrettet rekrutteringsvirksomhet samt at vi har informert om rekrutteringsarbeidet på hvert kommunestyremøte i 2024. Vi har opplevd en betydelig økning av forespørsler fra tjenestene innenfor hjelp til bla. utviklingsoppgaver, noe som har vært en ønsket utvikling.

Økonomi:

Avdelingen leverer regnskaps-, budsjett- og rapporteringstjenester til hele organisasjonen. Hovedoppgaven er håndtering av inn- og utgående fakturaer, e-handel, inn- og utbetalinger, finansforvaltning, innkjøpsservice mv. Avdelingen avslutter periodene, rapporterer merverdiavgift, regnskap og teritalrapporter. Avdelingen er også eiendomsskattekontor.

PPT:

Inntil 1. august leverte avdelingen pedagogisk psykologiske tjenester til Tingvoll og Sunndal kommuner, samt til de videregående skolene i de to kommunene. Fra 1. august har Surnadal kommune overtatt vertskommunesamarbeidet som etter dette også omfatter Rindal og Surnadal.

Utvikling og utfordringer

Stabene samlet:

Stabene har ansvar for fellesfunksjoner for hele kommunen, samt bistå tjenesteområdene med enkelttjenester innen f.eks. personalområdet, økonomiområdet, ikt, dokumentforvaltning, kommunikasjon mv. Kommunen må tilpasse seg en ny virkelighet med press på økonomien, rekrutterings- og kompetanseutfordringer, en ny demografisk sammensetning og press på de kommunale tjenestene. Her vil de sentrale stabsfunksjonene ha en viktig rolle. I tillegg ligger sentrale samfunnsutviklingsoppgaver i staben, slik som ny arealplan, beredskapsarbeid osv.

Service- og informasjon (SIA):

Service- og informasjonsavdelingen består av mange fagområder i rask utvikling.

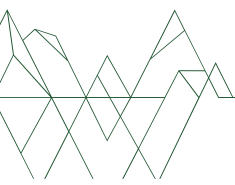
Vi har fokus på å gjøre tjenestene enklere og mer tilgjengelig for innbyggerne. Vi ønsker å tilby gode oversiktlige nettsider, men samtidig være brukervennlig med fysiske løsninger som å ha en åpen og tilgjengelig resepsjon. Utfordringene her er at vi ser at kravene om rask respons, ønske om å komme i kontakt med saksbehandlere på første henvendelse er forventning hos brukerne av våre tjenester. Det er det ikke alltid vi kan innfri. Økt digitalisering har gitt oss mer effektivt arkivsystemet, som gir raskere tilgang til dokumentene. Å sikre at sensitive dokumenter og informasjon håndteres forsvarlig er en stadig økende utfordring. Vi jobber kontinuerlig med personvern og sikkerhet. Vi er glade for å kunne tilby politiske møter på digitale plattformer- kommune-TV, noe som gjør dem mer tilgjengelige for både politikere og innbyggere. Det er blitt mer søkelys på effektiv og rask kommunikasjon ved kriser og uforutsette hendelser. Dette krever en godt forberedt kommunikasjonsstrategi og verktøy som kan nå ut til folk umiddelbart. På dette området jobber vi også med å nå de som ikke er på digitale plattformer. Bruken av skybaserte tjenester og plattformer gjør det lettere å samarbeide, både internt og med eksterne aktører.

Samfunnsutvikling:

Avdelingen jobber kontinuerlig med å forbedre tjenester som leveres ut til våre innbyggere. Her nevnes spesielt arbeid med rutiner og internkontroll, samt at ansatte er aktive i å utvikle egen kompetanse knyttet til sine fagområder. Dette er avgjørende for å opprettholde god kvalitet på våre tjenester, som gir tillitt fra våre brukere og størst mulig trygge rammer for de ansatte som utfører tjenestene.

Utfordringer som avdelingen har er spesielt knyttet til områdene landbruk og miljø. Avdelingen har en ressurs i fagområdet landbruk, og en ressurs i kombinasjonsstilling miljø og beredskap. På landbruk er det brukt mye ressurser tilknyttet veterinærvakt i 2024, noe som går ut over andre tjenester innen landbruk. Ressurs på miljø og beredskap har i hovedsak handlet om beredskap i 2024, og vil også handle om dette i store deler av 2025. Dette gjør at tjenester tilknyttet miljø/klima har hatt mindre ressurser tilgjengelig.

Organisasjon- og personal:

Avdelingen har opplevd økt etterspørsel fra tjenestene, noe som har vært en ønsket utvikling, men som også har vært krevende for noen av våre medarbeidere mtp arbeidsbelastning. Samarbeidet med de mest sentrale tillitsvalgte oppleves som godt og som en forutsetning for mye av det overordnede arbeidet. Det har vært en økt etterspørsel fra tjenestene om hjelp i personalsaker og i nærværs- og fraværsarbeid.

Vi har i 2024 blitt brukt av både KS og andre kommuner til å holde innlegg/foredrag om arbeid vi har på gang.

Avdelingen har i året som har gått, brukt mye tid på å revidere og utvikle rutiner og overordnede strategier.

Stadig nye lovendringer har ført til økt saksbehandling, tilsyn, rapportering og forvaltning, noe som oppleves som krevende for hele organisasjonen.

Økonomi:

Ny økonomisjef er ansatt og forventes å starte opp i 2. kvartal. Det vil bli en periode med innkjøring og opplæring. Avdelingen vil bli sentral i regnskap- og rapportering av flere større byggeprosjekter, slik som ny sentrumsbarnehage og utbyggingen av Sunndal Helsetun. Det planlegges også en ny hovedtaksering for eiendomsskatt, samt forberedelser til utskifting av system for kommunale avgifter og eiendomsskatt i 2026. Avdelingen vil også bidra i utviklingen av Framsikt-verktøyet som flere nabokommuner nå skal ta i bruk. I tillegg forventes kommunens økonomi å bli mer anstrengt de nærmeste årene og avdelingen må bidra i det nødvendige omstillingsarbeidet.

Viktige begivenheter

Stabene samlet:

Randi Dyrnes sluttet som kommunedirektør 31. august og Bjørn Flemmen Steinland ble konstituert i stillingen fra 1. september. Han ble tilsatt som ny kommunedirektør av kommunestyret 11. desember. I perioden har han også dekket sin tidligere funksjon som ansvarlig for økonomi- og finans.

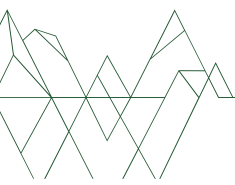
Service- og informasjon (SIA):

November 2024 ble Helseplattformen innført, IT -avdelingen og kommunikasjonsrådgiveren vår har lagt ned god innsats i innføringen.

Det har blitt laget en ny brosjyre og film - velkommen til Sunndal. Her er det smakebiter av hva Sunndal kommune har å by på. Sunndal er kommunen hvor du kan slå rot, leve godt og trives i unike omgivelser. Sunndal er både natur og industri. Et levende samfunn med rikt kulturliv.

Samfunnsutvikling:

Kommuneplanens samfunnsdel og kommunedelplan for Naturmangfold ble vedtatt av kommunestyret i desember. Dette er viktige planverk for kommunens videre utvikling, både i forhold til samfunnsutvikling og bruk av tilgjengelig areal. Sunndal kommune fikk utmerkelsen "Årets tilrettelegger" for 2023, som er en kåring i forhold til tilrettelegging for boligbygging. Kåringen gjøres i regi av NBBL (Norges boligbyggelag). Bakgrunn for kåringen handler blant annet om saksbehandlingstid og forutsigbarhet i reguleringsprosesser. Etter en periode i 2022 med krevende

etterslep på saksbehandling byggesak, er det et bemerkelsesverdig resultat at avdelingen har løftet seg helt til toppen på denne kåringen.

Organisasjon- og personal:

2024 har vært et aktivt år med mange begivenheter å ta med seg.

I 2024 har hele organisasjonen gjennomført medarbeiderundersøkelsen 10-faktor, og er godt i gang med etterarbeidet. Undersøkelsen er et viktig verktøy i utvikling av gode arbeidsmiljø. AKAN arbeidet har fått fornyet fokus og det er gjennomført AKAN-kurs for ledere, AMU, tillitsvalgte og vernetjenesten. Det er også gjennomført "pensjonistkurs", med tilbud om individuell veiledning, for første gang på flere år. Vernetjenesten er utvidet med 7 verneområder og 7 verneombud. Vi har også etablert et fast samarbeid rundt lærlinger sammen med lokalt næringsliv.

Ikke minst var vi en av de første kommunene i Norge som benyttet oss av "direkteansettelse" etter at vi fikk unntak fra kvalifikasjonsprinsippet. Denne ansettelsen har KS i samarbeid med oss fått laget film om.

Økonomi:

En av våre mangeårige medarbeidere gikk over til en annen stilling i kommunen og vi fikk ansatt en ny medarbeider som har hovedansvaret for inn- og utgående fakturabehandling, samt innfordring. Leder for avdelingen gikk inn som konstituert kommunedirektør fra 1. september og arbeidet i avdelingen har vært noe preget av dette.

PPT:

PP-tjenesten ble fra 1. august omdannet til et nytt vertskommunesamarbeid bestående av Rindal, Tingvoll, Surnadal og Sunndal. Surnadal overtok vertskommuneansvaret og de ansatt ble overført dit fra samme dato.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Ansvar	Rev. bud. 2024	Regnskap 2024			Avvik i kr	Avvik i %		Oppr. bud. 2024
		Utgifter	Inntekter	Regnskap				
1110-Kommunedirektøren	1 837	2 116	-3	2 113	-276	-15,0 %	!	1 752
1130-Sentrale IKT-utgifter	12 871	13 610	-1 003	12 606	264	2,1 %	✓	11 493
1140-Administrative fellesutgifter	4 600	4 756	-1 111	3 645	955	20,8 %	✓	7 468
1155-Valg	0	8	0	8	-8	0,0 %	✓	0
1180-Service- og Informasjonsavdelingen	5 737	5 889	-490	5 399	338	5,9 %	✓	5 560
1200-Økonomiavdelingen	5 453	5 227	-369	4 859	594	10,9 %	✓	5 304
1210-Revisjon	560	728	-146	582	-22	-4,0 %	!	560
1300-Organisasjons- og personalavdeling	5 874	6 124	-102	6 022	-148	-2,5 %	!	5 655
1310-Fellesutgifter personal	5 519	5 331	-371	4 960	559	10,1 %	✓	5 452

Ansvar	Rev. bud. 2024	Regnskap 2024			Avvik i kr	Avvik i %		Oppr. bud. 2024
		Utgifter	Inntekter	Regnskap				
1500-Sunndal Kirkelige Fellesråd	6 754	6 454	310	6 764	-10	-0,2 %	—	6 754
4000-Felles Avdeling for Samfunnsutvikling	4 265	4 916	-877	4 039	226	5,3 %	✓	4 109
4010-Private planforslag selvkost	55	364	-91	273	-218	-398,4 %	!	47
4050-Beredskap	876	1 383	-191	1 192	-316	-36,1 %	!	486
4110-Næringsfond - Tilskuddsordninger Næring	4 630	7 365	-2 735	4 630	0	0,0 %	✓	4 630
4200-Landbruk og skogbruk	2 309	5 092	-1 992	3 099	-790	-34,2 %	!	2 218
4311-Vilt- og naturforvaltning	-50	297	-286	11	-61	-122,8 %	!	-50
4400-Prosjekt Bekjempelse av Gyrodactilus	31	1 724	-1 724	0	31	100,0 %	✓	-9
4500-Byggesak ikke selvkost	296	473	-129	343	-48	-16,1 %	!	287
4510-Byggesak selvkost	498	2 018	-1 518	500	-2	-0,4 %	—	452
4520-Byggesak - eierseksjonering selvkost	0	29	-8	21	-21	0,0 %	✓	0
4700-Oppmåling ikke selvkost	439	771	-24	747	-308	-70,1 %	!	419
4710-Oppmåling selvkost	137	734	-398	336	-199	-144,9 %	!	104
9920-PPT	2 411	5 334	-2 157	3 177	-766	-31,8 %	!	2 411
Sum	65 103	80 744	-15 415	65 329	-226	-0,3 %	—	65 103

Kommentar til status økonomi

Stabene samlet:

Stabene samlet har et lite merforbruk i forhold til budsjettrammen på 0,2 mill kr. Samfunnsutvikling og PPT har fått et merforbruk, mens øvrige områder har et mindreforbruk. Samlet sett er området omtrent på budsjett.

Service- og informasjon (SIA):

Regnskapet for Service- og informasjonsavdelingen og IKT er innenfor budsjett med et mindreforbruk på ca 0,6 mill kr. I hovedsak skyldes dette vakanser i stillinger, samt noe lavere utgifter fra IKT Orkide.

Samfunnsutvikling:

Avdelingen har et overforbruk knyttet spesielt til noen utvalgte tjenester, landbruk, beredskap og oppmåling, samlet 1,7 mill kr.

Når det gjelder landbruk er det i hovedsak et overforbruk på veterinærvakt, 50% av dette skal faktureres Tingvoll kommune, som avhenger av regnskap og årsrapport for vaksamarbeidet før faktura kan sendes fra kommunen. Dette betyr at en utgift i 2024 blir inntekt i 2025, på bakgrunn av knappe ressurser på landbruk ifbm avvikling av permisjon. Hovedutfordringen i veterinærvakten har vært utstrakt bruk av fordyrende vikartjenester i 2024, da vakten har hatt for få veterinærer til å

levere tjenester i samarbeidet. Resultatet for 2024 er bedre enn for 2023, men viser fortsatt et overforbruk. Ny avtale med fire aktører er på plass for 2025 og 2026, med opsjon på 1+1 år i tillegg til dette. Det forventes økt kontroll med utgifter som et resultat av dette.

Beredskap er et ansvarsområde det er vanskelig å forutse i forhold til budsjetterte kostnader og faktiske kostnader ved årsslutt. Uønskede hendelser som ras, ekstremvær, flom og krav om kartlegginger medfører økte kostnader for kommunen. I 2024 år har det vært gjennomført flere kostnadsdrivende kartlegginger og undersøkelser som følge av dette. I tredje tertial skjedde en uønsket hendelse med steinras i Kviturvegen, som medførte kostnader med kartlegging av område av geolog, med resultat at det er overforbruk i ansvar beredskap. Overforbruket tilskrives i hovedsak bruk av konsulenter i fare- og hendelse kartlegginger.

Oppmåling har hatt mindre oppdrag ute i felt enn budsjettert. Dette har medført at stillingen som fast ansatt oppmålingsingeniør i kommunen har hatt lavere andel av stillingen definert i selvkost-området enn budsjettert for 2024. Andel som ikke er innenfor selvkost-området belastes kommunen i sin helhet. For 2025 ser en på muligheten for at kommuner kan samarbeide om å bruke tilgjengelige oppmålingsingeniører, som er en knapp ressurs over hele landet. Et eventuelt utleie av ressursen vil kunne ta ned kostnaden for Sunndal kommune utenfor selvkost-området.

Organisasjon- og personal:

OOP avdelinga har et knapt overforbruk på lønn som i hovedsak skyldes overtidslønn det ikke var budsjettert for, og at en av våre ansatte har vært utleid til Fagavdelinga i helse- og omsorgstjenesten uten at vi har justert lønnskostnadene (funksjonstillegg). Arbeidsgiveravgiften ble også noe høyere enn budsjettert. Ellers har vi et lite overforbruk på kurs- og reiseutgifter.

Når det gjelder fellesutgifter er utgiftene til frikjøpte tillitsvalgte blitt noe høyere enn budsjettert da det er kommet inn frikjøpte tillitsvalgte med noe høyere lønn. Utgifter til sommerjobb for ungdom er noe mindre enn budsjettert da vi ikke fikk fylt opp alle plassene.

Økonomi:

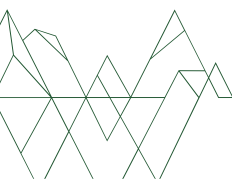
Mindreforbruk på ca 0,6 mill kr knyttet til vakant stilling som økonomisjef/ass. kommunedirektør.

PPT:

Merforbruk på ca 0,8 mill kr. Noe er knyttet til overtidbruk for å dekke inn etterslep på innkomne saker. Men det meste skyldes overgang til ny interkommunal vertskommuneløsning hvor fordelingsnøkkelen medfører økte kostnader for vår kommune. I tillegg er det avsatt en del kostnader til etter- og videreutdanning av ansatte som ble overført til ny vertskommune.

KOSTRA Nøkkeltall

	Sunndal 2023	Sunndal 2024	Surnadal	Oppdal	Tingvoll	Kostragruppe 05 uten Oslo	Landet
Prioritet							
Brutto driftsutgifter i kroner per innbygger (B) *)	142 055	148 309	141 783	129 015		154 419	111 303
Brutto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb (B) *) **)	6 935	7 073	7 639	7 502		8 484	6 473

Brutto driftsutgifter til funksjon 120 Administrasjon, i kr. pr. innb (B) *) **)	5 020	5 310	5 587	5 735		6 384	4 813
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger (B) *) **)	94 361	100 479	86 948	86 126		87 999	78 469
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kirke (B) *) **)	924	950	1 121	817	0	1 118	723
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i prosent av totale netto driftsutg (B)	6,1 %	5,9 %	7,2 %	7,4 %		8,6 %	6,1 %
Netto driftsutgifter til kart og oppmåling per innbygger (B) *) **)	143	176	126	142		272	138
Dekningsgrad							
Andel innvandrerbefolkning (B)	15,5 %	15,7 %	9,9 %	15,6 %	15,3 %	14,2 %	19,4 %
Kvinner Sykefraværspersent	5,6	6,0	7,0	8,4	8,1		
Medlem og tilhørige i Dnk i prosent av antall innbyggere (B)	74,8 %	74,1 %	83,2 %	71,3 %	77,5 %	75,9 %	64,8 %
Menn Sykefraværspersent	3,0	3,1	4,0	4,5	5,3		
Grunnlagsdata (Nivå 3)							
Begge kjønn Sykefraværspersent	30 412	32 445	30 718	43 835	18 748		

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Noen av kostra-tallene som tas inn i denne tabellen er kommentert i kapitlet om "Status Økonomi" for kommunen samlet.

Brutto utgifter pr innbygger i Sunndal er ganske høyt med 148 tusen i år. Dette er opp ca 6 tusen fra i fjor, og da er lønns- og prisstigning tatt hensyn til. Sammenlignet med f.eks. Oppdal bruker vi ca 19 tusen mer og for ca 7200 innbyggere utgjør det 136 mill kr. Dvs. at vi ved å drive kommunen på samme nivå som i Oppdal kunne spart dette beløpet.

Status økonomiplan tiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Ramme år 1	Status Beskrivelse
Nye tiltak		
Grøntvedikehold kirkegårder	200	Ferdig Driftstilskuddet til Sunndal kirkelige fellesråd er utvidet i samsvar med vedtaket.
Oppfølging av lærlinger	300	Ferdig Videreføring av arbeidet i 2025
Sommerjobb for ungdom	600	Ferdig Videreføring av tilbud om 4 uker sommerjobb også i 2025
Kommunal andel tettstedsprosjektet	700	Ferdig Kommunal andel i henhold til vedtak.
Sum	1 800	
Politisk vedtak		
Tjenestekjøpsavtale med SUNS	600	Ferdig Tilskuddet til SUNS er utvidet ihht vedtak
Sum	600	
Sum tiltak	2 400	

Politisk virksomhet

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Ansvar	Rev. bud. 2024	Regnskap 2024			Avvik i kr	Avvik i %		Oppr. bud. 2024
		Utgifter	Inntekter	Regnskap				
1000-Politiske fellesutgifter	717	1 301	-31	1 271	-553	-77,1 %	!	717
1100-Ordfører	1 445	1 524	-4	1 520	-75	-5,2 %	!	1 445
1101-Ungdomsrådet	130	109	-2	108	22	17,2 %	✓	130
1152-Eldrerådet	70	69	-12	57	13	18,6 %	✓	70
1170-Politiske utvalg	3 837	3 527	5	3 531	305	8,0 %	✓	3 037
1171-Kontrollutvalget	910	715	-64	651	259	28,5 %	✓	910
Sum	7 109	7 245	-107	7 137	-29	-0,4 %	⊖	6 309

Kommentar til status økonomi

Samlet har budsjettområdet kommet ut iht til budsjett, men det er etter en regulering i 2. tertial på 0,8 mill kr.

Møtevirksomheten er noe mer kostbar enn i forrige kommunestyreperiode. det er særlig tapt arbeidsfortjeneste som har økt, både for kommunalt ansatte og for øvrige folkevalgte.

Abonnementer og kontingenter, samt politisk vedtatte tilskudd har gitt et merforbruk av på "politiske fellesutgifter"

For kontrollutvalgets del er det reduserte utgifter til forvaltningsrevisjon som utgjør det meste av mindreforbruket

KOSTRA Nøkkeltall

Prioritet	Sunndal 2023	Sunndal 2024	Surnadal	Oppdal	Tingvoll	Kostragruppe 05 uten Oslo	Landet
Brutto driftsutgifter til funksjon 100 Politisk styring , i kr. pr. innb (B) *) **)	896	821	731	733		804	445
Brutto driftsutgifter til funksjon 110, Kontroll og revisjon, i kr. pr. innb (B) *) **)	185	159	186	152		281	142

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Den politiske virksomheten i Sunndal koster litt mindre i 2024 enn 2023 pr innbygger, men ligger godt over nivået i nabokommunene og ikke minst landsgjennomsnittet. Her bruker vi dobbelt så mye som resten av landet.

Innvandrertjenesten

Tjenesteområdebeskrivelse

Flyktningkontoret

Det ble bosatt 4 personer i 3.tertial. I samme periode har 10 personer flyttet / returnert. Av de som ble bosatt etter 01.01.2022 har det flytta/ returnert 49 personer i 2024. Av bosettinger siste 5 år har det flytta/ returnert 58 personer i 2024.

Det har vært lite bosetting i 3. tertial og hovedfokus har vært gjennomføring av boveiledning med fokus på brannvern og informasjon for den som er ny i Norge. Boveileder har vært rundt i boligene vi leier av private og fulgt opp at boligene blir godt ivaretatt. Vi har fortsatt over 140 private leide boliger og har startet arbeidet med å få flest mulig over på private husleiekontrakter.

Mange av flyktningene trenger hjelp til å manøvrere i det nye landet de bor i, og det er mange digitale løsninger de må ha hjelp til. Miljøveilederne bistår mye med dette, selv om våre bosatte også følges opp av andre tjenester.

Vi har planlagt aktiviteter i samarbeid med frivillige lag og organisasjoner og informert nybosatte om muligheter for fritidsaktiviteter. Det har vært søkt om fritidskort til bosatte og støtte via kommunal Kontantkasse og fulgt opp barn og voksne i fritidsaktiviteter. Foresattes rolle for barn i aktivitet har vært et viktig tema.

Introduksjonsprogrammet

34 deltakere har avslutta programmet i 3. tertial. Av disse har:

15 overgang til ordinært arbeid, og 1 overgang til høyere utdanning

13 har direkte overgang til NAV

5 har flytta før de avslutta programmet

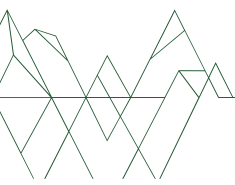
I forhold til de 5 deltakerne som har utvandret/ flyttet har vi ikke mulighet til å innhente data, og vi velger å se bort fra disse i statistikken. Resultatet for 3. tertial blir da 55% måloppnåelse. Det er en nedgang fra forrige tertial der vi hadde en stor effekt av helseprosjektet. Halvparten av de som har kommet ut i jobb har fått ansettelse hos Langset Mek og Ødegårds Bistro.

I samme periode har 4 nye deltakere har startet. 3 av de har kollektiv beskyttelse.

Introduksjonsprogrammet har ansvaret for å gi lovpålagt foreldreveiledning for nybosatte med barn under 18 år. Vi har ikke hatt kapasitet til å tilby alle deltakere kurs i løpet av programtiden (6 mnd), og mange har ikke fått tilbudet før etter at de har avslutta programmet.

Antallet deltagere i introduksjonsprogrammet har gått nedover, og på slutten av året er vi nede på det antallet som er anbefalt pr rådgiver etter å ha ligget langt over siden krigen brøyt ut.

Voksenopplæringen

Forberedende opplæring for voksne (FOV) opprettet som tilbud for voksne som mangler grunnopplæring fra hjemlandet og som har utdanning som mål. FOV skal framover erstatte ordinær grunnskole for voksne, men skoleåret 2024/2025 må vi gjennomføre både ordinær grunnskole og FOV som en overgangsordning.

For beboere på mottaket har vi tilbud om 200 timer norsk og samfunnskunnskap. For enslige mindreårige har vi tilbud om ordinær norskopplæring i påvente av oppstart på videregående, og forberedende opplæring for voksne og enslige mindreårige som ikke har fullført grunnskole fra hjemlandet.

Voksenopplæringa tilbyr norskundervisning til deltagere på NAV, hvis de fortsatt har norskkrett.

Oppstart med ca. 165 elever ved voksenopplæringen høsten 2024, hvorav 52 var asylsøkere fra mottaket. Ved årets slutt hadde vi 141 elever hvorav 46 var asylsøkere.

Utvikling og utfordringer

Antallet introdeltagere og elever går gradvis nedover og det vil føre til at vi må justere antall ansatte etter størrelsen på tjenesten. Vi har fortsatt 140 privatleide boliger som vi skal følge opp, og det er både tidkrevende og utfordrende. Vi vet heller ikke hva som skjer med oppholdstillatelsen til de med kollektiv beskyttelse framover. Mye er uklart og det er utfordrende å planlegge når det er så mange faktorer vi ikke har kontroll på.

Viktige begivenheter

Et av de viktigste tiltakene vi har hatt dette året er gjennomføringen av helseprosjektet. Det var arbeidskrevende, men resultatet ble veldig bra.

Oppstarten av modulbasert opplæring (FOV) har også vært en arbeidskrevende og uoversiktlig prosess der mye var uklart fra direktoratet helt fram til oppstarten i høst.

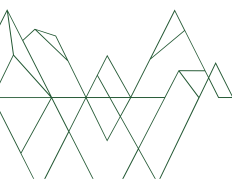
Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Ansvar	Rev. bud. 2024	Regnskap 2024			Avvik i kr	Avvik i %		Oppr. bud. 2024
		Utgifter	Inntekter	Regnskap				
1400-Flyktningetjenesten	10 387	10 780	-395	10 386	1	0,0 %	✓	10 235
1420-Leide boliger	2 600	19 053	-13 824	5 229	-2 629	-101,1 %	!	2 600
Innvandrertjenesten								
1430-Introduksjonsprogrammet	22 450	26 105	-468	25 637	-3 187	-14,2 %	!	20 091
- innvandrertjenesten								
2050-Voksenopplæring	12 605	19 541	-9 082	10 459	2 146	17,0 %	✓	11 115
flyktninger								
Sum	48 041	75 479	-23 769	51 711	-3 670	-7,6 %	!	44 041

Kommentar til status økonomi

Pr 31.12 så har tjenesten 3 669 552 i overforbruk. Dette er i hovedsak kostnader i forbindelse med leide boliger og introstønad.

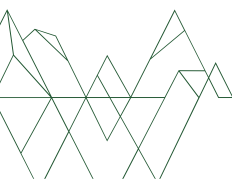

Vi har hatt flere bosettinger enn det er budsjettert med, samt bosettinger som har ført med seg behov for en annen bolig. Det er derfor større kostnader til privatleide boliger i form av ventestønad fordi vi har bosatt flere. Behovet for flyttinger har ført med seg en del tomgangsleie.

Flere har deltatt i introduksjonsprogrammet, og de fleste har fått utvidelse av programmet. Så lenge det er mulighet for direkte overgang til arbeid utvider vi introduksjonsprogrammet.

KOSTRA Nøkkeltall

	Sunndal 2023	Sunndal 2024	Surnadal	Oppdal	Tingvoll	Kostragruppe 05	Landet uten Oslo
Andre nøkkeltall							
Bosatte flyktninger per 1000 innbyggere (B)	24,8						
Flyktninger - Anmodning om bosetting - antall personer	200						
Flyktninger - Faktisk bosetting - antall personer	179						
Flyktninger - Vedtak om bosetting - antall personer	180						
Tilskudd fra IMDi (kr)	114 198 391						

Grunnskoletjenesten

Tjenesteområdebeskrivelse

Grunnskoletjenesten i Sunndal består av 4 barneskoler, 1 oppvekstsenter og 1 ungdomsskole. GjØra oppvekstsenter har en rektor i 65% på skole 1-7. trinn og 35% som leder på barnehage. Barnehagen på GjØra har for tiden 5 barn i alder 3-6 år. Det er ingen småbarn i barnehagen på GjØra.

Sunndalsskolen har i 2024, 807 elever og 175 ansatte.

GrunnskoleopplØring i Norge er regulert av **opplØringsloven**, som sikrer at alle barn og unge får en god og likeverdig utdanning. Loven dekker både grunnskole og videregående opplØring, og har som mål å gi elevene kunnskap, ferdigheter og holdninger som gjør dem i stand til å mestre livet og delta i samfunnet

OpplØringsloven legger vekt på samarbeid med hjemmet og skal fremme verdier som respekt for menneskeverdet, demokrati, likestilling og vitenskapelig tenkemåte. Den skal også gi innsikt i kulturelt mangfold og fremme miljøbevissthet

Utvikling og utfordringer

Den nye opplØringsloven har innført flere viktige endringer som påvirker bl.a. spesialundervisningen i skolen. Medvirkning er også en sentral endring som lovfester elevens beste og rett til medvirkning. Eleveråd er utvidet til at elevene kan velge å organisere annerledes. Endringene er ment å styrke elevenes rettigheter og sikre at alle får en opplØring som er tilpasset deres individuelle behov og forutsetninger. Innføringen av nye læreplaner gjennom fagfornyelsen og ny opplØringslov er den største utviklingen de siste årene. Dette innebærer en større vekt på dybdelØring, tverrfaglighet og utvikling av elevenes kritiske tenkning og problemløsningsevner

Skolene har i økende grad tatt i bruk digitale verktøy og ressurser i undervisningen. Dette har åpnet for nye læringsmetoder og økt tilgang til informasjon, men har også stilt krav til lærernes digitale kompetanse. Det er etablert digitalpedagoger på alle skoler.

Det er et økt fokus på å inkludere alle elever, uavhengig av deres bakgrunn og forutsetninger. Dette innebærer tilrettelegging for elever med spesielle behov og arbeid for å skape et trygt og inkluderende læringsmiljø

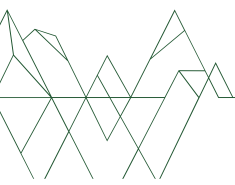
Selv om mange elever rapporterer om et godt læringsmiljø, er det fortsatt utfordringer knyttet til mobbing og psykososialt miljø. Det er viktig å fortsette arbeidet med å skape trygge og støttende skolemiljøer

Ulikheter i ressurser mellom skoler kan føre til forskjeller i elevenes læringsmuligheter. Det er nødvendig med en jevnere fordeling av ressurser for å sikre likeverdig utdanning for alle

Disse utviklingene og utfordringene viser at grunnskolesektoren er i kontinuerlig endring, med mål om å gi alle elever en best mulig utdanning og forberede dem på fremtidens samfunn.

Viktige begivenheter

Læringsresultat og læringsmiljø

Det jobbes kontinuerlig med å forbedre læringsmiljøet og øke trivselen blant elevene . Tiltak som å dele klasser i mindre grupper for å gi mer tilpasset undervisning når ressursene tillater det. For elever med høyt læringspotensial på ungdomsskolen, vurderes det å gjeninnføre nivåinn delt undervisning på tvers av klasser i noen timer i uka.

I lesing jobbes det for å utvikle leseprosjekter på alle trinn, også på ungdomsskolen. Det har også vært fokus på å utvikle gode leseprosjekter på alle trinn i engelsk, med lesing av tilpasset tekst.

Målet er at tiltakene skal bidra til en helhetlig utvikling av elevenes ferdigheter og samarbeidsevner.

Skolene jobber kontinuerlig med differensiering og praktisk tilnærming i undervisningen. Ved å fokusere på elevenes ulike behov og bruke varierte undervisningsmetoder vil det føre til at flere elever oppnår høyere mestringsnivå. Dette innebærer blant annet økt bruk av sammensatte tekster, praktiske oppgaver og digitale verktøy for å styrke læringen på tvers av fagområder.

Oppgradering av Sande skole ferdigstilt

Oppgraderingen av Sande skole ble ferdigstilt høsten 2024. Prosjektet har resultert i en mer moderne og funksjonell skolebygning som i større grad tilfredsstiller dagens krav til læringsmiljø. Skolen har nå oppgraderte klasserom, skolekjøkken, nytt bibliotek og nytt SFO lokale. Skolen har fått større garderober og flere handicaptaoletter. Flere møterom og arbeidsplasser for lærere.

Innføringstilbudet flyttet til Tredal skole

Innføringstilbudet for elever fra 1.-7. trinn bosatt på mottaket ble flyttet til Tredal skole. Dette tiltaket ble gjennomført for å bedre kunne tilpasse tilbudet til elevenes behov, og sikre en mer effektiv ressursbruk.

Redusert behov for ressurser

Det har vært en nedgang i antall flyktninger bosatt i kommunen, og mindre flyktninger på mottaket. Som en konsekvens av dette har behovet for ressurser blitt redusert. Dette gir oss muligheten til å omfordele ressurser og fokusere på andre viktige områder innen grunnskoleopplæringen.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Ansvar	Rev. bud. 2024	Regnskap 2024			Avvik i kr	Avvik i %		Oppr. bud. 2024
		Utgifter	Inntekter	Regnskap				
2011-Felleskostnader grunnskole	-319	14 050	-9 772	4 277	-4 596	-1440,5 %	!	-2 606
2031-Innføringstilbud grunnskole	0	0	0	0	0	0,0 %	✓	0
2041-Newtonrom	626	847	-281	566	60	9,5 %	✓	762
2211-Gjøra oppvekstsenter	7 237	8 733	-1 188	7 544	-307	-4,2 %	!	6 399
2221-Løykja skole	9 706	10 355	-779	9 576	130	1,3 %	✓	9 370
2241-Sande skole	31 538	34 543	-2 440	32 103	-565	-1,8 %	—	30 359
2251-Tredal skole	20 310	22 922	-1 346	21 576	-1 267	-6,2 %	!	17 990
2281-Ålvundfjord skole	12 487	13 603	-598	13 006	-518	-4,1 %	!	11 452

Ansvar	Rev. bud. 2024	Regnskap 2024			Avvik i kr	Avvik i %		Oppr. bud. 2024
		Utgifter	Inntekter	Regnskap				
2291-Sunndal Ungdomsskole	37 438	38 503	-1 596	36 907	531	1,4 %	✓	34 849
2293-Kantine ungdomsskolen	0	608	-115	493	-493	0,0 %	✓	1 450
Sum	119 024	144 164	-18 114	126 049	-7 025	-5,9 %	!	110 024

Kommentar til status økonomi

Samlet merforbruk utgjør 7 mill kr for 2024. Dette er i hovedsak knyttet til:

- For høyt budsjettert statstilskudd knyttet til innføringstilbud og andre refusjonsinntekter
- For høye lønnsutgifter i forhold til budsjettrammen
- Vesentlig økning av utgifter til lisenser, læremidler, ikt-utstyr og kurs/kompetanse

Det største avviket ligger på fellesområdet til grunnskoletjenesten og utgjør 4,6 mill kr. De største postene her er kurs/opplæring (i hovedsak deltakelse i Oppvekstnettverket), datalisenser, kjøp av tjenester fra andre kommuner (grunnskoleopplæring for fosterhjemplasserte barn). Det største avviket er knyttet til mindre statstilskudd enn planlagt. Her har nok budsjettet vært for optimistisk. Statstilskudd er knyttet til ulike opplæringstiltak og videreutdanningstiltak fra Utdanningsdirektoratet, samt øremerkede tilskudd knyttet til elever fra flyktningemottaket. Det er særlig det siste tilskuddet som har vært budsjettert for høyt.

Oppbygging av tilbudet for elever fra flyktningemottaket har medført at resultatet for Tredal skole har blitt negativt med ca 1,2 mill kr.

Samlet for grunnskoletjenesten har også lønnsutgiftene blitt for høye særlig på grunn av oppbygging av tilbud til bosatte flyktninger og mottakselever.

KOSTRA Nøkkeltall

	Sunndal 2023	Sunndal 2024	Surnadal	Oppdal	Tingvoll	Kostragruppe 05 uten Oslo	Landet
Prioritet							
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år (B) *) **)	139 151	145 308	146 773	111 635		137 703	118 502
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år (B) *) **)	16 481	17 540	11 272	21 120		14 001	16 863
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223), per innbygger 6-15 år (B) *) **)	2 824	3 002	5 655	4 019		4 174	2 922
Produktivitet							
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn (B)	9,4	10,0	11,0	12,3	11,7	10,0	12,5
Lønnsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per elev (B) *)	155 193,8	158 472,6	155 247,7	122 717,8		159 569,0	126 325,0
Dekningsgrad							
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)	7,9 %	7,1 %	6,7 %	8,0 %	8,3 %	10,0 %	8,1 %
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO (B)	48,2 %	59,2 %	62,6 %	71,6 %	78,2 %	64,2 %	73,8 %

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

De samlede driftsutgiftene til grunnskole pr barn i aldersgruppen har steget noe, selv etter justering for lønns- og prisstigning, og er nå oppe på 145 tusen pr barn. Det er på nivå med Surnadal, men langt under nivået i Oppdal. Det er også godt over nivået i kostragruppen vår.

Også utgiftsnivået i SFO er høyere enn kostragruppen, men her er Oppdal faktisk høyere enn oss. At tilbudet koster mer har sammenheng med at mer av tilbudet nå skal være gratis, og dermed dekket av kommunen. Bruken av SFO i målgruppen har også gått vesentlig opp.

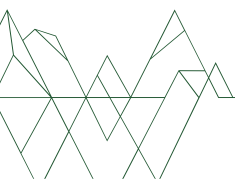
Gruppestørrelsen er nå på 10,0, som er en liten økning fra i fjor, på nivå med kostragruppen, men lavere enn f.eks. Surnadal og Oppdal.

Status økonomiplaniltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Ramme år 1	Status Beskrivelse
Vedtak forrige periode		
Redusert bemanning	-1 500	Ferdig
Sum	-1 500	
Nye tiltak		
Redusert inntekt SFO	800	Ferdig
Innføringstilbud flyktninger og asylsøkere	8 500	Ferdig
Sum	9 300	
Politisk vedtak		
Gratis skolemat ved Sunndal Ungdomsskole	1 000	Ferdig
Sum	1 000	
Sum tiltak	8 800	

Barnehagetjenesten

Tjenesteområdebeskrivelse

Barnehagetjenesten i Sunndal består i dag av 5 barnehager, der Øksendal barnehage har administrativt og faglig samarbeid med Tredal barnehage. GjØra oppvekstsenter, avdeling barnehage, er lagt til grunnskoletjenesten.

Det er 318 barn i tjenesten og 122 ansatte (114 årsverk).

Barnehagetjenesten reguleres av barnehageloven og "Rammeplan for barnehagen" styrer barnehagens innhold.

Barnehagens personale er regulert:

Det er kompetansekrav for stillinger som styrer, pedagogisk leder og barnehagelærer. Utover dette, er det kun kompetansekrav til norskferdigheter for ansettelse i barnehagen.

I tillegg til kompetansekrav, er det bemanningsnormer. Det er en pedagognorm som definerer tilstrekkelig antall barn per barnehagelærer, og en bemanningsnorm som definerer det totale bemanningsbehovet per barnegruppe.

Det ligger ikke reguleringer for åpningstider eller sommer- og feriestenging. En fulltidsplass er definert som 41 timer/uke. I lokale vedtekter har vi satt maksimal daglig oppholdstid til 9 timer (45 timer/uke). Bemanningsnorm og pedagognorm endres ikke som følge av kortere eller lengre åpningstid.

Utvikling og utfordringer

Det er trender i samfunnet som setter fellesskapet og de kollektive verdiene under press. Barnehagetjenesten opplever en økende forventning fra foreldre om individuelt tilpasset barnehagetilbud. I mange tilfeller greier ikke barnehagen å formidle rammene barnehagen skal arbeide innenfor, og at barnehagen har et annet mandat enn å være en forlengelse av heimen. En del ansatte melder om stress og utrygghet når de opplever et slikt forventningsgap.

Det er viktig at barnehagetjenesten skaper god kommunikasjon med heimen på en måte som gir innsyn i det pedagogiske arbeidet, slik at de kan glede seg sammen med barna og personalet rundt barnets erfaringer i fellesskapet. Samtidig må dette balanseres slik at barnehageansatte bruker tiden sin sammen med barna, i stedet for å fokusere mye på å dokumentere alle aktiviteter. Dette er noe vi må arbeide mer systematisk med framover.

Foreldrerollen er under stort press. Det er lett å bli både skråsikker og usikker i foreldrerollen. Det gjelder alt fra mat, kosthold, søvn, rutiner og grensesetting. Troen på å være en "optimal forelder" kan medføre at noen foreldre etablerer rigide regler for oppdragelsen, mens andre gir opp og lar barnet ta styringen. Begge deler skaper frustrasjoner hos både barn og foreldre. Ofte er barnehagens rolle å normalisere hverdagslivet og heie på det ufullkomne. Varme, tydelighet og positiv forventning er kjerneverdier man kommer langt med. Barnehagen verken skal, eller kan overta barnas oppdragelse, men kan være en viktig veileder for foreldrene.

Barnehagetjenesten har en høy andel barn med annet morsmål enn norsk (19 %). Både språk- og kulturforskjeller har krevd mye tilpasning av barnehagens tilbud. For å bidra til bedre kommunikasjon

med både barn og foreldre, er det etablert kommunikasjonstavler, tematavler, visuelle ukeplaner osv. på barnehagene. I noen av barnehagene har vi bestilt og satt opp større kommunikasjonstavler på uteleikeplassen som barna kan samhandle rundt og planlegge og snakke om aktiviteter ute. Det er gjort et stort stykke arbeid med kompetansheving av ansatte i bruk av systemet og i hvordan utvikle og produsere nytt materiell. Dette er også ett av tiltakene i forbindelse med nasjonal kompetanseutvikling for barnehager, der vi gjennom Oppvekstnettverk Nordmøre nylig har avsluttet en 3-årig læringsløype for inkluderende læringsmiljø.

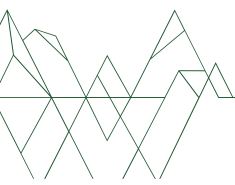
Viktige begivenheter

Ny barnehage i sentrum - En lang prosess går mot slutten. Nå er vi inne i avsluttende fase, der selve barnehagen skal bygges. Spaden ble satt i jorda og grunnarbeidet var i gang før jula satte inn. Vi gleder oss til å følge oppføringen av ny barnehage, samtidig som vi er inne i siste fase med å knytte ansatte ved Holten og Tredal barnehage sammen. Det skal utarbeides en ROS-analyse som vil følge oss gjennom året og inn i ny barnehage når den står ferdig. Målet er at alle skal ha et eierforhold til barnehagen, at personalet skal utvikle trygghet og etablere seg som nye team på tvers av tidligere barnehage, og at vi skal ta med oss det beste fra begge barnehagene inn i den nye. Vi skal takke av to slitne barnehager og utarbeide en liten historiefortelling om barnehagene som har vært i sentrumsområdet i Sunndal. Den håper vi å finne plass til i det nye bygget. I året som har gått, har det vært gjennomført flere personalmøter på tvers og det har vært et tett samarbeid mellom barnehagene for å sikre at ansatte har fått likeverdig informasjon og mulighet til å innvirke i prosessen. Ny lederstruktur er avklart.

Kostholdsplan - Det er nå utarbeidet et utkast til kostholdsplan. Den skal gjennomgås med pedagogiske ledere og kommunelegen før ferdigstillelse. Arbeidet har vært en lengre prosess i tverrfaglig samarbeid. Kosthold er et svært aktuelt og på mange måter sensitivt tema. Barna tilbringer mye av sin våkne tid hos oss og mange av ukens måltider blir servert her. Vi vil at barnehagen skal ha en praksis rundt måltider som stimulerer språkutvikling, gir mestringsopplevelser og utvikler fellesskapet, men som også gir gode sanseopplevelser og god ernæring i tråd med nasjonale anbefalinger. Kostholdsplanen vil gjøres gjeldende fra neste barnehageår.

Utviklingsarbeid - Regional kompetanseutvikling (REKOM) er ferdig med sitt 6. år under faglig ledelse av DMMH og NTNU. Oppvekstnettverk Nordmøre har organisert og koordinert arbeidet. De siste 3 årene har barnehagene og skolene i Sunndal hatt særlig kompetanseheving i "inkluderende læringsmiljø". Arbeidet har vært barnehagebasert, der barnehagene former sitt eget utviklingsarbeid ut fra lokale behov i den enkelte barnehage. I oktober ble det gjennomført en erfaringskonferanse som avslutning på evalueringsarbeidet. Ålvundeid barnehage representerte barnehagetjenesten i Sunndal kommune, der de delte erfaringer fra sitt arbeid med de andre kommunene på Nordmøre. Vi har også revidert "Progresjonsplan for språk, tekst og kommunikasjon" som ledd i å vedlikeholde ny kompetanse fra læringsløype "Språk og skriving". I 2025 starter neste 3-årige læringsløype; "matematikk". Dette gleder vi oss veldig til!

Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkludering er en annen større sentral satsing. PP-tjenestene på Nordmøre (og delvis Romsdal) har fått en egen læringsløype for å utvikle PP-tjenestene i tråd med nye forventninger til mer systemisk og forebyggende arbeid. Vi arbeider tett sammen, og utforsker nå metodikk for samarbeid etter modell for "Inkluderingssteam". Barnehagene må støtte opp under det nye mandatet, der en av våre spesialpedagoger ble erstattet av en inkluderingspedagog ved nyansettelse. Målet er at barnehagene blir bedre på å løfte den ordinære pedagogiske praksisen, og at vi bruker PPT sine ressurser til faglig støtte, framfor observasjon og utredning av enkeltbarn.

Omstillingsarbeid - Arbeidet startet med en forfase i 2023/2024. I august 2024 innførte vi strukturelle endringer for å bedre benyttelse av den pedagogiske kompetansen. Pedagogiske ledere ble rekruttert inn i nyopprettede stillinger og det ble ansatt assisterende styrer ved alle de større enhetene. Høsten har blitt brukt til å omfordele arbeidsoppgaver knyttet til organisasjon og ledelse, og utvikling av den "nye" ped.lederrollen.

Tverrfaglig satsing - "Sammen skaper vi gode tverrfaglige lag rundt barn og unge". Familier vil ha behov for kommunale tjenester på tvers av organisering og lovverk. I noen tilfeller har familiene behov for utvidete og godt koordinerte tjenester. Nasjonalt og lokalt har dette utfordret kommunene på å tenke nytt i samarbeidet. Mange av satsingene på oppvekstfeltet knytter tiltak mot bestemte brukergrupper som også har behov for andre tjenester. Dette var bakgrunnen for at Oppvekstnettverk Nordmøre kontaktet Helseledernetverket på Nordmøre for å luften interesse for felles satsing. Ballen har rullet videre, der det er søkt om prosjektskjønnsmidler og kompetansemidler for å finansiere utviklingsarbeid på området. Forfase i 2024 er brukt til å etablere forankring i kommunene og legge strukturen for satsingen. Fra Sunndal kommune deltar et bredt sammensatt fagmiljø på tvers av kultur, helse og oppvekst.

Barnehagemyndighet - kommunen er lokal barnehagemyndighet. Oppgaven er å gi veiledning om og påse at barnehagene drives i samsvar med bestemmelsene i barnehageloven med forskrifter. Det stilles krav om at kommunen skal organisere oppgavene den har som barnehagemyndighet adskilt fra oppgavene den har som barnehageeier for å ivareta tilliten til kommunens upartiskhet som barnehagemyndighet. Små og mellomstore kommuner utfordres kapasitetsmessig med tilstrekkelig uavhengighet for rollen som barnehagemyndighet, samt at det krever god systematikk i arbeidet. Nordmørskommunene har bedt Oppvekstnettverk Nordmøre om å opprette et nettverk for utarbeidelse av felles tilsynsplaner, tilsynshåndbøker, ROS-arbeid og kompetanseutvikling på området. Arbeidet innebærer også samarbeid med andre kommuner i tilsynsarbeidet, for å sikre tilstrekkelig uavhengighet i vurderingene. Forslag til samarbeid om barnehagemyndighetsoppgavene vil bli lagt fram for politisk behandling i løpet av 2025.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Ansvar	Rev. bud. 2024	Regnskap 2024				Avvik i %		Oppr. bud. 2024
		Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr			
2015-Felleskostnader barnehager	5 054	4 167	-333	3 834	1 220	24,1 %	✓	4 957
2315-Holten barnehage	16 761	20 580	-2 782	17 799	-1 038	-6,2 %	!	16 241
2335-Tredal barnehage	9 235	11 806	-1 499	10 307	-1 073	-11,6 %	!	8 960
2355-Ålvundeid barnehage	12 899	17 249	-3 097	14 152	-1 253	-9,7 %	!	12 489
2365-Øksendal barnehage	4 093	4 026	-785	3 241	852	20,8 %	✓	3 978
2375-Holssand barnehage	19 748	23 374	-3 466	19 908	-160	-0,8 %	—	19 164
Sum	67 789	81 203	-11 961	69 242	-1 452	-2,1 %	!	65 789

Kommentar til status økonomi

Barnehagetjenesten hadde et merforbruk på 1 477 471 kr. ved årets slutt. Det har vært høyere aktivitet enn hva det opprinnelig ble budsjettert med, noe som har medført høyere inntekt på foreldrebetalingen. Samtidig ser vi at kostpengene dekker kun 80 % av de reelle kostnadene til innkjøp av mat og drikke for barna.

Det store overforbruket kan likevel tilskrives høyt sykefravær. Stor del av sykefraværet er langtidsfravær, der noe av kostnadene blir dekket av sykelønnsrefusjoner fra staten.

Oppsummering tiltak

De viktigste tiltakene for 2025 er videre arbeid for økt nærvær i barnehagetjenesten.

KOSTRA Nøkkeltall

	Sunndal 2023	Sunndal 2024	Surnadal	Oppdal	Tingvoll	Kostragruppe 05 uten Oslo	Landet
Prioritet							
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (B) *)	255 918	240 246	237 002	235 774		250 329	223 918
Produktivitet							
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager (B)	4,6	4,4	4,9	5,4	5,1	5,0	5,6
Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigert oppholdstime i kommunale barnehager (kr) (B) *)	80,5	78,2	85,0	86,2		83,6	76,3
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage (B) *)	214 754	200 840	201 906	220 719		212 946	210 969
Dekningsgrad							
Andel barn 0 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 0 år (B)	2,0 %						
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år (B)	88,1 %						
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år (B)	96,2 %						
Kvalitet							
Leke- og oppholdsareal per barn i barnehage (m2) (B)	6,3	6,1	6,9	5,9	7,8	8,1	5,9

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Utgifter pr barn i aldersgruppen har gått noe ned fra 2023 til 2024. Og vi ligger på omtrent samme nivå som våre nabokommuner. Og litt under kostragruppen. Dette viser at bemanning og drift av barnehager er strengt lovregulert og dermed ganske likt mht tilbud mellom kommuner.

Dekningsgradene er ikke rapport ennå for 2024, men vi har trolig litt bedre dekning enn øvrige kommuner, noe som vises i en litt lavere utgift pr barn i barnehagen.

Status økonomiplaniltak

Rammeendringer i økonomiplanen

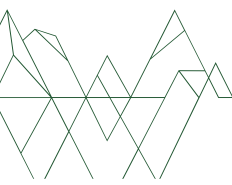
Beløp i 1000

Tiltak

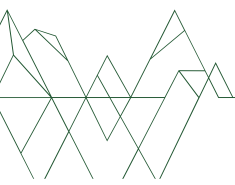
Ramme
år 1

Status Beskrivelse

Vedtak forrige periode

Tiltak	Ramme år 1	Status Beskrivelse
Lønnsutgifter/bemanning	-4 888	Ferdig Det er i barnehageåret 2024/2025 fremdeles stor pågang på barnehageplasser. Barnehagene er i dag helt fulle og opptak av nye barn følger av at andre barn slutter. Bemanningsbehovet er derfor uendret og planlagt innsparing vil ikke kunne gjennomføres dette budsjettåret.
Bemanningsbehov som følge av økt bosetting	5 888	Ferdig Demografiske framskrivninger viser til en nedgang i fødselstall i Sunndal og det ble derfor budsjettert med færre barnehageplasser i økonomiplanen. Som følge av innflytting og bosetting har behovet endret seg, og barnehagetjenesten har fått tilført midler for å opprettholde full barnehagekapasitet. Dette er gjennomført i inneværende barnehageår og for kommende barnehageår.
Sum	1 000	
Nye tiltak		
Redusert maksimalpris egenbetaling barnehage	2 600	Ferdig Fra 01.08.2024 vil halveringen i barnehagepris bli videreført som sentralt bestemt makspris. Barnehagetjenesten er tilført midler som kompenserer for tapt inntekt.
Sum	2 600	
Politisk vedtak		
Halverte barnehagepriser fra 01.01.2024	3 400	Ferdig Tiltaket er gjennomført.
Sum	3 400	
Sum tiltak	7 000	

Helsetjenesten

Tjenesteområdebeskrivelse

Helsetjenesten yter en rekke forebyggende, diagnostiske, rehabiliterende og kurative tjenester til innbyggerne i Sunndal. Noen eksempler er psykisk helse, helsestasjon/ skolehelsetjeneste, jordmor, legevakt og fysioterapi.

Helsetjenesten arbeider også med samfunnsmedisin og helseberedskap, for eksempel ved pandemi eller ulykker/ katastrofer.

Habiliteringstjenesten er organisert under helsetjenesten. Dette er innbyggere som mottar livslange, kommunale tjenester. Vi legger til rette for at innbyggere med utviklingshemming og med ulike sammensatte bistandsbehov, kan leve og bo så selvstendig som mulig, og ha en aktiv og meningsfull tilværelse i fellesskap med andre.

Utvikling og utfordringer

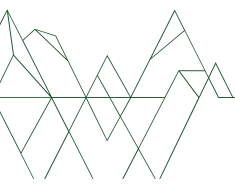
Innføringen av Helseplattformen har preget hverdagen og driften i helsetjenesten i 2024. Det nye samhandlings- og rapporteringssystemet er godt mottatt av medarbeidere, og har medført en kompetanseheving i hele tjenesten.

Sunndal kommune opprettet en ny fastlegehjemmel, så langt har det ikke lyktes i å rekruttere til denne, i tillegg har det vist seg vanskelig å finne fysisk lokasjon til hjemmelen. Men det er ansatt ny fastlege i den ledige fastlegehjemmelen som starter i stillingen første halvår 2025.

Psykisk helsearbeid lykkes i å rekruttere psykolog som ble ansatt i juli 2024. Psykologen har arbeidsoppgaver rettet mot alle aldersgrupper, men først og fremst barn og unge. I tillegg utfører psykologen veiledning og bidrar til fagutvikling i kommunen.

Barnevernet og legetjenesten har meldt tilbake om utfordringer knyttet til mottak og bosetting av flyktninger, og det har vært iverksatt midlertidige tiltak for å bedre på dette. Barnevernet rapporterer også om mangel på tilgang på institusjonsplasser og fosterhjem, som først og fremst organiseres av Bufdir (barne- ungdoms- og familie direktoratet). Dette har også medført at det var nødvendig med omfattende ekstraordinære tiltak og samarbeid i kommunen for å ivareta barn i Sunndal i 2024.

Habiliteringstjenesten har fortsatt vekst på omfang og antall tjenester som ytes til barn og unge og deres familier. Det er beregnet 12 årsverk knyttet til brukertimer i 2024, og det er en kraftig vekst sammenlignet med 2020 hvor det var registrert brukertimer som tilsvarer 3,39 årsverk. Habiliteringstjenesten arbeider også videre med planlegging av boliger til unge som fyller 18 år og etter hvert får behov for egen bolig.

Viktige begivenheter

Gjennomføring av helseprosjektet (arbeidspraksis flyktninger).

Innføring av Helseplattformen.

Ansettelse av ny fastlege i ledig fastlegehjemmel.

Ansettelse av psykolog i avdeling psykisk helse.

Re-etablering av Frisklivssentralen

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Ansvar	Rev. bud. 2024	Regnskap 2024			Avvik i kr	Avvik i %		Oppr. bud. 2024
		Utgifter	Inntekter	Regnskap				
3010-Fellestjenester	4 958	5 815	-1 021	4 793	165	3,3 %	✓	6 083
Helsetjenesten								
3040-Krisesenter	1 712	1 804	0	1 804	-92	-5,4 %	!	1 712
3100-Helsestasjon	7 083	10 314	-2 549	7 765	-682	-9,6 %	!	6 832
3110-Legetjenesten	15 168	20 288	-5 001	15 286	-118	-0,8 %	—	15 057
3112-Legevakt	5 853	5 424	-5	5 419	434	7,4 %	✓	5 154
3120-	4 021	5 905	-2 074	3 831	190	4,7 %	✓	3 885
Fysioterapitjenesten								
3140-Barnevern	22 460	23 875	-4 045	19 830	2 630	11,7 %	✓	22 460
3310-Habilitering -	-679	3 087	-2 691	396	-1 075	-158,4 %	!	-759
Fellestjenester								
3311-Habilitering -	14 606	15 602	-559	15 043	-438	-3,0 %	!	12 351
Drivatunet/Auragata								
3312-Habilitering -	14 620	14 110	-177	13 933	687	4,7 %	✓	13 242
Ringveien								
3313-Habilitering -	19 925	20 718	-656	20 062	-137	-0,7 %	—	19 371
Storøra/ Keila								
3314-Habilitering -	11 181	17 967	-3 700	14 267	-3 086	-27,6 %	!	8 780
Avlastning og								
barneboliger								
3460-Psykisk	9 820	11 258	-1 397	9 862	-42	-0,4 %	—	8 961
helsearbeid								
Sum	130 728	156 166	-23 874	132 292	-1 565	-1,2 %	—	123 128

Kommentar til status økonomi

Helsetjenesten har på denne oversikten et merforbruk tilsvarende - 1 689 706 kr. Dette skyldes hovedsakelig ressursbruk i habiliteringstjenesten og ved barne- og avlastningsboligen.

Merforbruket skyldes:

- merforbruk av fastlønn. Det ytes mer tjenester, og det brukes mer personal ressurser enn det er innvilget ramme til.
- overtidsbruk: økt pågang og vekst i tjenesteyting har ført til at driften er mer uforutsigbar, og det er utfordrende å legge gode langsiktige arbeidsplaner. I tillegg har sykefraværet vært høyt.
- mindre inntekter ressurskrevende brukere enn beregnet, tilsvarer ca. -4 mill.

Det er stor vekst i tjenester til barn og unge innen habilitering i et femårsperspektiv, og dette er oppgaver som løses ved barne- og avlastningsboligen. Helsetjenesten arbeider med å få kontroll på driften, og bedre ressursforvaltning i hele habiliteringstjenesten. Det er også viktig at veksten av tjenesteytingen til barn og unge innen habilitering ses på også jamfør ny nasjonal veileder for prioriteringer i kommunale helse- og omsorgstjenester.

Oppsummering tiltak

Tiltak i habiliteringstjenesten:

- reduksjon av stillinger ved ledighet i habiliteringstjenesten
- arbeid med tjenestebeskrivelse og alternative metoder innen avlastningstilbudet til barn og unge
- arbeid med ressursforvaltning på tvers innad i habilitering og sammen med andre tjenesteområder
- fortsatt høy prioritet av arbeidet med forebygging og oppfølging av sykefravær

KOSTRA Nøkkeltall

	Sunndal 2023	Sunndal 2024	Surnadal	Oppdal	Tingvoll	Kostragruppe 05 uten Oslo	Landet
Prioritet							
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år (B) *) **)	4 587	4 351	4 994	4 048		4 279	4 107
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år (B) *) **)	19 656	18 046	19 069	15 696		17 770	16 547
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten (B) *) **)	19 610	19 282	13 408	11 507		18 071	15 582
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnevern (B) *) **)	3 775	3 651	1 717	2 277	0	2 981	2 780
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B) *) **)	5 620	6 087	4 952	6 759	0	5 186	4 676
Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger (B) *) **)	1 698	1 918	842	592		436	484
Produktivitet							
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (f. 252) (B) *)	593 537	528 348	461 500	1 034 909		579 768	631 042
Brutto driftsutgifter per barn som ikke er plassert av barnevernet (funksjon 251) (B) *)	28 907	55 628	27 283	83 955		65 714	70 131
Brutto driftsutgifter til tiltak (funksjon 251, 252) per barn med tiltak *)	219 885	220 364	96 206	218 064		239 914	263 718
Dekningsgrad							
Andel barn med barnevernstiltak pr 31.12 ift. innbyggere 0-17 år	2,4 %	2,6 %	3,2 %	2,4 %	3,4 %	2,8 %	2,2 %
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst (B)	102,0 %	96,2 %	109,6 %	95,0 %	85,7 %	97,0 %	90,9 %
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år (B)	6,7 %	5,3 %	6,4 %	5,1 %	5,1 %	4,2 %	4,0 %
Pasienter på fastlegeliste per kapasitet i prosent (B)	99,9	99,7	100,9	99,9	99,8	96,3	98,7
Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241	9,5	9,5	11,6	14,8	13,0	13,1	10,7
Kommunekasse							
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B) (Kommunekasse) *) **)	5 620	6 087	4 952	6 759	0	5 183	4 682

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Utgifter til forebygging, helsestasjon og skolehelsetjeneste ligger på nivå med de vi sammenligner oss med. Men utgiftene til barnevern er vesentlig høyere i vår kommune enn i nabokommuner, kostragruppen og landsgjennomsnittet. Ellers viser tallene en lav legedekning. Og samlet sett noe høyere utgifter til heleseområdet enn de vi sammenligner oss med.

Status økonomiplan tiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Ramme år 1	Status Beskrivelse
Vedtatt forrige periode		
Innføring av Helseplattformen	1 800	Ferdig Helseplattformen er innført, og det arbeides videre med gevinstrealisering. Medarbeiderne i organisasjonen har tatt godt i mot det nye systemet, og har lagt ned en stor arbeidsinnsats i innføringsperioden.
Sum	1 800	
Nye tiltak		
Frisklivssentral kombinert med en fysioterapistilling	400	Ferdig Frisklivssentralen åpnet opp igjen august 2024 med nyansatt frisklivskoordinator.
Styrking av psykisk helse	650	Ferdig Arbeidet med rekruttering til psykisk helse er nå avsluttet, og det er pt. ansatt ny psykolog i 100 % stilling.
Utvidelse flyktningehelseteam helsestasjon	700	Ferdig Tiltaket med flyktninghelseteam fortsetter. Det er ansatt en helsesykepleier og to sykepleiere som følger opp bosatte flyktninger og flyktninger ved asylmottaket.
Flytting av legevaktssentral	850	Ferdig Legevaktssentralen er flyttet fra Helse Møre og Romsdal til Molde interkommunale legevakt, dette ble sluttført januar i år.
Barne- og avlastningsboliger	1 000	I arbeid Barne- og avlastningsboligen arbeider kontinuerlig med tilpasning av drift og tjenesteyting.
Tiltak i legetjenesten	2 700	Ferdig Dette tiltaket gjelder rekrutterings- og stabiliseringstiltak som ble vedtatt av kommunestyret 2023.
Barnevernstiltak	4 000	Ferdig Tiltaket skal dekke økt behov for barneverntjenester, dette gjelder da komplekse og omfattende enkeltsaker. I tillegg har kommunens ansvar for finansiering av fosterhjem og institusjonsplasser jamfør barnevernreformen.
Sum	10 300	
Sum tiltak	12 100	

NAV Indre Nordmøre

Tjenesteområdebeskrivelse

Våre mål er i henhold til styringsdokumenter i stat og kommune, dvs. mål og disponeringsbrev og kommunebrevet. I tillegg vektlegges kommunenes styringssignal og forventninger.

Våre viktigste prioriteringer er å bistå bosatte flyktninger til ordinært arbeid og selvforsørgelse. I tillegg prioriteres arbeidet som ligger i ungdomsgarantien for å bistå ungdommer til aktivitet, jobb eller skole. Det er opprettet et fast samarbeid med opplæringskoordinator i Nav. Han bistår oss i saker vedr. opplæring og utdanning.

I 2024 har vi jobbet mye med vårt nye kontor i Surnadal. Vi er nå i midlertidig kontorlokale i påvente av helt ny lokasjon. Det forventes oppstart i nye lokaler i løpet av februar 2025.

I lokasjon Tingvoll planlegges det en form for sambruk med andre tjenester. I lokasjon Sunndal planlegges det i første omgang en ren arealreduksjon. Tiltakene vil redusere areal og derav leiekostnader. Men man må ta høyde for utgifter til innkjøp av møbler og teknisk utstyr i Surnadal.

Aktiv hverdag er et kommunalt aktiviseringstiltak i Sunndal, som drives og benyttes av NAV i arbeidsrettet brukeroppfølging. Tiltaket brukes ofte der NAV-veileder må stille krav om aktivitet, for å kunne innvilge økonomiske ytelser. Aktiv hverdag brukes også til å avklare behov hos den enkelte. Aktivitetene er i hovedsak praktisk arbeid både ute og inne. I tillegg har vi fra august 2024 hatt et ukentlig lavterskeltilbud til brukere med utfordringer knyttet til rus.

Ved utgangen av desember 2024 har det vært 24 personer innmeldt i Aktiv hverdag gjennom hele året. Varigheten for den enkelte er fra 3 til 12 måneder. Vi gikk inn i året med 4 og ut med 12 deltakere. De 11 som ble skrevet ut av tiltaket i 2024, har gått til følgende: 6 har fått seg ordinært arbeid, 2 til prosjekt (jobb klubb) og 3 til skole/utdanning.

I Surnadal har vi Aktiviteten som er et lignende tiltak for ungdommer. Aktiviteten er et tiltak gjennom Trollheim as.

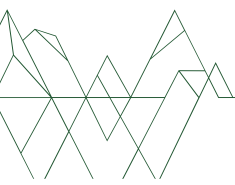
I Tingvoll benyttes Miljøkompaniet for personer som trenger å komme i aktivitet.

Utvikling og utfordringer

Vi har videreført og videreutviklet modellen i «Helseprosjektet». Dette bidrar til at bosatte flyktninger kommer i arbeid. Opplegget er igangsatt i andre kommuner, i andre kommunale tjenester og i næringslivet. Det er nå flere som ønsker å starte lignende prosjekt etter samme mal. Resultatene viser at andelen bosatte ukrainere i arbeid har økt gjennom hele året.

I tillegg deltar vi i Sunndal kommunes prosjekt «i Jobb». Vi har så vidt startet vårt eget prosjekt, «Jobb i Sikte», med midler fra Statsforvalteren. Prosjektmedarbeider er ansatt og «Kick off» samling ble gjennomført 18-19.9.

Vi opplever utfordringer knyttet til jobbmuligheter og praksisplasser, da spesielt i Tingvoll. Det er nok flere grunner til dette. Det rettes en ekstra innsats i 2025 for forsøke å få flere bosatte i Tingvoll i jobb.

Vi har etablert ny nødbolig i Sunndal (sosialtjenesteloven § 27). Denne boligen skal benyttes akutt i svært korte perioder. I tillegg har vi midlertidig en bolig som kan benyttes en kortere periode. Denne avvikes i 2025. Det er et stort behov for kommunale boliger. Dette medfører et ekstra trykk på de boligene som skal brukes ved akutt plassering. Dette er en stor utfordring.

Viktige begivenheter

I tillegg til oppstart av prosjekter som er beskrevet tidligere har vi i perioden jobbet mye med vårt nye kontor i Surnadal. Vi har valgt å innrette lokasjonen etter konseptet aktivitetsbasert kontorløsning (ABW). Vi er veldig spente på hvordan denne løsningen blir for oss som jobber i et vertskommunesamarbeid.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Ansvar	Rev. bud. 2024	Regnskap 2024			Avvik i kr	Avvik i %		Oppr. bud. 2024
		Utgifter	Inntekter	Regnskap				
3200-NAV Felles Administrasjon	-4 554	8 510	-8 510	0	-4 554	-100,0 %	!	-5 318
3201-NAV Sunndal Administrasjon	5 627	5 742	-5	5 737	-110	-1,9 %	—	5 627
3202-NAV Ansatte Surnadal	4 554	171	-171	0	4 554	100,0 %	✓	4 554
3203-NAV Ansatte Tingvoll	0	0	0	0	0	0,0 %	✓	764
3210-NAV Ytelser	22 480	40 322	-17 994	22 328	152	0,7 %	✓	12 480
3220-NAV Sunndal Tilskuddsordninger	1 549	1 151	-56	1 095	454	29,3 %	✓	1 549
3260-NAV Sunndal Sysselsettingstiltak	1 442	1 347	-70	1 277	165	11,4 %	✓	1 442
Sum	31 098	57 242	-26 805	30 437	661	2,1 %	✓	21 098

Kommentar til status økonomi

Økonomistatus:

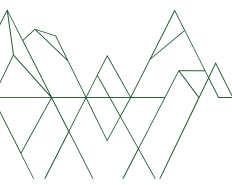
Pr. 31.12.2024 har tjenesten samlet sett et mindreforbruk på kr. 661 210,-.

Administrasjon: Merforbruk på ca. 100 000,- skyldes økte driftsutgifter, husleie, strøm og renhold.

Økonomiske ytelser: Etter budsjettregulering på 10 mill. har vi pr 31.12.2024 et mindreforbruk på ca 150 000,-. Behovet for budsjettregulering på området skyldes økt bruk av sosialhjelp i hovedsak pga økt bosetting. Det har vært et økende behov for sosialhjelp både som supplerende til lønnsinntekt og til introduksjonsstønad, og som fullfinansiering for de som ikke er i arbeid eller mottar introduksjonsstønad/andre stønader. Flyktninger som ikke blir selvforsørget i løpet av perioden de deltar i introduksjonsprogram blir overført til NAV. I tillegg fullfinansierer vi alle over 55 år som ikke har tilbud om introduksjonsprogram og ikke har annen inntekt. Av denne grunn øker antallet sosialhjelpsmottakere og utgifter til sosialhjelp. Dette vil også vedvare i 2025.

Tilskuddsordninger og Aktiv hverdag er godt innenfor budsjetttrammene.

Oppsummering tiltak

Det drives et omfattende arbeid for å få bosatte ukrainere raskere ut i jobb. Flere prosjekter retter seg inn mot dette arbeidet.

KOSTRA Nøkkeltall

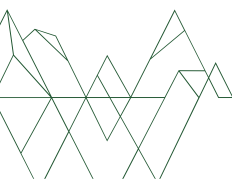
	Sunndal 2023	Sunndal 2024	Surnadal	Oppdal	Tingvoll	Kostragruppe 05 uten Oslo	Landet
Prioritet							
Netto driftsutgifter til råd, veiledning og sos.forebyggend arb. pr. innb, 20-66 år (B) *) **)	4 132	3 576	6 050	7 821		3 803	2 351
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år (B) *) **)	16 822	18 694	18 793	16 055		12 290	9 398
Netto driftsutgifter til tilbud til pers. med rusprobl. pr. innbyggere 20-66 år (B) *) **)	168	105	0	135		485	698
Produktivitet							
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker (B) *)	47 046	79 564	76 984	56 013		50 509	70 354
Dekningsgrad							
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)	36,0 %	51,4 %	45,7 %	19,8 %	42,1 %	37,1 %	35,0 %
Andelen sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbyggerne (19)-24 år (B)	3,9 %	4,9 %	4,9 %	5,7 %	4,2 %	5,1 %	5,9 %
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 18-66 år (B) **)	6,3 %	7,8 %	7,5 %	7,2 %		7,6 %	5,3 %

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Utgiftene på området har økt kraftig. For eksempel viser tabellen at utgiftene pr sosialhjelpsmottaker har økt fra 47 tusen i 2023 til nesten 80 tusen i 2024. Men samme trend kan vi se i bl.a. landsgjennomsnittet. Dette er mye knyttet til flyktningebosetting, hvor Sunndal har tatt imot relativt flere.

De samlede utgiftene pr innbygger har også økt noe. De ligger imidlertid ikke så langt fra våre nabokommuner, men vesentlig høyere enn kostragruppen og landsgjennomsnittet.

Helse-og omsorgstjenesten

Tjenesteområdebeskrivelse

Helse- og omsorgstjenesten skal yte tjenester på følgende områder for rammen som er tildelt:

Hjemmebaserte tjenester med døgnbasert hjemmesykepleie, praktisk bistand, avlastning utenfor institusjon, støttekontakt, dagtilbud for demente, omsorgsstønning og BPA-ordning. Det tilbys ulike velferdsteknologiske løsninger og hjemmerehabilitering.

Ved Sunndal helsetun benyttes per tiden 76 sykehjemsplasser. Korttidsavdelingen har 16 plasser. Avdelingen benyttes til korttidsplasser og mottak fra sykehus, lindrende pleie for døende, avlastning for hjemmeboende og buffer for pasienter som har fått innvilget langtidsplass. Avdelingen har også ansvar for videolegevakt. Av de 76 plassene er 28 plasser forbeholdt mennesker med demenssykdom. Resterende sengeplasser er forbeholdt somatiske pasienter med omfattende fysisk pleiebehov.

Ved Sunndal helsetun er det også et bemannet bofellesskap med 16 plasser.

Kjøkkenet ved Sunndal helsetun leverer mat til institusjonen, bofellesskapet og hjemmeboende.

Tjenesten har spesialfunksjoner innenfor kreftomsorg, demenslidelser, ergoterapi, hjelpemiddelteknikker, samfunnskontakt og velferdsteknologi. Disse stillingene yter tjenester til hele organisasjonen.

Tjenesten har en egen tildelingsenhet som fatter vedtak etter helse- og omsorgstjenesteloven. Det aller meste av tjenester som ytes er lovpålagte tjenester.

I tillegg har tjenesten støttefunksjoner som to rådgivere samt stilling som jobber med vederlagsberegning for institusjonsplasser.

Utvikling og utfordringer

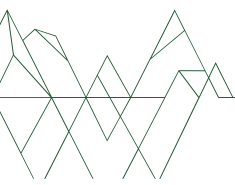
Tjenesten har utfordringer med rekruttering av personell både til faste og midlertidige stillinger. Det høye sykefraværet bidrar til økt behov for personell. Det fører til økt bruk av overtid og vikarbyrå. Ved nedgang i sykefraværet ville bemanningsbehovet vært mindre, da de fleste faste stillinger er bestatt.

Gjennomføring av helseprosjektet har bidratt positivt til rekruttering av ferievikarer og faste pleiemedarbeidere.

Rundt 20 pleiemedarbeider har deltatt i Praksiskandidatløpet med undervisning på Sunndal videregående skole for å kunne ta fagbrev som helsefagarbeidere. Deltakerne går opp til fagprøve så snart de fyller kriteriene.

Tjenesten har stort fokus på omstillingsarbeid og de ulike områdene er beskrevet under oppdrag.

Tjenesten opplever økt press på tjenester, spesielt i deler av året. Dette medfører stort arbeidspress, spesielt i hjemmesykepleien. Det blir fullt belegg ved korttidsavdelingen som igjen fører til overliggerdøgn i sykehus. I vår- og sommermånedene er situasjonen normalisert og det er i perioder

ledige korttidsplasser. Det ble registrert 176 overliggerdøgn i 2024. I 2023 var det 109 døgn og 57 døgn i 2022.

Søknader til langtidsplasser er som forventet. Det er påregnelig med inntil 6 plasser ved korttidsavdelingen benyttes til pasienter som har fått innvilget langtidsplass. I perioder gjennom året er antallet både høyere og lavere. Pr tiden er det 3 pasienter på vurderingsliste for langtidsplass. Disse får forsvarlige tjenester i hjemmet.

Vi har stor pågang med søknader om omsorgsbolig. Dette er beskrevet i helse- og omsorgsplan og det jobbes med skisseprosjekt for nytt helsetun og utvidelse av omsorgsboliger/bofellesskap.

Viktige begivenheter

Hovedfokus for tjenesten i 2024 var innføring av Helseplattformen som ble innført 9. november. Det har vært knyttet stor spenning til arbeidet med innføringen. Arbeidet med innføringen har krevd stort fokus og stor arbeidsinnsats fra alle i tjenesten i store deler av året. Alt i alt har arbeidet har gått bedre enn forventet. Etter innføringen startet arbeidet med endring av arbeidsprosesser, gevinstrealisering og utnyttelse av programmet. Dette arbeidet vil pågå for fullt i 2025. Midlertidig stilling som lokal innføringsleder videreføres som systemkoordinator i 100 % stilling ut september 2025.

Innføring av sykepleieteam i institusjonen er viktig endring for fremtiden. Arbeidsgruppen har gjort en stor innsats med forberedelser til omstillingen. Såpass store endringer i struktur og organisering av pasientoppfølging er krevende både for ansatte og ledere. Vi regner med å bruke neste halvår på å forme løsningen til det beste for alle parter.

Hjemmerehabilitering: 53 pasienter startet opp med hjemmerehabilitering og av disse fullførte 48. Beregninger viser ta det er ca 44 timer spart pr uke på hjemmesykepleie i forhold til behov før og etter gjennomført trening. I 2023 fullføre 29 pasienter treningen.

Det ble gjennomført 125 konsultasjoner på videolegevakt i 2024. ca 1/ av konsultasjonene er oppdrag som tar under 15 minutter. de andre konsultasjonene tar minst 30 minutter. Dette vil på sikt påvirke ressursbehovet i sykepleieteamet. I 2023 var det 80 konsultasjoner og 20 i 2022.

Tjenesten fikk besatt stilling som samfunnskontakt for hjemmeboende eldre i august.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Ansvar	Rev. bud. 2024	Regnskap 2024			Avvik i kr	Avvik i %		Oppr. bud. 2024
		Utgifter	Inntekter	Regnskap				
3001-Helse- og omsorgstjenesten - Læringer	-86	0	0	0	-86	-100,0 %	!	1 024
3300-Helse- og omsorgstjenesten - Administrasjon	15 926	15 762	-7 346	8 417	7 510	47,2 %	✓	30 413
3400-Helse- og omsorgstjenesten - Sykepleieteam	3 106	4 810	-81	4 729	-1 623	-52,2 %	!	896
3420-Hjemmetjenesten - Fagavdeling	24 962	22 415	-1 364	21 051	3 911	15,7 %	✓	24 696

Ansvar	Rev. bud. 2024	Regnskap 2024			Avvik i kr	Avvik i %		Oppr. bud. 2024
		Utgifter	Inntekter	Regnskap				
3421-Hjemmetjenesten	23 050	26 950	-2 974	23 976	-926	-4,0 %	!	20 824
- Sone 1								
3422-Hjemmetjenesten	28 106	32 085	-2 799	29 285	-1 179	-4,2 %	!	24 632
- Sone 2								
3423-Hjemmetjenesten	3 083	3 733	-1 015	2 718	365	11,8 %	✓	2 784
- Sone 3								
3450-Prestjordet dagsenter	1 810	2 471	-374	2 096	-286	-15,8 %	!	1 738
3510-Helsetunet - Avdeling A	12 647	18 440	-6 230	12 210	437	3,5 %	✓	12 937
3511-Helsetunet - Bofellesskap	5 308	9 418	-3 147	6 271	-963	-18,1 %	!	4 156
3520-Helsetunet - Avdeling C	15 913	21 147	-5 130	16 017	-104	-0,7 %	—	12 643
3521-Helsetunet - Avdeling D	16 445	20 783	-4 566	16 217	228	1,4 %	✓	13 662
3540-Helsetunet - Avdeling E	13 779	17 990	-3 476	14 514	-735	-5,3 %	!	12 937
3600-Helsetunet - Korttidsavdeling	20 560	24 179	-3 044	21 136	-576	-2,8 %	!	17 490
3700-Helsetunet - Kjøkken	8 256	12 238	-3 976	8 261	-5	-0,1 %	—	8 032
Sum	192 865	232 421	-45 522	186 898	5 966	3,1 %	✓	188 865

Kommentar til status økonomi

Tjenesten hadde i 2024 et mindreforbruk. I 2.tertial var det vedtatt en budsjettregulering som i sin helhet var knyttet til lønnsoppgjøret.

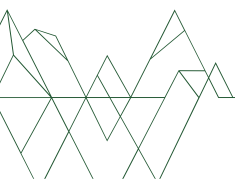
På grunn av innføring av Helseplattformen og arbeidet med innføring av sykepleieteam er opprettelse av KAD-seng utsatt. Noe av mindreforbruket kommer derfor av at sykepleieteamet ikke ble iverksatt før i 3.tertial.

Kostnader knyttet til innføringen av Helseplattformen er innenfor avsatte budsjettmidler. Det er vanskelig å registrere alle ekstra kostnader direkte knyttet til arbeidet med innføringen innenfor ordinær drift.

Endring i periodisering gjør av ubrukte BPA-timer både for 2023 og 2024 er inntektsført i 2024. Det har tidligere år kommet et år på etterskudd.

KOSTRA Nøkkeltall

	Sunndal 2023	Sunndal 2024	Surnadal	Oppdal	Tingvoll	Kostragruppe 05 uten Oslo	Landet
Prioritet							
Helse- og omsorgstjenester i institusjon korrigerte brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr) *)	18 538	19 149	17 281	11 681		15 783	10 718
Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr) *)	21 048						
Institusjoner (f253+261) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	46,1 %	48,8 %	47,4 %	35,1 %		43,7 %	40,8 %

Tjenester til hjemmeboende (f254) 53,1 %
- andel av netto driftsutgifter til plo
(B)

Produktivitet

Korrigerte brutto driftsutg pr.
mottaker av hjemmetjenester (i
kroner) (B) *) 311 382

Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass (B) *)	1 816 339	1 902 500	1 702 985	1 717 719		1 590 012	1 653 818
--	-----------	-----------	-----------	-----------	--	-----------	-----------

Dekningsgrad

Andel beboere i institusjoner 80 år og over (B)	65,2 %	22,4 %	74,1 %	62,5 %	72,7 %	61,0 %	63,1 %
--	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Andel beboere på institusjon under 67 år (B)	21,7 %	66,7 %	8,6 %	12,5 %		39,7 %	14,5 %
---	--------	--------	-------	--------	--	--------	--------

Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Langtidsopphold (B)	90,5 %	92,6 %	94,0 %			93,4 %	90,8 %
---	--------	--------	--------	--	--	--------	--------

Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Tidsbegrenset opphold (B)	62,1 %	71,0 %	62,5 %			57,1 %	54,7 %
---	--------	--------	--------	--	--	--------	--------

Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 0-66 år (B)	18,0 %	33,0 %	30,0 %	22,3 %		22,3 %	20,7 %
--	--------	--------	--------	--------	--	--------	--------

Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 67-79 år (B)	14,5 %	17,8 %	14,3 %	8,1 %		17,6 %	19,0 %
---	--------	--------	--------	-------	--	--------	--------

Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 80 år og over (B)	11,4 %	14,5 %	13,4 %	9,6 %		16,4 %	17,5 %
--	--------	--------	--------	-------	--	--------	--------

Mottakere av hjemmetjenester per 1000 innbyggere	61	45	47	47	46	58	41
---	----	----	----	----	----	----	----

Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over (B)	18,2 %	17,0 %	15,9 %	12,4 %	16,2 %	16,7 %	15,3 %
---	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Kvalitet

Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	99,2 %	99,0 %
--	---------	---------	---------	---------	---------	--------	--------

*) Inflasjonsjustert med deflator

Institusjonsdriften vår koster vesentlig mer enn de vi sammenligner oss med. Det vises i flere av indikatorene. I tabellen mangler tall for hjemmebasert omsorg - da det har skjedd en endring i hvordan kostra presenterer dette området. Dette har vi ikke fått innarbeidet i rapporten pr nå.

En institusjonsplass koster omlag 1,9 mill kr årlig i Sunndal, og da er ikke kapitalkostnader og felleskostnader inkludert.

Status økonomiplantiltak

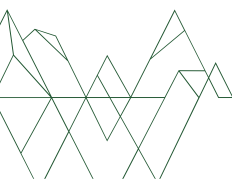
Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Ramme år 1	Status Beskrivelse
--------	---------------	--------------------

Vedtak forrige periode

Innføring av Helseplattformen	5 800	Ferdig Kostnaden med innføring av Helseplattformen er innenfor avsatt budsjett. Det er vanskelig å få
-------------------------------	-------	---

Tiltak	Ramme år 1	Status	Beskrivelse
			registrer alle kostnader som er direkte knyttet til arbeidet innenfor ordinær drift.
Sum	5 800		
Nye tiltak			
Innføre livsgledehem	150		Dette er utsatt til nytt helsetun er på plass. Midlene brukes til aktivitetskontakt inntil videre.
Utvidet ressurs i fagavdelingen	170	Ferdig	
Opplæring/veiledning til lærlinger	200	Ferdig	
Husleie midlertidige lokaler hjemmesykepleien	600	Ferdig	
Styrke bemanning kjøkken	700	Ferdig	
Ny leiebilavtale og utvidet bruk av leiebiler i hjemmetjenesten	1 825	Ferdig	Bilene er mottatt. Ansatte er fornøyt med å ha fått flere biler til bruk i jobb.
Opprettelse av KAD-seng ved korttidsavdelingen	3 000	I arbeid	På grunn av innføring av Helseplattformen og arbeidet med innføring av sykepleieteam er opprettelse av KAD-seng utsatt. Sykepleieteamet må være godt på plass før vi oppretter KAD-seng. Målet er å få på plass sengetilbudet i løpet av våren. Tilbudet med å rykke ut på oppdrag utenfor institusjonen kan først iverksettes når rutiner rundt KAD-sengen er godt etablert. Midlene til opprettelse av KAD-seng finansierer halvparten av utgiftene til sykepleieteam. Midlene til opprettelse av KAD-seng for 2024 er ikke oppbrukt på grunn av at sykepleieteamet ikke ble iversatt før i 3. tertial.
Tiltak knyttet til ferieavvikling og innleie av vikarer	6 800	Ferdig	Se kommentarer under oppdrag.
Sum	13 445		
Politisk vedtak			
Forebyggende hjemmebesøk/samfunnskontakt	375	Ferdig	Oppstart i stilling i august. Høsten har blitt brukt til å gjøre seg kjent i kommunen, etablere kontakter både internt og eksternt og planlegge metode for kartlegging av innbyggerne. Forebyggende hjemmebesøk starter opp i januar 2025.
Sum	375		
Sum tiltak	19 620		

Kulturtjenesten

Tjenesteområdebeskrivelse

Kulturtjenesten har et bredt fagfelt. I vår tjeneste jobber vi med: Bibliotek, idrett og friluftsliv, kulturhus med kino, kulturskole, frivilligsentral og ungdomssenter. Kulturtjenesten er også med i reiselivsarbeidet i kommunen, og i styret i Sunndal alpinsenter. Vi har også et godt samarbeid med Nordmørmusea.

Tilbud og aktiviteter rettet mot barn og unge prioriteres. Dette i tråd med politiske føringer. Denne gruppen møter vi i alle våre avdelinger, også i samarbeid med frivilligheten og/eller andre tjenester. Kulturtjenesten samarbeider ofte på tvers av avdelingene og har jevnlige møter der tilbud og aktiviteter koordineres og utvikles.

Ellers jobber vi med service og tilbud til folk i alle aldre, og vi regner grovt med at over 100.000 besøkende er innom våre ulike tilbud i løpet av året. Da snakker vi babysvømmingen, rockebandet, ungdomskjelleren, bokbadet, teateropplevelsen, den gode filmopplevelsen med topp komfort og lyd, eldrefesten, torgdager, konserten og toppturen til Trolltind. For å nevne noe. Med andre ord: Vi er til for alle. Og mener vi har både egenverdi og evne til å skape merverdi i form av tilhørighet, bolyst og identitet.

Vi legger også vekt på at det vi tilbyr skal være tilgjengelig for alle. Ikke samtidig, så klart – men over tid. Utleie av trenings- og idrettsanlegg til barn og unge opp til 18 år er derfor gratis, og det er ellers lave priser på mange av våre tilbud. Noen er gratis, slik som på biblioteket. Å besøke ungdomssenteret er også gratis - tilbudet er populært med et gjennomsnittlig besøk på 50 stk pr kveld gjennom året.

Kulturtjenesten tar folkehelseperspektivet på alvor. Kultur er den nye folkemedisinen, skrev WHO i en rapport tidligere i 2021. Store ord, som vi prøver å gjøre oss fortjent til.

Utvikling og utfordringer

Kulturtjenesten er ulik de andre kommunale tjenestene på den måten at vi er avhengig av markedet for å få inntekter på våre tilbud. Det kan bli krevende å følge opp dette. Nøkkelen ligger i gode tilbud og god markedsføring. Vi har lite ressurser til markedsføring, her har vi bare våre egne ansatte og den kompetansen de har å jobbe med. Det er viktig for kulturtjenesten at markedet/viljen og evnen til å bruke våre tilbud, holder seg noen lunde stabilt. Mye av folks fritid handler om våre tilbud. I en tid der mye blir dyrere prøver vi å holde prisene på våre tilbud på et nivå slik at alle som vil kan delta.

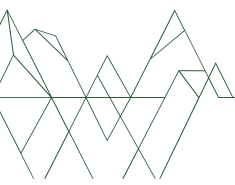
Kulturtjenesten har de siste årene etablert mange gode samarbeid med andre kommunale tjenester og med frivilligheten. Disse gode samarbeidene som skaper god folkehelse og bolyst vil vi fortsette å jobbe med i fremtiden, samt å etablere flere andre gode samarbeid til det beste for innbyggerne våre.

Viktige begivenheter

Det har vært mange viktige begivenheter i Kulturtjenesten i 2024. Vi nevner noen her:

Sunndal folkebibliotek:

- Nominert til Årets bibliotek

- Plan- og samarbeid med psykisk helse/ gjennomføring av verdensdagen forebygging av selvmord og verdensdagen psykisk helse med suppe på torget
- Leselyststrategi og mer samarbeid med barnehage
- Stor suksess med julekalenderen

Sunndal kulturhus og kino:

- Ørafest
- Julegavekonsert med Åge Aleksandersen og Trondheimsolistene
- Ny heis
- Anskaffelse av ny laserprosjektor i Hovshall

Sunndal ungdomssenter:

- Gratis varmmat en gang i uken etter skolen
- Gratis sommertur til Trondheim med nesten 50 ungdommer
- Sommeråpent ungdomssenter med godt besøk, og et snittbesøk på like over 50 pr kveld i løpet av året
- Arbeidet med universell utforming

Sunndal Frivilligsentral:

- Frivilligmøte i februar med 80 påmeldte fra Frivilligheten
- Foredrag i Støgu om kvinnehelse med Menopause Anita
- Torgdag 7. september
- Suppe på torget 10. oktober. Markeringen av verdensdagen for psykisk helse, er et samarbeid mellom psykisk helsetjeneste, Mental helse Sunndal, Frivilligsentralen og Sunndal Folkebibliotek

Sunndal kulturskole:

- ABBA-show i Hovshall 18. april med egne elever og lærere
- Sunndalsskolene synger, med egne lærere og alle elevene i grunnskolen (minus ungdomsskolen)

Idrett og friluftsliv (inkl svømmehall og sportshall):

- Idrettens dag i sportshallen i mars
- Arbeidet med innfallsporten til Trollheimen med oppgradert sanitæranlegg i Nerdal
- Oppstart av arbeid med nye tribuner i sportshallen
- Kontantkassa

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Ansvar	Rev. bud. 2024	Regnskap 2024			Avvik i kr	Avvik i %		Oppr. bud. 2024
		Utgifter	Inntekter	Regnskap				
5000-Administrasjon kulturtjenesten	85	99	-13	85	-1	-0,8 %	—	85

Ansvar	Rev. bud. 2024	Regnskap 2024			Avvik i kr	Avvik i %		Oppr. bud. 2024
		Utgifter	Inntekter	Regnskap				
5020-Allment kulturarbeid	4 050	4 317	-387	3 929	121	3,0 %	✓	3 050
5021-Spillemiddelprosjekter - ikke kommunale	500	352	0	352	148	29,6 %	✓	500
5060-Frivillighetssentral	406	833	-620	212	194	47,7 %	✓	385
5100-Sunndal kulturhus	1 624	7 739	-6 062	1 677	-53	-3,3 %	!	1 575
5110-Sunndalsøra kino (kun ordinær merverdiavg)	474	1 872	-878	994	-520	-109,7 %	!	444
5120-Sunndal ungdomssenter	2 206	2 740	-126	2 615	-408	-18,5 %	!	2 145
5140-Kiosk kulturhuset (kun ordinær merverdiavg)	-411	321	-630	-310	-101	-24,6 %	!	-411
5200-Sunndal svømmehall	4 163	4 637	-1 251	3 385	778	18,7 %	✓	4 020
5210-Sunndal sportshall	-289	404	-614	-210	-80	-27,5 %	!	-299
5220-Idrettsanlegg Sande	-139	59	-236	-177	38	27,4 %	✓	-139
5230-Fritidstiltak for funksjonshemmede	106	0	0	0	106	100,0 %	✓	106
5240-Kiosk svømmehall (kun ordinær mva)	-80	355	-477	-122	42	52,6 %	✓	-80
5300-Sunndal folkebibliotek	3 544	4 401	-527	3 874	-329	-9,3 %	!	3 447
5400-Sunndal kulturskole	5 112	6 928	-2 022	4 906	206	4,0 %	✓	4 923
5500-Kulturvern og museer	630	668	-13	655	-25	-3,9 %	!	630
Sum	21 982	35 724	-13 857	21 866	115	0,5 %	✓	20 382

Kommentar til status økonomi

Kulturtjenesten kan se tilbake på et godt driftsår også i 2024. Vi endte omtrent på budsjett. Noen områder kom bedre/dårligere ut enn andre, og vi endte til slutt på et bedre resultat enn vi lå an til etter 2. tertial. Vi har flere usikre inntekstposter gjennom året, både billettsalg, utleie, salg av tjenester og egenandeler. Økonomien til familier og lag/organisasjoner er satt under press, og dette kan få innvirkninger på inntektene til Kulturtjenesten.

Svømmehallen viser en økning i badegjester fra 11 457 i 2023 til 12 332 i 2024.

Kulturhuset som står for størsteparten av inntektene til Kulturtjenesten har også en økning i solgte kulturbilletter fra 12 280 i 2023 til 13 053 i 2024. For kinoen sin del så var 2024 et dårligere år, med nedgang i antall besøkende til 8 557 i 2024 mot 10 602 i 2023. Det er et fall på 19%. Ikke så ille som det så ut i juni når vi (og store deler av landet) var ca 35% bakpå, men et fall i besøkstallene likeså. De fleste av Norges kinoer og verdens kinoer har kjent på dette besøksfallet i 2024.

Kulturskolen har gode tilbud og mange elever, og selv om vi mistet en avtale om salg av tjenester til nabokommune, så ble det likevel godt økonomisk resultat.

Oppsummering tiltak

Tjenesten har hatt fokus på budsjettkontroll på de områdene der det er mulig. Og så har vi levert gode tilbud som etter aktiv markedsføring på vår måte og med de ressursene vi har tilgjengelig har blitt godt mottatt av publikum. Dette er også nøkkelen fremover. Klarer vi å levere gode tilbud som markedsføres godt, så håper og tror vi at markedet/viljen og evnen til å bruke våre tilbud holder seg noenlunde stabil. For kino sin del så håper vi at 2025 vil bli et litt bedre kinoår mer lik 2023. Vi konkurrer med mange andre om folks fritid, og der er det mange om beinet.

KOSTRA Nøkkeltall

	Sunndal 2023	Sunndal 2024	Surnadal	Oppdal	Tingvoll	Kostragruppe 05 uten Oslo	Landet
Prioritet							
Bibliotek brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr) *)	646	615	347	307		585	375
Bibliotek nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr) *)	569	571	337	283		542	342
Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr) *)	391	181	55	128		369	276
Kino nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr) *)	96	136	154	115		59	23
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner *)	4 753	4 490	3 211	3 960		3 898	3 155
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger 6-18 år (B) *)	1 963	2 538	533	1 980		1 830	1 611
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år *)	7 126	6 413	4 581	4 325		6 294	3 296
Netto driftsutgifter til naturforvaltning og friluftsliv per innbygger (B) *) **)	250	118	324	253		212	214
Produktivitet							
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker (B) *)	27 892	24 319	-245	18 455		26 862	26 694
Dekningsgrad							
Andel elever 6-15 år i kommunens kulturskole, av antall barn 6-15 år (B)	23,1 %	25,6 %	34,0 %	28,3 %	37,5 %	21,2 %	13,0 %
Besøk i folkebibliotek per innbygger (B)	5,1	5,1	2,2	4,3	3,5	4,3	4,4

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

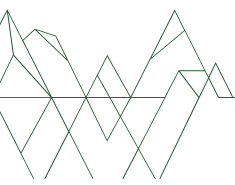
Den mest interessante indikatoren er nok utgifter som brukes i sektoren pr innbygger. Den har gått noe ned og endte på ca 4 500 pr innbygger. Dette er fortsatt godt over nabokommuner og sammenligningsgrupper. Og igjen bruker vi vesentlig mer på bl.a. kulturskole, aktivitetstilbud til barn og unge og bibliotek.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Ramme år 1	Status	Beskrivelse
Nye tiltak			
Lønnsressurser Sunndal ungdomssenter	400	Ferdig	Dette er ordnet med nødvendige ansettelse. Ungdomssenteret drives meget bra med gode åpningstider, varierte tilbud og kompetente folk.
Sum	400		
Politisk vedtak			
Styrking av den kommunale utlånsentralen	200	Ferdig	Det er gjort forskjellige innkjøp til utlånsentralen gjennom året, blant annet musikkinstrument. Dette har blitt populært, og har ført til gode samarbeid både med kulturskolen og med psykisk helse. Antallet utlån totalt har gått opp i 2024 ifht til 2023, og vi ser at utlånsentralen utfyller skolenes utstyrlager når det er turdager på skolene. Dette viser at utlånsentralen er et viktig bidrag til å hindre utenforskap i vår kommune. Det er selvsagt ønskelig å utvide tilbudet ved utlånsentralen, men pr i dag så er det lagerkapasitet som er utfordringen for å få til dette.
Deltidsarbeid for ungdom ved Sunndal Ungdomssenter	200	Ferdig	Det ble tilsatt ungdommer som deltidshjelp ut året. To ungdommer fikk avtale.
Sum	400		
Sum tiltak	800		

Tekniske tjenester

Tjenesteområdebeskrivelse

Tekniske tjenester har ansvar for forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av den kommunale bygningsmassen, gjennomføring av kommunale byggeprosjekter, kjøp og salg av bygninger og drift, vedlikehold og utbygging av kommunens infrastruktur innenfor vann, avløp, veger og park og idrettsanlegg. I tillegg samler tekniske tjenester inn husholdningsavfall og avfall fra fritidsboliger på vegne av ReMidt IKS.

Tekniske tjenester jobber for alle innbyggerne i Sunndal kommune der vedlikeholdsavdelingen jobber inn mot alle brukerne av de kommunale byggene, mens de andre avdelingene i tekniske tjenester har alle innbyggerne i kommunen som brukergruppe.

Utvikling og utfordringer

Arbeidet med å lage en teknisk tjeneste, der avdelingene hjelper hverandre, og hele tiden tenker det beste for Sunndal kommune. Viktig at de ansatte samarbeider på tvers i tjenesten.

Språk - intern språkopplæring renhold. Gode tilbakemeldinger.

Viktige begivenheter

Sande skole ble renover

Oppstart byggearbeider ny barnehage i sentrum

Lavt sykefravær

Ingen vakanser

God og stabil drift i alle avdelingene

Slutført trafikksikkerhetsarbeidet i Sandeområdet

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Ansvar	Rev. bud. 2024	Regnskap 2024			Avvik i kr	Avvik i %		Oppr. bud. 2024
		Utgifter	Inntekter	Regnskap				
6300-Brannvesen	11 149	11 175	-27	11 148	1	0,0 %	✓	11 149
6401-Verksted	1	157	-157	0	1	99,8 %	✓	12
6410-Renovasjon	500	4 334	-3 836	497	3	0,6 %	✓	487
6420-Park- og grøntanlegg	3 951	4 988	-884	4 104	-153	-3,9 %	!	3 001
6422-Elveforbygging	0	0	0	0	0	0,0 %	✓	0
6430-Kommunale veger	12 755	15 698	-2 685	13 013	-258	-2,0 %	—	11 448
7000-Tekniske tjenester - administrasjon	2 796	2 960	-167	2 794	2	0,1 %	✓	2 730
7100-Renholdsavdeling	1	1 466	-1 466	0	1	97,7 %	✓	-143

Ansvar	Rev. bud. 2024	Regnskap 2024			Avvik i kr	Avvik i %		Oppr. bud. 2024
		Utgifter	Inntekter	Regnskap				
7200-Boligforvaltning	1	21	-21	0	1	99,8 %	✓	0
7300-Vedlikeholdsavdeling	0	594	-594	0	0	0,0 %	✓	12
7400-Rådhuset	776	1 556	-696	860	-84	-10,9 %	!	1 014
7411-Gjøra oppvekstsenter	1 113	1 200	-110	1 090	23	2,1 %	✓	1 029
7412-Løykja skole	1 430	1 557	-134	1 423	7	0,5 %	✓	1 251
7414-Sande skole	3 231	3 462	-269	3 194	37	1,2 %	✓	3 117
7415-Tredal skole	1 745	2 037	-207	1 831	-86	-4,9 %	!	1 681
7416-Husby skole	102	157	-27	130	-28	-27,4 %	!	112
7418-Ålvundfjord skole	1 233	1 362	-121	1 241	-8	-0,7 %	!	1 126
7419-Ungdomsskolen	4 138	4 418	-310	4 107	31	0,7 %	✓	3 724
7421-Holten barnehage	1 167	1 224	-71	1 153	14	1,2 %	✓	1 161
7422-Villabyen barnehage	90	69	-12	57	33	37,0 %	✓	91
7423-Tredal barnehage	658	722	-48	675	-17	-2,5 %	!	663
7425-Ålvundeid barnehage	1 272	1 380	-116	1 264	8	0,6 %	✓	1 231
7427-Internasjonal skole	646	630	0	630	16	2,5 %	✓	584
7428-Øksendal barnehage	401	423	-22	401	0	0,0 %	✓	403
7429-Holssand barnehage	1 397	1 506	-108	1 399	-2	-0,1 %	!	1 300
7430-Sunddal Helsesenter	181	1 492	-1 319	173	8	4,3 %	✓	87
7431-Helsetunet	7 400	8 037	-675	7 362	38	0,5 %	✓	6 969
7433-Bofellesskapet Ringveien	355	469	-61	408	-53	-14,9 %	!	304
7436-Øran Aktivitetshus	1 028	1 082	-84	998	30	3,0 %	✓	1 095
7437-Omsorgsboliger helsetunparken	-380	1 008	-1 368	-360	-20	-5,3 %	!	-337
7438-Omsorgsboliger Ringvegen 17	-387	881	-1 325	-444	57	14,8 %	✓	-167
7450-Hovedbiblioteket	603	709	-73	635	-32	-5,3 %	!	696
7451-Kulturhuset	1 838	2 048	-211	1 837	1	0,1 %	✓	1 293
7452-Øra skole	1 215	1 387	-184	1 204	11	0,9 %	✓	1 276
7453-Svømmehallen	2 346	3 233	-1 354	1 879	467	19,9 %	✓	1 955
7454-Sportshallen	1 052	1 339	-85	1 255	-203	-19,3 %	!	1 133
7455-Idrettshus Sande	136	154	-24	130	6	4,2 %	✓	83
7456-Kulturskolen	135	159	-29	130	5	3,6 %	✓	132
7460-Brannstasjon/lager Hovsveien	528	959	-418	540	-12	-2,3 %	!	656
7461-Gjennomgangsboliger	-3 196	5 368	-8 355	-2 987	-209	-6,5 %	!	190
7462-Omsorgsboliger	-380	1 656	-2 244	-588	208	54,8 %	✓	-995
7463-Tannklinikk	-664	109	-773	-665	1	0,1 %	✓	272
7465-Pensjonistsenteret	101	119	-21	98	3	2,8 %	✓	323
7466-Andre bygninger	6	284	-270	15	-8	-139,8 %	!	-1
7470-Kirketunet	-306	4	-310	-307	1	0,3 %	✓	-286
7472-Festeavgifter for boligområder	-25	249	-271	-22	-3	-12,6 %	!	275

Ansvar	Rev. bud. 2024	Regnskap 2024			Avvik i kr	Avvik i %	Oppr. bud. 2024
		Utgifter	Inntekter	Regnskap			
Sum	62 138	93 843	-31 544	62 299	-161	-0,3 %	62 138

Kommentar til status økonomi

Resultatet for 2024 viser et overforbruk på kr 161 413. Vi har vært tett på budsjettet hele perioden, men akutte hendinger mot slutten av året (vannlekkasjer og heisstans) bidro til et overforbruk.

KOSTRA Nøkkeltall

	Sunndal 2023	Sunndal 2024	Surnadal	Oppdal	Tingvoll	Kostragruppe 05 uten Oslo	Landet
Prioritet							
Antall utrykninger: sum utrykninger til branner og andre utrykninger pr. 1000 innbyggere	14,7	15,6	7,7	14,3	16,2	17,8	18,1
Areal på formålsbygg per innbygger (m2)	7	7	5	5		7	5
Kommunale boliger nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr *)	1 485	1 084	108	273		369	388
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Brann og ulykkesvern (B) *) **)	1 672	1 803	1 042	558	0	1 581	1 138
Netto driftsutgifter til administrasjonslokaler per innbygger (B) *) **)	265	258	534	447		772	537
Netto driftsutgifter til forvaltning av eiendom per innbygger (kr) *)	522	480	373	420		404	460
Netto driftsutgifter til førskolelokaler per innbygger (B) *) **)	1 049	947	822	444		1 069	686
Netto driftsutgifter til institusjonslokaler per innbygger (B) *) **)	1 568	1 481	1 650	1 435		1 983	1 371
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger (B) *) **)	9 174	8 695	8 112	6 399		8 847	7 145
Netto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg per innbygger (B) *) **)	1 450	1 243	742	436		736	833
Netto driftsutgifter til kommunale kulturbygg per innbygger (B) *) **)	729	916	450	1 258		568	379
Netto driftsutgifter til rekreasjon i tettsteder per innbygger (B) *) **)	538	516	124	13		265	352
Netto driftsutgifter til skolelokaler per innbygger (B) *) **)	3 590	3 370	3 542	1 960		3 338	2 879
Produktivitet							
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate (B) *)	136 485	139 261	184 742	182 224		151 194	228 518
Utgifter til driftsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) *)	765	713	935	892		749	734
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (kr) *)	4 176	4 100	4 150	4 100	4 100	3 643	3 848
Dekningsgrad							
Antall kilometer kommunal vei og gate per 1000 innbygger	18,68	19,74	16,30	9,04	22,10	19,68	8,02

Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere (B)	38	40	30	22	31	32	21
Kvalitet							
Husholdningsavfall per innbygger, tonn	0,43	0,44	0,44	0,44	0,44	13,32	125,25
Renovasjon - Levert til materialgjenvinning og biologisk behandling per innbygger (kommune)	192	186	186	185	185	0	0
Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (kr) *)	777	766	866	356	706	727	640

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

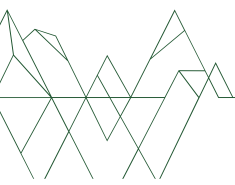
De fleste indikatorene viser at vi bruker mer ressurser på området enn nabokommuner og de andre gruppene vi sammenligner oss med. Bl.a. har vi flere kvadratmeter med formålsbygg, større utgifter til kommunale boliger og et høyere kostnadsnivå til forvaltning av de ulike formålsbyggene

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Ramme år 1	Status Beskrivelse
Nye tiltak		
Bekjempelse av fremmede arter	100	I arbeid
Økt omfang av renhold	700	Ferdig
Styrking av park og veg	750	Ferdig
Styrking av boligforvaltningen	1 400	Ferdig
Sum	2 950	
Sum tiltak	2 950	

Tekniske tjenester - Selvkost

Tjenesteområdebeskrivelse

Alle gebyrinntekter knyttet til vann, slam, feiing og avløp skal føres i budsjettområdet. Det samme skal alle direkte driftsutgifter. Det som ikke føres på budsjettområdet er avskrivinger, rentekostnader og indirekte kostnader i form av regnskap, personal mv. Det er bakgrunnen for at det budsjetteres med et overskudd.

Det kalkuleres et detaljert selvkostregnskap for alle fire områder hvert år som revisorgodkjennes. Eventuelle overskudd eller underskudd blir framført for inndekning i eller reduksjon av framtidige gebyr.

Utvikling og utfordringer

Sunndal kommune har et omfattende vann og avløpsnett som krever mye vedlikehold. Årlig fornyer vi de eldste og dårligste ledningsstrekene. Vi har et stort overvannsnett som krever jevnlig inspeksjon og spyling for å sørge for at vannet ledes bort.

Viktige begivenheter

Det største prosjektet i 2024 var nye vann-, avløps-, og overvannsledninger i Bjørgs gate, Skjøllendgata og Erik Hauges Allé, samt at vi har bygd tekniske bygg i forbindelse med reservevannforsyning til Sunndal vannverk.

Vi har startet renovering av overvannsledningene på Håsen.

Status økonomi i rammeområdet

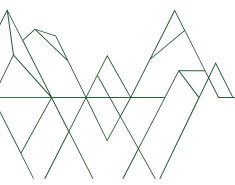
Beløp i 1000

Ansvar	Rev. bud. 2024	Regnskap 2024			Avvik i kr	Avvik i %		Oppr. bud. 2024
		Utgifter	Inntekter	Regnskap				
6310-Feiervesen	134	3 700	-3 293	406	-272	-203,1 %	!	-91
6500-Vannverk	-6 420	8 070	-13 323	-5 253	-1 167	-18,2 %	!	-6 197
6501-Kloakkanlegg	-3 390	8 033	-10 995	-2 962	-428	-12,6 %	!	-3 171
6502-Separate avløpsanlegg	273	392	-348	44	229	83,8 %	✓	55
Sum	-9 403	20 195	-27 959	-7 765	-1 639	-17,4 %	!	-9 403

Kommentar til status økonomi

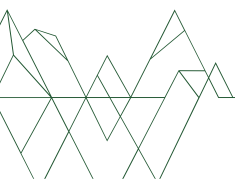
Normalt skal området ha et overskudd som skal dekke avskrivinger og renteutgifter på selvkostområdet. Disse utgiftene føres i andre deler av regnskapet. Eventuelt overskudd eller underskudd på de ulike selvkostområdene settes av til framtidig inndekning. I år har en budsjettert med for høye kapitalkostnader, noe som har gjort overskuddet etter avsetning til fond lavere enn planlagt.

KOSTRA Nøkkeltall

	Sunndal 2023	Sunndal 2024	Surnadal	Oppdal	Tingvoll	Kostragruppe 05	Landet uten Oslo
Prioritet							
Vann - Driftsutgifter per tilknyttet innbygger (kr/tilkn.innb) (B) *)	1 128	972	1 886		2 431	2 043	1 175
Produktivitet							
Avløp - driftsutgifter per innbyggere tilknyttet kommunal avløpstjeneste (kr/tilkn.innb) (B) *)	1 229	1 315	1 589		1 732	2 389	1 294
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr) *)	3 703	3 543	4 720	4 598	5 334	6 013	6 012
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (kr) *)	4 362	4 329	5 721	3 518	7 084	5 527	5 439
Kvalitet							
Vann - Estimert vannlekkasje per meter kommunal ledning per år (m3/m/år) (B)	2,1	2,3	0,2	2,8	1,5	2,7	3,5

*) Inflasjonsjustert med deflator

Sentrale inntekter og utgifter

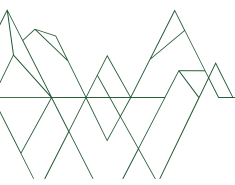
Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Ansvar	Rev. bud. 2024	Regnskap 2024			Avvik i kr	Avvik i %		Oppr. bud. 2024
		Utgifter	Inntekter	Regnskap				
1112-Sentrale inntekter og utgifter	2 200	2 050	149	2 199	1	0,0 %	✓	18 000
1800-Konsesjonskraft	-10 700	11 104	-20 990	-9 887	-813	-7,6 %	!	-10 700
9230-Pensjonsregnskap	0	1	-1	0	0	0,0 %	✓	0
Sum	-8 500	13 154	-20 843	-7 688	-812	-9,6 %	!	7 300

Kommentar til status økonomi

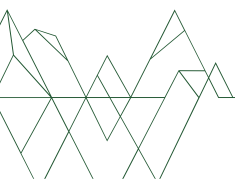
Budsjettavviket på 0,8 mill kr er knyttet til høyere kraftpris på innkjøpt konsesjonskraft enn budsjettet. Prisen på kraft fra Statkraft/Aura justeres først i oktober med tilbakevirkende kraft fra januar samme år.

DEL 1 - DRIFTSREGNSKAPET

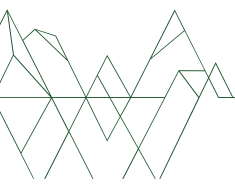
Bevilgningsoversikt etter § 5-4 1. ledd i regnskapsforskriften

	Bevilgningsoversikter - drift - § 5-4 1. ledd tall i 1000 kr	Note	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Avvik	Oppr Budsjett 2024	Regnskap 2023
1	Rammetilskudd		-280 166	-285 516	-5 350	-292 616	-266 190
2	Inntekts- og formuesskatt		-271 914	-268 571	3 343	-253 571	-242 061
3	Eiendomsskatt	18	-78 507	-78 500	7	-77 300	-79 769
4	Andre generelle driftsinntekter	18	-126 687	-122 400	4 287	-114 500	-117 464
5	SUM GENERELLE DRIFTSINTEKTER		-757 273	-754 987	2 286	-737 987	-705 483
6	Sum bevilgninger drift, netto fra tjenestoområdene		738 702	727 973	-10 729	704 773	667 597
7	Avskrivninger	5	42 832	43 000	168	43 000	39 587
8	SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER		781 534	770 973	-10 561	747 773	707 184
9	BRUTTO DRIFTSRESULTAT		24 261	15 986	-8 275	9 786	1 701
10	Renteinntekter	8	-18 603	-17 670	933	-14 470	-14 191
11	Utbytter	8,17	-8 413	-8 400	13	-7 400	-8 116
12	Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		-1 798	-1 800	-2	0	-650
13	Renteutgifter	9	36 201	36 170	-31	32 670	25 055
14	Avdrag på lån	9,10	34 000	34 000	0	31 000	30 694
15	NETTO FINANSUTGIFTER		41 387	42 300	913	41 800	32 792
16	Motpost avskrivninger	5	-42 832	-43 000	-168	-43 000	-39 587
17	NETTO DRIFTSRESULTAT		22 816	15 286	-7 530	8 586	-5 094
18	Overføring til investering				0	6 000	3 000
19	Avsetninger til bundne driftsfond	15	2 772		-2 772		2 811
20	Bruk av bundne driftsfond	15	-2 047		2 047		-11 569
21	Avsetninger til disposisjonsfond	15			0		10 854
22	Bruk av disposisjonsfond	15	-23 541	-15 286	8 255	-14 586	
23	Dekning av tidligere års merforbruk						
22	SUM DISP. ELLER DEKN. AV NTO DRIFTSRESULTAT		-22 815	-15 286	7 530	-8 586	5 096
23	FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR						

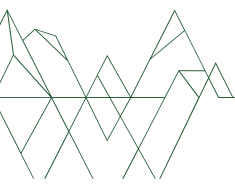
Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner i driftsregnskapet etter § 5- 9 1. ledd i regnskapsforskriften

	Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner i driftsregnskapet - §5-9 1. ledd tall i 1000 kr	Regnskap 2024
1	Netto driftsresultat	22 816
	<u>Disponering eller dekning av netto driftsresultat:</u>	
2	Avsetninger til bundne driftsfond	2 772
3	Bruk av bundne driftsfond	-2 047
4	Overføring til investering ihht årsbudsjettet og fullmakter	
5	Avsetninger til disposisjonsfond ihht til årsbudsjettet og fullmakter	
6	Bruk av disposisjonsfond ihht til årsbudsjettet og fullmakter	-16 905
7	Budsjettert dekning av tidligere års merforbruk	
8	Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)	6 636
9	Strykninger av overføring til investering	
10	Strykning av avsetninger til disposisjonsfond	
11	Strykning av dekning av tidligere års merforbruk	
12	Strykning av bruk av disposisjonsfond	
13	Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	6 636
14	Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger	-6 636
15	Bruk av disposisjonsfond for inndekning av tidligere års merforbruk	
16	Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforbruk	
17	Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond	
18	Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	0

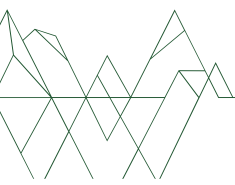

Bevilgningsoversikt etter § 5-4 2. ledd i regnskapsforskriften

Bevilgningsoversikter - drift - § 5-4 2. ledd tall i 1000 kr	Note	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Avvik	Oppr Budsjett 2024	Regnskap 2023
Kommunedirektørens stab		65 329	65 103	-226	65 103	57 239
Politisk virksomhet		7 137	7 109	-29	6 309	7 102
Innvandrer-tjenesten		51 711	48 041	-3 670	44 041	50 936
Grunnskole-tjenesten		126 049	119 024	-7 025	110 024	112 552
Barnehage-tjenesten		69 242	67 789	-1 452	65 789	61 867
Helsetjenesten		132 292	130 728	-1 564	123 128	123 901
NAV Indre Nordmøre	20	30 437	31 098	661	21 098	18 276
Helse- og omsorgstjenesten		186 898	192 865	5 966	188 865	168 604
Kulturtjenesten		21 866	21 982	115	20 382	20 138
Tekniske tjenester		62 299	62 138	-161	62 138	62 329
Tekniske tjenester Selvkost	16	-7 765	-9 403	-1 639	-9 403	-7 916
Sentrale inntekter og utgifter	18	-7 688	-8 500	-812	7 300	-16 930
Sum tjenesteområder		737 808	727 973	-9 835	704 773	658 099
Avsetninger til bundne driftsfond		-2 772		2 772		-2 811
Bruk av bundne driftsfond		2 047		-2 047		11 570
Avsetninger til disposisjonsfond				0		-278
Bruk av disposisjonsfond		1 619		-1 619		1 017
Korrigert sum for tjenesteområder		738 702	727 973	-10 729	704 773	667 597

Bevilgningsoversikter - drift - § 5-4 2. ledd Korrigerte verdier tall i 1000 kr	Note	Regnskap 2024	Reg Budsjett 2024	Avvik	Oppr Budsjett 2024	Regnskap 2023
Herav:						
Avsetninger til bundne driftsfond						
Kommunedirektørens stab		255	0	255	0	209
Helsetjenesten		525	0	525	0	1 069
NAV Indre Nordmøre		515	0	515	0	0
Kulturtjenesten		45	0	45	0	0
Tekniske tjenester - Selvkost		1 432	0	1 432	0	1 533
Sum		2 772	0	2 772	0	2 811
Bruk av bundne driftsfond						
Kommunedirektørens stab		-115	0	-115	0	-518
Helsetjenesten		-953	0	-953	0	-364
Helse-og omsorgstjenesten		0	0	0	0	-209
Tekniske tjenester - Selvkost		-979	0	-979	0	0
Sentrale inntekter og utgifter		0	0	0	0	-10 478
Sum		-2 047	0	-2 047	0	-11 569
Avsetninger til disposisjonsfond						
Kommunedirektørens stab		0	0	0	0	67
Helsetjenesten		0	0	0	0	111
Kulturtjenesten		0	0	0	0	100
Sum		0	0	0	0	278
Bruk av disposisjonsfond						
Kommunedirektørens stab		-1 713	0	-1 713	0	-294
Grunnskoletjenesten		-100	0	-100	0	-71
Barnehagetjenesten		-25	0	-25	0	0
Helsetjenesten		158	0	158	0	-124
Helse-og omsorgstjenesten		130	0	130	0	-528
Kulturtjenesten		-69	0	-69	0	0
Sum		-1 619	0	-1 619	0	-1 017
Korrigert sum bevilgninger drift, netto						
Kommunedirektørens stab		66 901	65 103	1 798	65 103	57 775
Politisk virksomhet		7 138	7 109	29	6 309	7 102
Innvandrertjenesten		51 711	48 041	3 670	44 041	50 936
Grunnskoletjenesten		126 149	119 024	7 125	110 024	112 623
Barnehagetjenesten		69 267	67 789	1 477	65 789	61 867
Helsetjenesten		132 562	130 728	1 834	123 128	123 210
NAV Indre Nordmøre		29 922	31 098	-1 176	21 098	18 276
Helse-og omsorgstjenesten		186 768	192 865	-6 096	188 865	169 341
Kulturtjenesten		21 890	21 982	-92	20 382	20 038
Tekniske tjenester		62 299	62 138	161	62 138	62 329
Tekniske tjenester - Selvkost		-8 217	-9 403	1 186	-9 403	-9 449
Sentrale inntekter og utgifter		-7 688	-8 500	812	7 300	-6 453
Sum		738 702	727 972	10 730	704 773	667 595

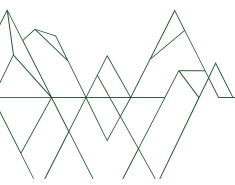
Økonomisk oversikt etter art - etter § 5-6 i regnskapsforskriften

	Økonomisk oversikt etter art - drift - § 5-6 tall i 1000 kr	Note	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Avvik	Oppr Budsjett 2024	Regnskap 2023
1	Rammetilskudd		-280 166	-285 516	-5 350	-292 616	-266 190
2	Inntekts- og formuesskatt		-271 914	-268 571	3 343	-253 571	-242 061
3	Eiendomsskatt	18	-78 507	-78 500	7	-77 300	-79 769
4	Andre skatteinntekter	18	-19 587	-18 100	1 487	-18 100	-19 171
5	Andre overføringer og tilskudd fra staten		-107 100	-104 300	2 800	-96 800	-98 293
6	Overføringer og tilskudd fra andre		-129 060	-84 049	45 010	-60 154	-118 760
7	Brukerbetalinger		-30 962	-29 478	1 484	-27 983	-34 024
8	Salgs- og leieinntekter	16	-96 098	-86 752	9 346	-78 200	-95 690
9	SUM DRIFTSINNTEKTER	3	-1 013 393	-955 266	58 127	-904 724	-953 957
10	Lønnsutgifter	13	536 602	506 474	-30 128	503 997	498 832
11	Sosiale utgifter	12	120 418	120 913	495	114 706	107 929
12	Kjøp av varer og tjenester		240 885	220 170	-20 715	190 996	221 307
13	Overføringer og tilskudd til andre	14	96 917	80 694	-16 223	61 810	88 000
14	Avskrivninger	5	42 832	43 000	168	43 000	39 587
15	SUM DRIFTSUTGIFTER	3	1 037 653	971 251	-66 403	914 509	955 655
16	BRUTTO DRIFTSRESULTAT		24 261	15 985	-8 276	9 785	1 698
17	Renteinntekter	8	-18 603	-17 670	933	-14 470	-14 191
18	Utbytter	8,17	-8 413	-8 400	13	-7 400	-8 116
19	Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	7	-1 798	-1 800	-2	0	-650
20	Renteutgifter	9	36 201	36 170	-31	32 670	25 055
21	Avdrag på lån	9,10	34 000	34 000	0	31 000	30 694
22	NETTO FINANSUTGIFTER	3	41 387	42 300	913	41 800	32 792
23	Motpost avskrivninger	5	-42 832	-43 000	-168	-43 000	-39 587
24	NETTO DRIFTSRESULTAT		22 815	15 285	-7 530	8 585	-5 096
	<u>Disponeringer eller dekning av netto driftsresultat</u>						
25	Overføring til investering			0	0	6 000	3 000
26	Avsetninger til bundne fond	15	2 772	0	-2 772	0	2 811
27	Bruk av bundne fond	15	-2 047	0	2 047	0	-11 569
28	Avsetninger til disposisjonsfond	15		0	0	0	10 854
29	Bruk av disposisjonsfond	15	-23 541	-15 286	8 255	-14 586	
30	Dekning av tidligere års merforbruk			0		0	
31	SUM DISP. ELLER DEKN. AV NETTO DRIFTSRESULTAT		-22 815	-15 286	7 530	-8 586	5 096
32	FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR						

DEL 2 - INVESTERINGSREGNSKAPET

Bevilgningsoversikt etter § 5-5 1. ledd i regnskapsforskriften

	Bevilgningsoversikter - investering - § 5-5 1. ledd tall i 1000 kr	Note	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Avvik	Oppr Budsjett 2024	Regnskap 2023
1	Investering til varige driftsmidler	5	108 628	114 800	6 172	153 400	99 572
2	Tilskudd til andres investeringer		720	720	0	620	560
3	Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	6	2 334	2 500	166	2 500	6 799
4	Utlån av egne midler				0		
5	Avdrag på lån				0		
6	SUM INVESTERINGSUTGIFTER	3	111 682	118 020	6 338	156 520	106 931
7	Kompensasjon for merverdiavgift		-18 231	-20 980	-2 749	-26 800	-4 683
8	Tilskudd fra andre		-1 652	-9 400	-7 749	-9 400	-3 138
9	Salg av varige driftsmidler		-3 090	-3 000	90	-3 000	-6 342
10	Salg av finansielle anleggsmidler				0		-113
11	Utdeling fra selskaper				0		
12	Mottatte avdrag på utlån av egne midler				0		
13	Bruk av lån	9	-89 471	-94 640	-5 169	-111 320	-92 311
14	SUM INVESTERINGSINNTEKTER	3	-112 444	-128 020	-15 576	-150 520	-106 587
15	Videreutlån	8	7 684	20 000	12 316	20 000	11 877
16	Bruk av lån til videreutlån	8,9	-7 684	-20 000	-12 316	-20 000	-9 314
17	Avdrag på lån til videreutlån	8,9,10	3 441	5 000	1 559	5 000	3 034
18	Mottatte avdrag på videreutlån	8	-8 396	-5 000	3 396	-5 000	-3 226
19	NETTO UTGIFTER VIDEREUTLÅN	3	-4 955	0	4 955	0	2 372
20	Overføring fra drift				0	-6 000	-3 000
21	Avsetninger til bundne investeringsfond	15	5 336		-5 336		
22	Bruk av bundne investeringsfond	15			0		-2 070
23	Avsetning til ubundet investeringsfond	15	381	10 000	9 619		2 354
24	Bruk av ubundet investeringsfond	15			0		
25	Dekning av tidligere års udekket beløp				0		
26	SUM OVERFØRING FRA DRIFT OG NETTO AVSETN.		5 716	10 000	4 284	-6 000	-2 716
27	Fremført til inndekn. i senere år (udekket beløp)						

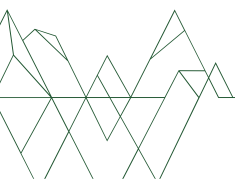

Bevilgningsoversikt etter § 5-5 2. ledd i regnskapsforskriften

Bevilgningsoversikter - investering § 5-5 2. ledd tall i 1000 kr	Note	Regnskap 2024	Reg. Budsjett 2024	Avvik	Oppr. Budsjett 2024	Regnskap 2023
Fellesbiler - bilpool				0		456
Oppmålingsutstyr				0		481
IKT Orkide, investeringer				0	1 000	505
Helseplattformen		18 567	18 600	33	18 000	0
Tettstedsutvikling				0	1 000	0
Tomtesalg diverse boligfelt				0		35
Grunnerverv Opplysningsvenets fond for videre salg til Alti				0		0
Sum Kommunedirektørens stab		18 567	18 600	33	20 000	1 477
Sande skole - ombygging/tilpasninger	19	17 819	20 400	2 581	12 200	416
Sum Grunnskoletjenesten		17 819	20 400	2 581	12 200	416
Oppgradering av uteområde ved Øksendal barnehage				0		356
Ålvundeid barnehage - utstyrslager		400	400	0	400	
Sentrumbarnehage		32 241	30 000	-2 241	50 000	2 505
Sum Barnehagetjenesten		32 641	30 400	-2 241	50 400	2 862
Nytt bofellesskap i habilitering				0	2 000	
Sunddal Helsecenter	19			0		1 030
Sum Helsetjenesten		0	0	0	2 000	1 030
Nytt Sundal Helsetun	19	3 500	3 000	-500	15 000	352
Utstyrsfornying Sundal Helsetun		0	500	500	500	970
Velferdsteknologiske løsninger i Helse- og omsorgstjenesten		1 324	1 100	-224	1 100	551
Sum Helse-og omsorgstjenesten		4 823	4 600	-223	16 600	1 873
Sunddal Kulturhus - oppgradering tekniske anlegg		832	1 500	668	1 500	0
Toalettanlegg Nerdalen		280	350	70	0	0
Tettstedsutvikling Sundalsøra		0	0	0	6 000	0
Oppgradering av tribunen i Sundal sportshall		1 965	4 000	2 035	4 000	
Kunstgressbanen - LED-lys		943	1 000	57	1 000	0
Oppgradering av Sande stadion		0	0	0	1 000	0
Sum Kulturtjenesten		4 020	6 850	2 830	13 500	0
Paviljong Helsetunparken				0		0
Ny renovasjonsbil				0		0
Strømskap Børsetlauvet		87		-87		0
LED-gatelys				0		2 258
Flomvoll Furu - kommunal egendel		4 017	5 400	1 383	5 400	1 628
Elektrisk feiebil				0		5 751
Kjøp av festetomter Sundal Helsetun				0		12 047
Grytdyvegen - utvidelse VA		1 493	1 500	7		972
Rammebevilgning kommunale veger og bruer		7 036	7 000	-36	7 000	2 520
Rammebevilgning trafikkikkerhetstiltak		1 500	1 500	0	1 500	2 072
Rammebevilgning kommunale bygg		3 022	3 000	-22	3 000	3 998
Rammebevilgning boliger		1 031	3 000	1 969	10 000	49 855
Rammebevilgning maskiner og utstyr		985	1 000	15	1 000	780
Sum Tekniske tjenester		19 170	22 400	3 230	27 900	81 881
Rammebevilgning vann				0		5 744
Rammebevilgning avløp				0		4 289
Rammebevilgning Vann og Avløp		11 589	11 550	-39	10 800	
Sum Tekniske tjenester - Selvkost		11 589	11 550	-39	10 800	10 033
Sum Investering til varige driftsmidler		108 628	114 800	6 172	153 400	99 572
Rammebevilgning Kirkelig Fellesråd		720	720	0	620	560
Sum Tilskudd til andres investering		720	720	0	620	560
Aksjekjøp	6			0		840
Egenkapitalinnskudd ReMidt IKS	6			0		3 750
Egenkapitaltilskudd KLP	6	2 334	2 500	166	2 500	2 209
Sum Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		2 334	2 500	166	2 500	6 799
Sum investeringsutgifter		111 682	118 020	6 338	156 520	106 931

Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner i investeringsregnskapet etter § 5-9 2. ledd i regnskapsforskriften

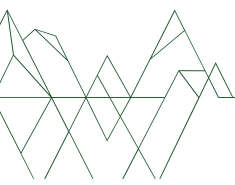
	Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner i investeringsregnskapet - §5-9 2. ledd tall i 1000 kr	Regnskap 2024
	Sum investeringsutgifter	111 682
	Sum investeringsinntekter ekskl. bruk av lån	-22 973
	Sum netto videreutlån ekskl. bruk av lån	2 729
1	Sum utgifter og inntekter ekskl. bruk av lån	91 438
2	Avsetninger til bundne investeringsfond	5 336
3	Bruk av bundne investeringsfond	0
4	Budsjettert bruk av lån	-114 640
5	Overføring fra drift ihht årsbudsjettet og fullmakter	0
6	Avsetninger til ubundet investeringsfond ihht til årsbudsjettet og fullmakter	10 000
7	Bruk av ubundet investeringsfond ihht til årsbudsjettet og fullmakter	0
8	Dekning av tidligere års udekket beløp	
9	Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)	-7 866
10	Strykning av avsetninger til ubundet investeringsfond	-9 619
11	Strykning av bruk av lån	17 485
12	Strykning av overføring fra drift	
13	Strykning av bruk av ubundet investeringfond	
14	Udekket eller udisponert beløp etter strykninger	0
15	Avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringsfond	
16	Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0

DEL 3 – BALANSEREGNSKAPET

Balanseregnskap etter § 5-8 i regnskapsforskriften

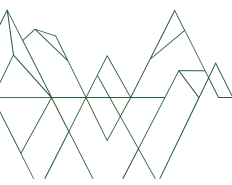
Balanseregnskap - § 5-8	Note	2024	2023
A. Anleggsmidler		2 549 215	2 398 276
I. Varige driftsmidler		971 521	909 669
1. Faste eiendommer og anlegg	5	928 139	879 507
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	5	43 381	30 163
II. Finansielle anleggsmidler		298 324	297 433
1. Aksjer og andeler	6	226 898	224 565
2. Obligasjoner			
3. Utlån	8	71 425	72 868
III. Immaterielle eiendeler			
IV. Pensjonsmidler	12	1 279 371	1 191 174
B. Omløpsmidler	3	452 101	423 262
I. Bankinnskudd		261 637	232 687
II. Finansielle omløpsmidler		32 519	10 722
1. Aksjer og andeler	7	32 519	10 722
2. Obligasjoner			
3. Sertifikater			
4. Derivater			
III. Kortsiktige fordringer		157 945	179 853
1. Kundefordringer		7 007	27 507
2. Andre kortsiktige fordringer		41 112	34 877
3. Premieavvik	12	109 826	117 470
SUM EIENDELER (A + B)		3 001 316	2 821 538

Balanseregnskap - § 5-8 tall i 1000 kr	Note	2024	2023
C. Egenkapital		-720 093	-752 608
I. Egenkapital drift		-190 821	-213 636
1. Disposisjonsfond	15	-183 940	-207 481
2. Bundne driftsfond	15	-6 880	-6 155
3. Merforbruk i driftsregnskapet			
II. Egenkapital investering		-12 421	-6 704
1. Ubundet investeringsfond	15	-4 613	-4 232
2. Bundne investeringsfond	15	-7 808	-2 472
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet			
III. Annen egenkapital		-516 851	-532 267
1. Kapitalkonto	4	-518 369	-533 785
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	2	1 518	1 518
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering			
D. Langsiktig gjeld		-2 115 115	-1 925 915
I. Lån		-803 474	-720 915
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	9	-471 474	-454 915
2. Obligasjonslån	9	-200 000	-100 000
3. Sertifikatlån	9	-132 000	-166 000
II. Pensjonsforpliktelser	12	-1 311 641	-1 205 000
E. Kortsiktig gjeld		-166 108	-143 015
I. Kortsiktig gjeld	3	-166 108	-143 015
1. Leverandørgjeld		-54 323	-30 591
2. Likviditetslån			
3. Derivater			
4. Annen kortsiktig gjeld		-111 785	-112 425
5. Premieavvik			
SUM EGENKAPITAL OG GJELD (C + D + E)		-3 001 316	-2 821 538
F. Memoriakonti		0	0
I. Ubrukte lånemidler	3,9	84 269	61 424
II. Andre memoriakonti	11	-30 157	-34 218
III. Motkonto for memoriakontiene		-54 112	-27 206

Sunndalsøra, 20.02.2025

Bjørn Flemmen Steinland
kommunedirektør

DEL 4 – NOTER

Note 1 - Regnskapsprinsipper og vurderingsregler

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise all tilgang på og bruk av midler i året. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter og inntekter i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandards (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Ved lånefinansiering av investeringer er ikke renteutgiftene lagt til anskaffelseskost i samsvar med anbefalt løsning i KRS nr. 2.

Organisering av kommunens virksomhet

Den samlede virksomheten til kommunen er i hovedsak organisert innenfor kommunens ordinære organisasjon.

I tillegg er kommunen deltaker i interkommunale samarbeid, vertskommunesamarbeid og interkommunale selskaper. Ved utgangen av året er kommunen deltaker i følgende:

Rettssubjekter kommunen deltar i	Type enhet	Kontor- /vertskommune
Interkommunalt arkiv for Møre og Romsdal IKS	IKS	Ålesund
ReMidt IKS	IKS	Orkland
Nordmøre og Romsdal Brann og Redning IKS	IKS	Molde
Kristiansund og Nordmøre Havn IKS	IKS	Kristiansund
Krisesenter for Molde og omegn IKS	IKS	Molde
Andre vesentlige samarbeid som kommunen deltar i	Type enhet	Kontor- /vertskommune
Indre Nordmøre Barneverntjeneste	Vertskommunesamarbeid	Surnadal
NAV Indre Nordmøre	Vertskommunesamarbeid	Sunndal
Nordmøre Interkommunale Innkjøpssamarbeid	Vertskommunesamarbeid	Kristiansund
PPT Indre Nordmøre	Vertskommunesamarbeid	Surnadal
Interkommunalt samarbeid om miljøretta helsevern	Vertskommunesamarbeid	Surnadal
Molde Interkommunale legevakt	Vertskommunesamarbeid	Molde
Oppvekstnettverk Nordmøre	Vertskommunesamarbeid	Surnadal
Interkommunal tobakk-, sal- og skjenkekontroll	Vertskommunesamarbeid	Surnadal
Jordmortjenester	Vertskommunesamarbeid	Sunndal
Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal	Kommunalt	Molde
Nordmøre Interkommunale utvalg mot forurensning	Interkommunalt samarbeid	Kristiansund
Nordmøre Interkommunale Politiske Råd	Interkommunalt politisk råd	Kristiansund

Note 2 - Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp og regnskapsestimater og vesentlige korrigeringer av tidligere års feil

Konto for endring av regnskapsprinsipp

Virkning av endringer i regnskapsprinsipp føres mot egne egenkapitalkontoer for endring av regnskapsprinsipp. Positiv saldo på disse kontoene kan ikke disponeres og negativ saldo skal ikke dekkes inn.

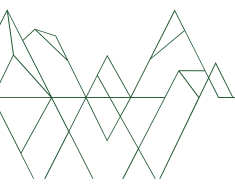
Det har ikke vært vesentlige endringer av regnskapsprinsipper i år som medfører bokføring mot disse egenkapitalkontoene

Bokført balanse er knyttet til endring av prinsipp for bokføring av feriepenger i 1992, merverdiavgiftskompensasjon i 1999, materiallager og påløpte renter i 2001 og ressurskrevende tjenester i 2007.

Note 3 - Endring i arbeidskapital

Balanseregnskapet :	31.12	01.01	Endring	
2.1 Omløpsmidler	452 101	423 262		
2.3 Kortsiktig gjeld	-166 108	-143 015		
Arbeidskapital	285 993	280 247	5 746	11 756

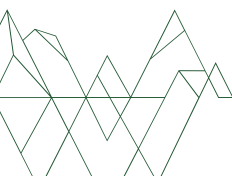
Drifts- og investeringsregnskapet :	2024	2023
Driftsregnskapet		
Sum driftsinntekter	1 013 393	953 957
Sum driftsutgifter	-994 822	-916 069
Netto finansutgifter	-41 387	-32 792
Netto driftsresultat	-22 815	5 096
Investeringsregnskapet		
Sum investeringsutgifter	-111 682	-106 931
Sum investeringsinntekter	112 444	106 587
Netto utgifter videreutlån	4 955	-2 372
Netto utgifter i investeringsregnskapet	5 716	-2 716
Netto tilgang/bruk i drifts- og investeringsregnskapet	-17 099	2 380
Endring ubrukte lånemidler (økning +/- reduksjon-)	22 844	9 376
Endring i regnskapsprinsipp ført direkte mot egenkapital		
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	5 745	11 756

Note 4 – Kapitalkonto

	2024	2023	Endring
Anleggsmidler	2 549 215	2 398 276	-150 939
Langsiktig gjeld	-2 115 115	-1 925 915	189 200
Ubrukte lånemidler	84 269	61 424	-22 845
Endring i regnskapsprinsipper som påvirker langsiktig gjeld			0
Endring i regnskapsprinsipper som påvirker anleggsmidler			0
Kapitalkonto	518 369	533 785	15 416

	2024	2023
Saldo 01.01.	533 785	533 710
Aktivering fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	108 628	99 572
Reversert nedskrivning av fast eiendom og anlegg		
Kjøp av aksjer og andeler		4 590
Aktivert egenkapitalinnskudd KLP	2 334	2 209
Reversert nedskrivning av aksjer og andeler		88
Utlån	9 734	11 877
Avdrag på eksterne lån	37 441	33 896
Nedskrivning av innlån		
Reduksjon pensjonsforpliktelser		
Økning pensjonsmidler	88 197	59 170
Sum Økning av kapitalkonto	246 334	211 403
Salg av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	1 878	774
Avskrivning: Eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	42 832	39 587
Nedskrivning: Eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	2 067	3 688
Avgang aksjer og andeler		113
Nedskrivning av aksjer og andeler		
Avdrag på utlån	10 790	5 626
Avskrivning utlån	387	273
Bruk av midler fra eksterne lån	97 155	101 624
Reduksjon pensjonsmidler		
Økning pensjonsforpliktelser	106 641	59 644
Sum Reduksjon av kapitalkonto	261 750	211 328
Saldo 31.12.	518 369	533 785

Note 5 – Varige driftsmidler

	IT-utstyr, kontor- maskiner	Anleggs- maskiner mv.	Tekniske anlegg	Boliger, skoler, veier	Adm.bygg, sykehjem mv.	Tomte- områder	SUM
Bokført verdi 01.01	4 441	26 306	80 476	555 115	191 609	51 722	909 669
Årets tilgang	18 567	4 321	13 467	64 005	3 500	5 620	109 480
Årets avgang					-1 878		-1 878
Årets avskrivninger	-1 328	-7 592	-4 987	-22 381	-6 544		-42 832
Årets nedskrivninger		-851		-2 000	-67		-2 918
Reversering av nedskrivninger							0
Justeringer							0
Bokført verdi 31.12	21 680	22 184	88 956	594 739	186 620	57 342	971 521
Økonomisk levetid	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år	Ingen	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	avskr.	

Note 6 – Aksjer og andeler i varig eie

(i hele kroner)	Eierandel i	Balanseført verdi	Balanseført verdi
Selskapets navn	selskapet	2024	2023
Trollheim AS - 991 32 3848	6 %	750 000	750 000
Bibiloteksentralen SA - 910 568 183		2 100	2 100
Kommunekraft AS - 866 818 452		1 000	1 000
Muritunet AS - 961 721 652		3 000	3 000
Sunndal Alpingsenter AS - 930 214 914	96 %	671 100	671 100
Sunndal Næringsselskap AS - 945 526 270	100 %	282 000	282 000
Todalsfjordprosjektet AS - 946 532 347	17 %	1 200 000	1 200 000
Aursjøvegen AS - 979 124 139	29 %	599 405	599 405
Akvainvest Møre og Romsdal AS - 991 498 281	95 %	2 798 505	2 798 505
Sunndal Næringsseiendom AS - 979 872 704	36 %	7 264 000	7 264 000
Visit Nordmøre & Romsdal AS - 986 702 628	2 %	27 000	27 000
Kristiansund og Nordmøre Næringsforum AS - 931 564 374		1 000	1 000
Contrast Adventure Norway AS - 992 104 465	18 %	307 053	307 053
Nordmøre og Romsdal Brann og Redning IKS - 992 104 465	13 %	284 240	284 240
Helseinnovasjonssenteret AS - 923 766 553	6 %	50 000	50 000
Sunndal Energi Holding AS - 924 897 856	100 %	161 705 950	161 705 950
ReMidt IKS - 975 936 333	6 %	3 857 847	3 857 847
Møre og Romsdal Revisjon SA - 923 746 552	3 %	105 000	105 000
ReMidt Næring AS - 924 700 742		370	370
Vinnutrappa AS - 929 478 371	21 %	6 300	6 300
Nordmørsmusea AS 930 544 582	4 %	60 000	60 000
Sunndal Legesenter AS - 931 112 171	50 %	800 000	800 000
Helseplattformen AS - 992 307 814	1 %	40 040	40 040
Borettslag		7 391 598	7 391 598
Egenkapitalinnskudd KLP		38 690 797	36 357 060
Sum		226 898 305	224 564 568

Alle aksjeposter er av strategisk art, med hovedfokus på næringsutvikling i kommunens nærrområde. Eierskapet er bokført til laveste verdi av anskaffelseskost og andel av bokført verdi i selskapet. Bokføringen av aksjene/eierskap skjer i hht KRS 1 og nedskrivningene i hht KRS 9.

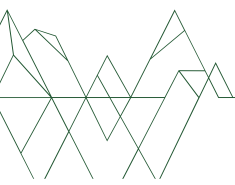
Note 7 – Finansielle omløpsmidler

Aktivklasse	Finansforvaltnings-reglement	Anskaffelses-kost	Balanseført verdi 31.12.	Balanseført verdi 01.01.	Resultatført verdiendring i år
Obligasjonsfond	§ 2.2	30 000	32 519	10 722	1 798
Samlet		30 000	32 519	10 722	1 798

Note 8 – Utlån

Utlånt til	2024	2023	Tap og nedskrivninger
<i>Utlån finansiert med innlån</i>			
Videreformidlingslån	56 008	57 101	378
Sum lånefinansierte utlån	56 008	57 101	378
<i>Utlån finansiert med egne midler</i>			
Netera AS 1)	12 000	14 400	
Drivatunet borettslag	1 368	1 368	
Vinnutrappa AS	2 000		
Akvainvest Møre og Romsdal AS	50		
Sum egenfinansierte utlån	15 418	15 768	0
Sum	71 425	72 868	378

1) Avdrag på utlån til Sunndal Energi Nett AS anses som eieruttak og er ført i driftsregnskapet

Note 9 – Langsiktig gjeld

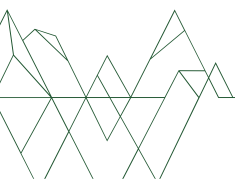
Langsiktig gjeld	2024	2023	Gj.snittlig løpetid (år)	Rente-bindingstid	Gj.snittlig rente
Lån til egne investeringer - Gjeldsbrevlån	395 342	395 342			
Lån til egne investeringer - Sertifikatlån	132 000	166 000			
Lån til egne investeringer - Obligasjonslån	200 000	100 000			
Lån til videreutlån	76 132	59 573			
Sum bokført langsiktig gjeld	803 474	720 915	7,70	0,88	4,27 %
<i>Herav finansielle leieavtaler</i>	<i>0</i>	<i>0</i>			

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser	Langs.gjeld 2024	Andel
Lån med rentebinding over 1 år	146 590	18,24 %
Lån med rentebinding under 1 år	627 342	78,08 %
Lån med flytende rente (p.t.)	29 541	3,68 %

Kapitalbinding - løpetid	Langs.gjeld 2024	Kapital-binding
Lån som forfaller under 1 år	232 000	0,58
Lån som forfaller 1 til 2 år	200 000	1,55
Lån som forfaller 2 til 3 år	116 342	2,05
Lån som forfaller 3 til 5 år	0	0,00
Lån som forfaller over 5 år	255 132	21,57

Renteekspontert gjeld	2024	2023
Langsiktig gjeld	803 474	720 900
Estimert selvfinansierende gjeld	-177 888	-183 494
Estimert aktivabeholdning	-292 262	-243 409
Netto renteekspontert gjeld	333 324	293 997
Lån med rentebinding over 1 år (fastrente)	-146 590	-126 800
Gjeld med renterisiko	186 734	167 197
Andel fastrente av netto renteekspontert gjeld	-44 %	-43 %

Lån med rentebinding over 1 år (fastrente)	Volum	Periode	Rente
Kommunalbanken	94 600	feb.29	4,330 %
Husbanken	26 671	mar.29	3,794 %
Husbanken	25 319	mar.26	1,186 %

Note 10 – Avdrag på lån

Avdrag på lån til investeringer i varige driftsmidler

Kommunen skal betale årlige avdrag som samlet skal være minst lik størrelsen på kommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens avskrivbare anleggsmidler.

Beregningen gjøres ved hjelp av følgende formel:

$$\frac{\text{Sum årets avskrivninger} \times \text{Lånegjeld pr. 1/1 i regnskapsåret}}{\text{Bokførte avskrivbare anleggsmidler pr. 1/1 i regnskapsåret}} = \text{Minimumsavdrag}$$

Forholdet mellom betalte avdrag om minimumsavdrag	2024	2023
Sum avskrivninger i året	42 832	39 587
Sum lånegjeld pr 1.1. ekskl. lån til videreutlån	661 342	587 204
Avskrivbare anleggsmidler pr. 1.1	852 327	816 140
Bergnet minimumsavdrag	33 234	28 482
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	34 000	30 694
Awik - tilstrekkelig avdrag ihht forskrift	766	2 211

Avdrag på lån til videre utlån og forskotteringer

Mottatte avdrag på videreutlån og refusjoner av gitte forskotteringer finansiert med lån kan bare finansiere avdrag på lån eller nye utlån, jf KL 14-17, 2. ledd. Dersom slike mottatte avdrag benyttes til å betale avdrag på lån etter KL § 14-15 første og andre ledd og § 14-16, skal dette ikke redusere minimumsavdraget, jf KL § 14-18 tredje ledd.

	2024	2023
Mottatte avdrag på startlån	8 396	3 226
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	-3 441	-3 034
Differanse	4 955	192
Bruk av avdragsfond til videre utlån	0	-2 372
Avsetning av tapsføringer til avdragsfond	378	110
Saldo avdragsfond 31.12.	7 808	4 542

Avdragsfondet skal utgjøre differansen mellom innlån og utlån til videreformidling korrigert for ubrukte lånemidler.

	2024	2023
Innlån til videreformidlingslån	76 132	59 573
Utlån videreformidlingslån	-56 008	-57 101
Ubrukte lånemidler videreformidlingslån	-12 316	0
Justeringer	0	0
Saldo avdragsfond 31.12.	7 808	2 472

Note 11 – Kommunens garantiansvar

Garantien er stilt for	Formål	Type garanti	Vedtatt garanti-ramme (ekskl. tillegg)	Saldo 31.12.	Forventet låneopptak (utover saldo)	Tillegg for renter og omkostn ol.	Godkjenning	Utløper
Trollheim AS	Kjøp av eiendom	Simpel kausjon	9 000	3 000	0	10 %	27.09.2010	31.12.2031
Sunnal Energi Holding AS	Anlegg og nett	Selvskyldner kausjon	43 610	28 322	0	10 %	27.11.2019	14.08.2038
Sum garantiansvar			52 610	31 322	0			

Det vurderes ikke som sannsynlig at garantiansvar vil bli gjort gjeldende overfor kommunen

Note 12 – Pensjonsforpliktelser

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon samt AFP/tidligpensjon og sikrer alders- og uførepensjon med samlet pensjonsnivå på 66% sammen med folketrygden. Pensjonene samordnes med utbetaling fra NAV.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

	2024	2023
Innestående på premiefond 01.01.	401	28 443
Tilført premiefondet i løpet av året	35 608	6 111
Bruk av premiefondet i løpet av året	-35 267	-34 153
Innestående på premiefond 31.12.	741	401

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 3-5 og § 3-6 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering.

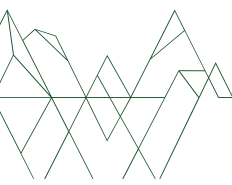
Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet.

Premieavviket tilbakeføres igjen neste år/med 1/7 per år for premieavvik oppstått i 2014 eller senere, med 1/10 per år for premieavvik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/15 per år for premieavvik oppstått fra 2002 til 2010.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år (kl § 14-6, 2. ledd nr c).

Etter § 3-5 og § 3-6 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	KLP	SPK
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,50 %	4,00 %
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %
Forventet årlig lønnsvekst	2,97 %	2,97 %
Forventet vekst i folketrygdens grunnbeløp (G)	2,97 %	2,97 %
Forventet vekst i og pensjonsregulering	2,20 %	

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Pensjonskostnad og premieavvik		2024	2023
	Årets pensjonsopptjening, nåverdi	52 421	47 334
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	51 110	41 294
	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-54 715	-44 877
	Adminstrasjonskostnad	2 153	2 401
A	Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm)	50 969	46 151
B	Forfalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	65 246	89 748
C	Årets premieavvik (B-A)	14 277	43 597

Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet		2024	2023
B	Forfalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	65 246	89 748
C	Årets premieavvik	-14 277	-43 597
D	Amortisering av tidligere års premieavvik	21 189	17 020
E	Sikringsordning og honorar AFP	300	279
F	Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:E)	72 457	63 450
G	Pensjonstrekk ansatte	9 457	8 681
H	Årets regnskapsførte pensjonsutgift (F-G)	63 000	54 769

I	Forskjell mellom betalt premie og utgiftsført pensjonsutgift (B+E-H)	2 546	35 259
---	--	-------	--------

Akkumulert premieavvik		2024	2023
	Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	106 212	79 634
	Årets premieavvik	14 277	43 597
	Sum amortisert premieavvik dette året	-21 189	-17 020
	Akkumulert premieavvik pr. 31.12	99 301	106 212
	Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	10 526	11 258
	Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	109 826	117 470

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser		2024	2023
	Brutto pensjonsmidler pr. 01.01.	1 191 174	1 132 003
	Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	26 998	-24 006
	Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm)	65 246	89 748
	Administrasjonskostnad/rentegaranti	-2 153	-2 401
	Utbetalinger	-56 610	-49 048
	Forventet avkastning	54 715	44 877
	Brutto pensjonsmidler pr. 31.12.	1 279 371	1 191 174
	Brutto pensjonsforpliktelser pr. 01.01.	1 202 452	1 144 077
	Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	58 279	18 796
	Årets pensjonsopptjening	52 421	47 334
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	51 110	41 294
	Utbetalinger	-56 610	-49 048
	Brutto pensjonsforpliktelser pr. 31.12.	1 307 653	1 202 452
	Netto pensjonsforpliktelse pr 31.12. KLP Fellesordningen	8 476	-12 761
	Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	898	0
	Netto pensjonsforpliktelse pr 31.12. SPK	29 151	24 039
	Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	3 090	2 548
	Brutto pensjonsforpliktelser inkl. arbeidsgiveravgift pr. 31.12.	1 311 641	1 205 000

Note 13 – Ytelser til ledende personer

Ytelser til ledende personer	2024		2023	
	Lønn og annen godtgjørelse	Natural- ytelser	Lønn og annen godtgjørelse	Natural- ytelser
Kommunedirektør Randi Dyrnes	1 046	7	1 351	9
Kommunedirektør Bjørn Flemmen Steinland	520	4		
Ordfører Ståle Refstie	1 100	16	1 046	13

I tillegg kommer pensjonsordning gjennom KLP hvor det er trukket 2% pensjonstrekk

Randi Dyrnes sluttet som kommunedirektør 31.08.2024 og Bjørn Flemmen Steinland ble konstituert fra samme dato

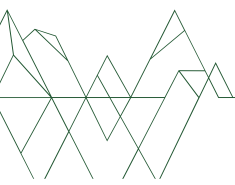
Note 14 – Godtgjørelse til revisor

Godtgjørelse til revisor	2024	2023
Regnskapsrevisjon og attestasjoner	558	547
Forvaltningsrevisjon	216	394
Reisetid	45	40
Samlet godtgjørelse	819	981

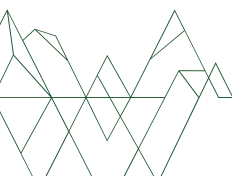
Møre og Romsdal Revisjon SA er kommunens valgte revisor

Note 15 – Bundne og ubundne fond

Bundne fond	Beholdning 01.01.	Netto endring	Beholdning 31.12.
<u>Bundne driftsfond</u>			
Selvkostfond	3 199	452	3 651
Aktivitetsmidler eldre	298	0	298
Kommunalt rusarbeid og RPH	1 292	-952	340
Viltfond	300	51	351
Minnegaver	186	0	186
Bekjempelse av gyrodactilus	183	205	387
Kompetanse innenfor radikalisering mv	30	0	30
Helsestasjon foreldrestøttende tiltak	369	115	484
Forebyggende og konfliktdempende tiltak knyttet til rowi	241	-58	182
Miljødirektoratet - Kommuneplan Naturmangfold	56	-56	0
Styrke og utbedre skolehelsetj og HFU			50
Frisklivssentral			160
Helsedirektoratet - Barn som pårørende			200
Utvikling av sosiale tjenester - Jobb i sikte (NAV)			515
Friluftslivets ferdselsårer			45
Sum	6 154	-244	6 880
<u>Bundne investeringsfond</u>			
Videreformidlingslån Husbanken	2 472	5 336	7 808
Sum	2 472	5 336	7 808

Ubundne fond	Beholdning 01.01.	Netto endring	Beholdning 31.12.
<u>Disposisjonsfond</u>			
Disposisjonsfond	194 465	-22 522	171 943
Næringsfond - disp.fond	4 772	-1 763	3 009
Utdanningsfond for etter- og videreutdanning	3 277	230	3 507
Sunndal ungdomsråd	169	0	169
Flyktninge og ungdomstiltak	477	0	477
Kontantkassa for barn og unge	600	-69	531
Arbeidsmiljøtiltak	313	0	313
Helsetjenesten - kompetansemidler	367	0	367
Helsetjenesten - Øran aktivitetshus	287	133	420
Helsetjenesten velferdstiltak mentortilskudd			150
Helse- og omsorgstjenesten - kompetansemidler	238	0	238
Helse- og omsorgstjenesten - velferdsmidler mentorordningen			250
NAV - Husbanken - tilskuddsmidler	750	0	750
NAV - Aktiv hverdag	958	0	958
Sunndal energi- og klimafond	484	0	484
Landbruksfond	254	50	304
Kulturtjenesten - reiselivsmidler	70	0	70
Sum	207 481	-23 941	183 940
<u>Ubundne investeringsfond</u>			
Ubundne investeringsfond	4 232	381	4 613
Sum	4 232	381	4 613

Note 16 – Selvkostområder

	Resultat					Balansen	
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/underskudd (-)	Årets dekningsgrad i % ¹⁾	Vedtatt dekningsgrad i %	Avsetn(+)/bruk av (-) selvkostfond	Selvkostfond/fremførbart underskudd pr. 31.12 ²⁾
2024							
Vann	13 303	11 969	1 334	111,1 %	100,0 %	1 432	3 009
Avløp	9 997	11 043	-1 046	90,5 %	100,0 %	-979	642
Feiing	2 618	3 132	-514	83,6 %	100,0 %	-531	-645
Saksbehandling/kontroll							
forurensningsregelverket	348	405	-58	85,8 %	100,0 %	-78	-520
Private planforslag	81	442	-360	18,4 %			
Byggesak	1 499	2 266	-767	66,1 %			
Oppmåling	345	885	-539	39,0 %			
Seksjonering	8	29	-21	28,4 %			

	Resultat					Balansen	
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/underskudd (-)	Årets dekningsgrad i % ¹⁾	Vedtatt dekningsgrad i %	Avsetn(+)/bruk av (-) selvkostfond	Selvkostfond/fremførbart underskudd pr. 31.12 ²⁾
2023							
Vann	13 015	12 261	754	106,1 %	100,0 %	803	1 578
Avløp	10 293	9 617	677	107,0 %	100,0 %	729	1 621
Feiing	2 528	2 357	170	107,2 %	100,0 %	162	-114
Saksbehandling/kontroll							
forurensningsregelverket	274	462	-188	59,3 %	100,0 %	-203	-442
Private planforslag	43	176	-133	24,5 %			
Byggesak	1 200	1 885	-685	63,7 %			
Oppmåling	793	1 404	-611	56,5 %			

1) Årets dekningsgrad før ev.avsetning/bruk av dekningsgradsfond.

2) Dekningsgradsfondene er bundne driftsfond. Disse kan kun benyttes til dekning av framtidige driftsutgifter på tilhørende selvkostområde. Dekningsgradsfond må benyttes innen en 3-5 års periode. På områder med pålagt selvkost (renovasjon), eller hvor kommunestyret forut for inntektsåret har fattet prinsippvedtak om egenbetaling ut fra selvkost, kan kommunen ha fremførbart underskudd. 3-5 års perioden kan fravikes hvis det er særegne forhold i kommunen og det er gjort vedtak i kommunestyret hvor disse særegne forholdene blir synliggjort.

Note 17 – Skattepliktig aktivitet knyttet til håndtering av næringsavfall

Kommunen har fra 2020 avviklet sin tjenesteproduksjon knyttet til innsamling av næringsavfall og overført dette til ReMidt IKS. Kommunen leverer tjenester til ReMidt IKS knyttet til innsamling av avfall, men dette anses ikke som skattepliktig virksomhet.

Note 18 - Spesifikasjon av vesentlige poster og transaksjoner

Inntekter knyttet til kraftproduksjon og utbygging

Type inntekt	2024	2023
Konsesjonsavgifter	3 811	3 655
Konsesjonskraftfordel	9 887	19 655
Naturressursskatt 1)	15 775	15 515
Eiendomsskatt kraftproduksjon	40 138	38 017
Eiendomsskatt kraftnett	11 178	11 178
Utbytte fra Sunndal Energi Holding AS	6 000	5 700
Avdrag på ansvarlig lån Netera AS	2 400	2 400
Sum	89 189	96 121

1) Naturressursskatten er inkludert i skatteutjevningen mellom kommunene

Eiendomsskatt Hydro Aluminium

Type inntekt	2024	2023
Eiendomsskatt jfr reglene for verk og bruk / særskilt grunnlag	4 313	8 626
Eiendomsskatt næring	6 400	6 400
Kompensasjon i rammetilskudd for endring i regelverk	6 499	5 801
Sum	17 212	20 827

Eiendomsskatt fra Hydro Aluminium AS utgjør en vesentlig inntekt for kommunen. Fra og med 2019 ble kategorien "verk og bruk" tatt ut av eiendomsskatteloven. Det ble foretatt et takstmessig skille mellom gammel takst og ny takst basert på næringsbygg. En overgangsregel medfører at differansen i takstgrunnlag som skal reduseres med 1/7-del i 7 år. Kommunen kompenseres for noe av effekten gjennom et tillegg til rammetilskuddet fra staten. 2024 er siste året kommunen får eiendomsskatt på særskilt grunnlag.

Note 19 - Investeringsprosjekter

Prosjekt	Vedtatt utgiftsramme	Regnskapsført tidligere år	Årets budsjett (rev)	Regnskapsført i år	Sum Regnskapsført	Gjenstår av utgiftsramme
Sentrumsbarnehage 1)	150 000	2 554	30 000	32 241	34 795	115 205
Sande skole - ombygging/tilpasninger 2)	20 700	882	20 400	17 819	18 701	1 999
Nytt Sunndal Helsetun 2)	4 000	352	3 000	3 500	3 852	148

1) Vedtatt i kommunestyret i sak 44/23

2) Samlet budsjettbevilgning

Note 20 – Vertskommunesamarbeid

Sunndal kommune har i 2024 kun ett vesentlig vertskommunesamarbeid. Det er NAV Indre Nordmøre med Tingvoll og Surnadal som deltakere.

NAV Indre Nordmøre:			
Driftsregnskap	Regnskap 2024	Rev. Budsjett	Regnskap 2023
Overføringer fra samarbeidskommuner	50 755	50 848	30 787
Overføringer og tilskudd fra andre	2 424	1 750	1 724
Sum driftsinntekter	53 180	52 598	32 511
Lønnsutgifter	11 703	12 453	9 965
Økonomiske ytelser	39 638	39 387	21 502
Andre utgifter	1 840	758	1 044
Sum driftsutgifter	53 180	52 598	32 511
Totalt	0	0	0